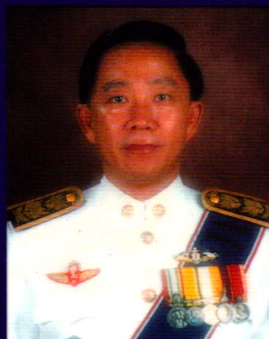

ประกาศเกียรติคุณ บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ เล่มที่ ๑๑

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

**ประกาศเกียรติคุณ
บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐
เล่มที่ ๑๑**

**สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
จัดพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช ๒๕๕๓**

เรื่อง ประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ เล่ม ๑๑

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

จัดพิมพ์เผยแพร่ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๔,๐๐๐ เล่ม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ISBN 974-7772-69-8

คณะบรรณาธิการ

นายสมชาย ชูประดิษฐ์

นายนพพร บุญแก้ว

นายวรุฒิ หอมเนียม

นางสาวรัชณี ฟองศักดิ์

ออกแบบปก

ฝ่ายเลขานุการ

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ชวนพิมพ์

๔๖๙ ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๒๕๐๓๕๔๒, ๒๕๑๐๕๔๑, ๒๕๑๓๑๘๐, ๒๕๒๒๑๑๔ โทรสาร ๒๕๑๓๑๘๑

นายจิโรจน์ ศรสงคราม ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๕๓

คำนำ

ในปัจจุบันนี้ ย่อมเป็นที่ทราบกันดีว่า ได้มีหน่วยงาน มูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนหลายแห่ง ดำเนินการประกาศเกียรติคุณ มอบรางวัล และสดุดีผลงานของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่นสาขาต่างๆ แต่ละสาขาอยู่เป็นประจำ แต่การประกาศเกียรติคุณดังกล่าวก็ยังอยู่ในวงจำกัดเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น ไม่ถึงกับเป็นการเผยแพร่ผลงานดีเด่นในระดับชาติ ดังนั้น คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ และสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ จึงได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลและหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่นในสาขาต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน แล้วนำมายกย่องประกาศเกียรติคุณ โดยการจัดทำวิดิทัศน์ออกเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ เป็นต้นมา

สำหรับนโยบายสำคัญของคณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ และสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในการเผยแพร่ผลงานดีเด่นของบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ดังกล่าว ก็เพื่อเป็นการส่งเสริมให้กำลังใจแก่บุคคลและหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่น และกระตุ้นให้เยาวชนของชาติตลอดจนประชาชนคนไทยทั่วไปได้ยึดถือเป็นตัวอย่างและแนวทางประพฤติปฏิบัติด้วยความภาคภูมิใจต่อไป

นอกจากนี้ เพื่อให้การเผยแพร่ผลงานดีเด่นระดับชาติได้เป็นไปอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติและสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ จึงได้รวบรวมผลงานดีเด่นของบุคคลและหน่วยงาน ในลักษณะหนังสืออ้างอิงสำหรับเผยแพร่แก่สาธารณชนในโอกาสที่มีการจัดงานประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติประจำปี และหวังว่า หนังสือเล่มนี้ซึ่งนับเป็นเล่มที่ ๑๑ ของหนังสือลักษณะเดียวกัน คงเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในงานพัฒนาสาขาต่างๆ ตามวัตถุประสงค์และนโยบายดังกล่าวแล้วข้างต้นเป็นอย่างดี

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

พฤษภาคม ๒๕๔๓

หลักการและวิธีการพิจารณาผลงานดีเด่น

ของ

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ความเป็นมา :

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี โดยประธานคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติได้เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน ๒๕๒๖ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ได้มีการคัดเลือกบุคคลและหน่วยงานดีเด่น และเผยแพร่ผลงานทางสื่อมวลชนสาขาต่างๆ ไปแล้ว รวมทั้งสิ้น ๑๑๕ ราย และจะได้พิจารณาคัดเลือกบุคคลและหน่วยงานดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ต่อไปตามลำดับ

วัตถุประสงค์ :

เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ในการเผยแพร่ผลงานดีเด่นระดับชาติ ประเภทบุคคล หน่วยงานต่างๆ และงานพัฒนาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมและให้กำลังใจแก่บุคคลและหน่วยงานดังกล่าว ตลอดจนกระตุ้นให้หน่วยงานและประชาชนทั่วไปถือเป็นแบบอย่างในการที่จะสร้างสรรค์ผลงานที่ดีเด่นให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากขึ้น

หน้าที่ :

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติดังกล่าวข้างต้น มีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกผลงานดีเด่นของบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ระดับชาติ และงานพัฒนาในสาขาต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน แล้วนำมาประกาศเกียรติคุณพร้อมทั้งจัดทำวิดิทัศน์ออกเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งเผยแพร่ไปยังหน่วยราชการ หน่วยงานเอกชน ประชาชนทั่วไปที่สนใจ และสถาบันการศึกษา ไว้เป็นสื่อทางวิชาการประกอบการเรียนการสอน

หลักการพิจารณาผลงานดีเด่น :

การพิจารณาผลงานดีเด่น มีใช้พิจารณาแต่เฉพาะผลงานดีเด่นของหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น แต่ให้ครอบคลุมถึงผลงานดีเด่นขององค์กรภาคเอกชนและบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติในด้านต่างๆ ด้วย

เป็นผลงานของคนไทยที่ทุกคนสมควรภาคภูมิใจร่วมกันในระดับชาติ และยอมรับร่วมกันในส่วนรวม

เป็นผลงานที่หน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และบุคคล ได้กระทำให้เห็นผลแน่นอนแล้ว สมควรนำผลงานดีเด่นออกมาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้หน่วยงานและบุคคลทั่วไปได้รู้จักและยึดถือเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตาม

การพิจารณาผลงานดีเด่น จะพิจารณาตามประเภทหรือสาขาของผลงาน หรือวิชาชีพในด้านใดด้านหนึ่งตามที่กำหนดไว้

การแสวงหาผลงานดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ :

จำแนกตามประเภทของผลงานดีเด่น ดังต่อไปนี้

๑. การแสวงหาผลงานดีเด่นของบุคคล

จัดทำทำเนียบของหน่วยงาน องค์กร และสถาบันต่างๆ ที่มีการให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลผู้กระทำความดีหรือบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

ติดตามผลการตัดสินใจให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๒. การแสวงหาผลงานดีเด่นของหน่วยงานภาครัฐ

ส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยงานภาครัฐต่างๆ แล้วให้ส่งแบบสอบถามกลับมาวิเคราะห์และประมวลข้อมูลหรือผลงาน

จัดส่งผู้แทนหรือคณะทำงานเฉพาะกิจไปประเมินผลงานของหน่วยงานภาครัฐ

รับข้อมูลและข่าวสารผลงานของหน่วยงานภาครัฐจากสื่อมวลชน ประชาชน และองค์กรภาคเอกชน

รับข้อมูลที่อนุกรรมการนำมาเสนอให้พิจารณา

๓. การแสวงหาผลงานดีเด่นขององค์กรภาคเอกชน

จัดทำทำเนียบขององค์กรภาคเอกชน ทั้งประเภทที่ไม่แสวงหากำไร และประเภทที่ดำเนินธุรกิจเพื่อแสวงหากำไร เพื่อประโยชน์ในการแสวงหาและติดตามผลงานดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ติดต่อขอทราบผลการดำเนินงานและผลงานดีเด่นขององค์กรภาคเอกชนทั้ง ๒ ประเภท

แนวทางในการเผยแพร่ผลงานดีเด่น :

ผลงานดีเด่นของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และบุคคลที่คณะกรรมการจะนำมาเผยแพร่ จะพิจารณาคัดเลือกเฉพาะผลงานดีเด่นอย่างแท้จริงและเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม

จัดพิมพ์หนังสือผลงานดีเด่นโดยเฉพาะ เพื่อเผยแพร่ผลงานดีเด่นของบุคคล หน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคเอกชน สำหรับแจกจ่ายในงานมอบประกาศเกียรติคุณและโอกาสสำคัญๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ส่วนแนวการเขียนผลงาน จะเน้นเชิงวิเคราะห์และวิจารณ์ด้วย

จัดทำรายการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อเผยแพร่ผลงานดีเด่นโดยเฉพาะ ตามกำหนดวันเวลาที่แจ้งให้ประชาชนทราบล่วงหน้า

จัดทำสารคดีวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการเผยแพร่ผลงานดีเด่นตามความเหมาะสมและความสำคัญของผลงานดีเด่นที่จะเผยแพร่

จัดทำบทความและสารคดีเผยแพร่ผลงานดีเด่นออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและสื่อมวลชนแขนงต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์และวารสารต่างๆ เป็นต้น

ที่ รล ๐๐๐๓/๖๙๘๒

สำนักราชเลขาธิการ

พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีแทนพระองค์

เรียน นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

อ้างอิง หนังสือที่ นร ๐๑๑๑/๗/๐๗/๑ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๒

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติและคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ รวมจำนวน ๓๗ คน นำบุคคลและผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติประจำปี ๒๕๔๐ จำนวน ๑๐ ราย เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ กับขอพระราชทานพระบรมราโชวาท เพื่อเป็นสิริมงคลและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ในระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๒ วันและเวลาใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ และขอพระราชทานพระบรมราชนุญาตให้ผู้ติดตามบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ จำนวน ๖๒ คน ร่วมเข้าเฝ้าฯ ในโอกาสดังกล่าวด้วย ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี แทนพระองค์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๒ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พระพงศ์ เกษมศรี

(หม่อมหลวงพระพงศ์ เกษมศรี)

ราชเลขาธิการ

กองการในพระองค์

โทร. ๒๒๕๓๔๕๗-๖๒ ต่อ ๓๓๐๔

โทรสาร ๒๒๒๒๑๐๔

คำกราบบังคมทูล

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบบฝ่าละอองพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ พร้อมด้วยบรรดาผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ ณ ที่นี้ ต่างปลื้มปิติโสมนัสและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ได้ฝ่าละอองพระบาทเสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ มาพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคลและหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่นระดับชาติ ในวันนี้

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ทำหน้าที่สอดส่องแสวงหาบุคคลและหน่วยงานที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ จำนวน ๕ สาขา คือ พัฒนาสังคม พัฒนาเศรษฐกิจ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย จำแนกผู้รับรางวัลเกียรติคุณออกเป็น ประเภทบุคคล โครงการ และองค์กร ครอบคลุมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ดำเนินงานมาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๖ สืบเนื่องต่อมาถึงปัจจุบัน โดยกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาเฉพาะผลงานของคนไทย มีบุคคลและหน่วยงานที่คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติประกาศเกียรติคุณไปแล้วทุกสาขานับได้ว่าโครงการนี้มีส่วนช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้บุคคลและหน่วยงานต่างๆ ได้มุ่งมั่นปฏิบัติงาน ปฏิบัติตน และประกอบประโยชน์แก่สังคม เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติที่จะปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและมีพลังสร้างสรรค์ความดียิ่งๆ ขึ้นไป เฉพาะพุทธศักราช ๒๕๔๐ มีผู้รับรางวัลเกียรติคุณ จำนวนทั้งสิ้น ๑๐ ราย คือ

ประเภทบุคคล

สาขาพัฒนาสังคม ๔ ราย

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๑ ราย

ประเภทโครงการ

สาขาพัฒนาสังคม ๑ ราย

สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ ๑ ราย

สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย ๑ ราย

ประเภทองค์กร

สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑ ราย

และสาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย ๑ ราย

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นอุดมมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระราชนุญาต เบิก นายอรุณ ปรีดีติติก รองประธานคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงาน

ดีเด่นของชาติ กราบบังคมทูล เบิกบุคคลและผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ จำนวนดังกล่าว
รับพระราชทานรางวัลเกียรติคุณ และขอพระราชทานพระราชนุญาต กราบบังคมทูลได้ฝ่า
ละอองพระบาท พระราชทานพระราโชวาท เพื่อความสิริสวัสดิ์พัฒนามงคล สืบไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

คำกราบบังคมทูลเบิกบุคคลและผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบบฝ่าละอองพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายอรุณ ปรีดีดิถ รองประธานคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ขอพระราชทานกราบบังคมทูลเบิกบุคคลและผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ เรียงลำดับตามสาขา รวม ๑๐ ราย เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานรางวัลเกียรติคุณ ดังต่อไปนี้

๑. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านประวัติศาสตร์และวรรณกรรม) ได้แก่ ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร ราชบัณฑิต ประเภทประวัติศาสตร์ สาขาโบราณคดี ปุชนิยาจารย์ที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่วงวิชาการ การศึกษาภาษาและวรรณคดี จารึกประวัติศาสตร์ และการประพันธ์เพลง เป็นผู้ริเริ่มสอนภาษาถิ่นเหนือขึ้นเป็นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยศิลปากร และได้สนับสนุนให้มีการสอนภาษาไทยถิ่นต่างๆ ตลอดจนภาษาของชนเผ่าไทยนอกประเทศไทย นับเป็นประโยชน์แก่การศึกษาค้นคว้าและวิจัยภาษาตระกูลไทยและวิเคราะห์ศัพท์ภาษาไทยโบราณ นับเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอเนกอนันต์ สำหรับคนรุ่นหลังอย่างยิ่ง
๒. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข) ได้แก่ ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นผู้บุกเบิกการเรียนการสอนโภชนาการและการก่อตั้งสถาบันวิจัยโภชนาการ ผลงานวิจัยด้านโภชนาการของท่าน นอกจากนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาโภชนาการระดับประเทศแล้ว ยังเป็นตัวอย่างในการแก้ไขปัญหาโภชนาการของประเทศอื่นๆ อีกด้วย
๓. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย) ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี อดีตอาจารย์ประจำสอนวิชาสถาปัตยกรรมไทย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาปนิกสำคัญที่สุดท่านหนึ่งในด้านสถาปัตย์ศิลป์แบบไทย ได้นำเอาวิชาการแบบใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้ในงานสถาปัตยกรรมและสถาปัตย์ศิลป์แบบไทยปัจจุบันได้เป็นผลสำเร็จเป็นอย่างดี มีผลงานจำนวนมากทั้งในพระราชอาณาจักรและต่างประเทศ เป็นศิลปินที่มีคุณธรรมทั้งในชีวิตจริงและผลงานที่ปรากฏ

๔. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชน) ได้แก่ นางทองดี โพธิ์ยอง เป็นบุคคลที่มีผลงานด้านพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถรวมกลุ่มสตรีและกลุ่มอาชีพทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว กลุ่ม และหมู่บ้านเป็นจำนวนมาก ขยายงานพัฒนาการแปรรูปถนอมอาหาร พัฒนาระบบการผลิต การจัดจำหน่ายและการหาตลาด พัฒนาเข้าสู่รูปแบบธุรกิจชุมชน ผลงานพัฒนาต่างๆ ได้ก่อให้เกิดความเจริญแก่ชุมชน สังคมบ้านดอนแก้ว อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างมาก
๕. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านประสาทศัลยศาสตร์) ได้แก่ ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ท่านเป็นผู้บุกเบิกและเปิดสอนวิชาประสาทศัลยศาสตร์ และก่อตั้งวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย ท่านเป็นนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ ผลงานวิจัยด้านสาธารณสุขของท่านทุกผลงานได้รับการยอมรับ ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ
๖. โครงการดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านความมั่นคง) ได้แก่ โครงการเพชรในตม เป็นโครงการของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร และกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการพัฒนาผู้ที่จะเป็นครูและมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง เพื่อเป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทำให้ราษฎรในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองได้รับการพัฒนาต่างๆ เป็นผลดีต่อความมั่นคงของชาติ ผู้แทนโครงการ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ผู้อำนวยการป้องกันกองกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไปและผู้อำนวยการโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองแห่งชาติ
๗. ประเภทโครงการดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน) ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลคลองเปี้ยะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เป็นการรวมตัวกันของประชาชนตำบลคลองเปี้ยะ จำนวน ๕,๐๔๑ คน เป็นกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีเงินสะสมถึง ๖๔ ล้านบาทเศษ ดำเนินกิจกรรมกลุ่มด้านพัฒนาเศรษฐกิจหลายด้าน มีการจัดระบบการดำเนินงานที่เข้มแข็ง ประชาชนมีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน อดออม ยึดหลักประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิต เป็นตัวอย่างหรือรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชนเป็นอย่างมาก ผู้แทนโครงการ นายอัมพร ดั่งปาน ประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลคลองเปี้ยะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

๘. โครงการดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย ได้แก่ โครงการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นโครงการที่เผยแพร่ภาษาไทยให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปเกิดความภาคภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย ในฐานะภาษาประจำชาติ ผู้แทนโครงการ ศาสตราจารย์ ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา ประธานคณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย
๙. หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านเอกลักษณ์ไทย) ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานหลักของรัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ นำมาซึ่งรายได้และเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเผยแพร่เกียรติภูมิความเป็นไทย ให้ทั้งชาวไทยและต่างประเทศได้เรียนรู้และรู้จักในทางที่ถูกต้อง และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศมาโดยตลอด นับเป็นตัวอย่างที่ดีแก่หน่วยงานและประชาชนทั่วไป ผู้แทนหน่วยงาน นายเสรี วังสีไพจิตร ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๑๐. หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์ เป็นองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานโครงการพัฒนาป่าและสร้างความเขียวขจีที่ยั่งยืน ด้วยการระดมความร่วมมือจากทุกฝ่าย ดำเนินกิจกรรมปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ในโครงการต่างๆ อย่างมุ่งมั่น จริงจัง และต่อเนื่อง เป็นนิมิตหมายอันดีในการเริ่มปลูกป่าไม้ ให้พื้นแผ่นดินไทย สมกับคำขวัญที่ว่า “คนละมือของคนไทย สร้างความชุ่มชื้นได้ในแผ่นดิน” ผู้แทนหน่วยงาน พลอากาศตรี กำธน สินธวานนท์ ประธานคณะกรรมการบริหารมูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

สำเนา
พระราชดำรัส
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคล
และหน่วยงานดีเด่นของชาติ

ณ ศาลาดุสิดาลัย
วันพฤหัสบดี ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้ามาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ในวันนี้ ขอแสดงความชื่นชมกับทุกท่านทุกหน่วยงาน ที่ได้รับการยกย่องว่ามีผลงานดีเด่น

การที่คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ให้ทำหน้าที่สรรหาบุคคลและหน่วยงาน ที่บำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวมในด้านต่างๆ มายกย่องเชิดชูเกียรติคุณ ด้วยการมอบรางวัลให้ พร้อมกับเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน นั้น นับเป็นกรณียกิจที่น่าชมเชยยิ่ง เพราะเป็นมาตรการประการหนึ่ง ที่จะส่งเสริมให้บุคคลและหน่วยงานต่างๆ ได้มีกำลังใจในการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าจึงขอแสดงความชื่นชมด้วยอย่างจริงใจ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ทุกท่านจะได้ช่วยกันบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวมต่อไป ให้คนอื่น ๆ ได้ยึดถือเป็นแบบอย่าง ในการประพฤติตน ปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์สุขและความเจริญมั่นคงของสังคมและบ้านเมือง

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้ท่านทุกคนประสบแต่ความสุข ความสำเร็จ และความเจริญรุ่งเรืองพร้อมทุกประการ

คำกล่าว

ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ในพิธีประกาศเกียรติคุณบุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ครั้งที่ ๙

ณ ดิกลั่นติโมตรีย์ ทำเนียบรัฐบาล

วันจันทร์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๔.๐๐ น.

ท่านรองนายกรัฐมนตรี/ประธานคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

ท่านประธานอนุกรรมการและคณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
บุคคลดีเด่นของชาติ และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ ท่านผู้มีเกียรติ

ผมมีความยินดีที่ได้รับเชิญมาเป็นประธานในงานประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ครั้งที่ ๙ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ พร้อมทั้งมอบโล่เกียรติคุณแก่บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติสาขาต่างๆ ในวันนี้

ผมขอแสดงความชื่นชมกับบุคคลและหน่วยงานที่ได้รับรางวัล เพราะได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ โดยคณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ เป็นการได้มาด้วยผลงานที่ปรากฏแน่ชัดและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป และการที่ทุกท่านได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี แทนพระองค์ เพื่อรับพระราชทานเกียรติบัตร นับได้ว่าเป็นสิริมงคลและเป็นเกียรติประวัติอันสูงสุดประการหนึ่ง แสดงถึงความสำคัญและความน่าภาคภูมิใจของการได้รับรางวัลนี้

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศโดยส่วนรวมนั้น เกิดขึ้นจากผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของบุคคลในชาติเป็นสำคัญ ดังนั้น การที่คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ เพื่อประกาศเกียรติคุณให้สาธารณชนได้รับทราบ จึงเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าและมีความสำคัญ ในการส่งเสริมให้คนไทยมีความศรัทธาและยึดมั่นในคุณความดี พร้อมทั้งจะเสียสละกำลังกาย กำลังความคิด และประโยชน์สุขส่วนตัว เพื่อสร้างเสริมประโยชน์และความเจริญรุ่งเรืองให้แก่สังคมและประเทศชาติสืบต่อไป ผมจึงขอขอบคุณทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานไว้ ณ โอกาสนี้

ผมขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากล ตลอดจนพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้โปรดดลบันดาลประทานพรให้ทุกท่านประสบแต่ความสุขความเจริญ มีพลานามัยและจิตใจที่เข้มแข็งสมบูรณ์ เพื่อสามารถปฏิบัติภารกิจหน้าที่และสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติสืบไป

สวัสดี

รายนามบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

จำนวน ๑๐ ราย

๑. ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร
สาขาการพัฒนาศักยภาพ (ด้านประวัติศาสตร์และวรรณกรรม)
๒. ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์
สาขาการพัฒนาศักยภาพ (ด้านสาธารณสุข)
๓. รองศาสตราจารย์ ภิญญู สุวรรณศิริ
สาขาการพัฒนาศักยภาพ (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
๔. นางทองดี โพธิยอง
สาขาการพัฒนาศักยภาพ (ด้านพัฒนาชุมชน)
๕. ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านประสาทศัลยศาสตร์)
๖. โครงการเพชรในตม
สาขาการพัฒนาศักยภาพ (ด้านความมั่นคง)
๗. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลคลองเปี้ยะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา
สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน)
๘. โครงการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๙. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านเอกลักษณ์ไทย)
๑๐. มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์
สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

หน้า

คำประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐	๑
ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร	
บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านประวัติศาสตร์และวรรณกรรม)	๑๓
ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	
บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)	๒๕
รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี	
บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)	๓๑
นางทองดี โพธิ์ยอง	
บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)	๔๕
ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา	
บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านประสาทศัลยศาสตร์)	๕๑
โครงการเพชรในตม	
โครงการดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านความมั่นคง)	๕๗
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลคลองเปี้ยะ อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา	
โครงการดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน)	๗๑
โครงการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
โครงการดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย	๘๑
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	
หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านเอกลักษณ์ไทย)	๘๗
มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์	
หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๐๓
รายชื่อบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๗-๒๕๓๕	๑๑๕

คำประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านประวัติศาสตร์และวรรณกรรม)

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านประวัติศาสตร์และวรรณกรรม) จบการศึกษาปริญญาเอกทางสถิติ จากมหาวิทยาลัยคอเนล เป็นปูชนียาจารย์ท่านหนึ่งที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่วงวิชาการศึกษาภาษาและวรรณคดี จารึกประวัติศาสตร์ และการประพันธ์เพลง ท่านเป็นกำลังสำคัญในการร่างหลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาจารึกในระดับบัณฑิตศึกษาที่มหาวิทยาลัยศิลปากร และได้สอนเรื่อยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นผู้ริเริ่มการสอนภาษาถิ่นเหนือขึ้นเป็นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยศิลปากร และได้สนับสนุนให้มีการสอนภาษาไทยถิ่นต่างๆ ตลอดจนภาษาของชนเผ่าไทยนอกประเทศไทย นับเป็นประโยชน์แก่การศึกษา ค้นคว้า และวิจัยภาษาตระกูลไทยและวิเคราะห์ความหมายของศัพท์ภาษาไทยโบราณเป็นอย่างมาก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตประเภทประวัติศาสตร์ สาขาโบราณคดี ท่านได้มีบทบาทในการเสนอผลงานทางวิชาการต่อที่ประชุมสำนักวรรณกรรมและศิลปะ เช่น เรื่องลายสือไทย ถิ่นเดิมและตระกูลภาษาไทย กฎหมายลักษณะโจร พ.ศ. ๑๙๔๐ ที่มาของอักษรไทยล้านนาและไทลื้อ ล้านนา-ล้านช้าง การสืบค้นภาษาไทยในเมืองจีน นับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอันดีสำหรับคนรุ่นหลังอย่างยิ่ง

ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข) จบการศึกษแพทยศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยมหิดล และปริญญาดุษฎีบัณฑิตทางโภชนาการจากสถาบันเทคโนโลยีแห่งเมสซาชูเซตส์ (M.I.T.) สหรัฐอเมริกา เป็นผู้บุกเบิกและพัฒนาการเรียนการสอนโภชนาการแก่นักศึกษาแพทย์ แพทย์ฝึกหัด และแพทย์ประจำบ้านจากคณะแพทย์ต่างๆ และโรงพยาบาลเด็ก ที่หมุนเวียนกันมา มีผลให้ความรู้ทางโภชนาการแพร่หลายยิ่งขึ้น นอก

จากนั้น ยังได้ช่วยบุกเบิกและจัดให้มีการเรียนการสอนระดับมหาบัณฑิตทางโภชนาศาสตร์ทางการประยุกต์ อาหารและโภชนาการเพื่อการพัฒนา และโภชนพิชวิทยา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตบัณฑิตเพื่อไปพัฒนาด้านอาหารและโภชนาการให้ดียิ่งขึ้นสืบไป ได้ร่วมบุกเบิกในการก่อตั้งสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อสนับสนุนงานด้านพัฒนาอาหารและโภชนาการของประเทศ งานด้านวิจัย ได้นำผลไปประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาโภชนาการของประเทศได้ และต่อมาได้ถูกนำไปเป็นตัวอย่างในการแก้ไขปัญหาโภชนาการของประเทศอื่นๆ ในเอเชียและแอฟริกา งานวิจัยที่สำคัญ ได้แก่ การค้นคิด พัฒนา และประเมินอาหารเสริมสำหรับทารก นอกจากนี้ยังได้ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย) จบการศึกษาปริญญาตรีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาปนิกสำคัญที่สุดท่านหนึ่งในด้านสถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมศิลป์แบบไทย ได้ศึกษาวิชาสถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมศิลป์แบบประเพณีและแบบใหม่ทั้งในประเทศและนอกประเทศ ได้นำเอาวิชาการแบบใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้ในงานสถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมศิลป์แบบไทยปัจจุบันได้เป็นผลสำเร็จเป็นอย่างดี เป็นผู้อุทิศตนให้กับงานสถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมศิลป์ รัชชาศาสนาและสังคมด้วยผลงานศิลปกรรม มีผลงานจำนวนมากทั้งในพระราชอาณาจักรและต่างประเทศ รับผิดชอบโครงการและออกแบบวัดไทยกุสินารามมหาวิหาร ประเทศอินเดีย วัดไทยที่ลุมพินี ประเทศเนปาล เป็นผู้อนุรักษ์ สร้างสรรค์ และถ่ายทอดวิชาการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เป็นบุคคลที่มีคุณค่า เป็นคนดีมีวิชาที่ควรได้รับการยกย่องเป็นอย่างยิ่งในผลงาน การปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนรุ่นหลัง เป็นศิลปินที่มีคุณธรรมและจริยธรรมทั้งในชีวิตจริงและผลงานที่ปรากฏ

นางทองดี โพธิยอง

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชน) เป็นบุคคลที่มีผลงานด้านพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด นับตั้งแต่ได้รับเลือกเป็นประธานกลุ่ม

แม่บ้านดอนแก้ว เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยสามารถรวมกลุ่มสตรีและกลุ่มอาชีพทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว กลุ่ม และหมู่บ้านเป็นจำนวนมาก ขยายงานพัฒนาการแปรรูปถนอมอาหาร พัฒนาระบบการผลิต การจัดจำหน่ายและการตลาด พัฒนาเข้าสู่รูปแบบของธุรกิจชุมชน สนับสนุนส่งเสริมการระดมทุนภายในหมู่บ้านทุกรูปแบบ มีการออมทรัพย์ กองทุนข้าวสาร กองทุนช่วยเหลือผู้ป่วยผู้ติดเชื้อเอชไอวี กองทุนเพื่อการศึกษา เน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วม เช่น ครอบครัวบำบัดในการดูแลผู้ป่วยผู้ติดเชื้อเอชไอวี ส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและครอบครัว สนับสนุนการจัดตั้งชมรมหรือกลุ่มผู้ติดเชื้อเพื่อให้ผู้ติดเชื้อได้ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม งานส่งเสริมศักยภาพของแม่หญิงล้านนา เน้นการสร้างเครือข่ายงานป้องกันและระงับโรค เติบโตธุรกิจชุมชน กองทุนหมู่บ้านโสเภณีเด็ก จัดกิจกรรมสร้างอาสาสมัครพิทักษ์สิทธิแรงงานเด็ก คุ้มครองแรงงานเด็ก ๗ อำเภอ เช่น อำเภอเมือง อำเภอหางดง อำเภอสารภี อำเภอพร้าว ฯลฯ จากการพัฒนางานด้านต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นได้ก่อให้เกิดความเจริญแก่ชุมชนและสังคมบ้านดอนแก้ว อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างมาก

ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านประสาทศัลยศาสตร์)

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านประสาทศัลยศาสตร์) จบการศึกษาปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ ๒) และ Master of Science จากมหาวิทยาลัยชิคาโก สหรัฐอเมริกา เป็นผู้บุกเบิกและเปิดสอนวิชาประสาทศัลยศาสตร์เพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทาง ได้ทำการสอนแพทย์แนวใหม่ ริเริ่มเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแพทย์ในประเทศ และก่อตั้งวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย เป็นนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ ปี ๒๕๒๘ ผลงานวิจัยด้านการสาธารณสุขของท่านทุกผลงานได้รับการยอมรับทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ซึ่งองค์การอนามัยโลกมอบรางวัล Health for all Medal ในระหว่างที่เป็นอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้วางรากฐานสร้างกลไกต่างๆ ที่ทำให้เกิดการตื่นตัวในบทบาทของมหาวิทยาลัยที่ต้องสร้างความรู้ ความเป็นเลิศทางวิชาการและงานวิจัย ปัจจุบันได้รับเชิญให้เป็นอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) นับแต่เริ่มรับราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้ปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นอาจารย์และความเป็นแพทย์มาโดยตลอด เมื่อใดที่ได้รับตำแหน่งบริหารก็ได้บุกเบิกงานที่ออกไปแก้ปัญหาสังคมได้กว้างขวางขึ้น แม้ว่าจะเกษียณอายุราชการแล้ว ประสบการณ์ความเชี่ยวชาญและวิสัยทัศน์ของท่านยังมีค่าสำหรับความเป็นผู้นำทางความคิดแก่คนรุ่นหลัง

โครงการเพชรในตม

โครงการดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านความมั่นคง)

โครงการดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านความมั่นคง) เป็นโครงการของ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรและ กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาผู้ที่จะเป็นครูในภูมิลำเนาเดิมและเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โครงการเพชรในตมเป็นโครงการที่มีลำดับขั้นตอนการทำงานที่มีประสิทธิภาพครบวงจร โดยมี ศูนย์อาสาและพัฒนาตนเอง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด พิจารณาคัดเลือก เยาวชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้าน อพป. ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเป็นนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มีความประพฤติดี มีศรัทธาต่อวิชาชีพครู สำหรับการเรียนการสอนนั้น นอกจากตามหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยแล้ว ยังต้องศึกษาอบรมวิชาชีพพิเศษเสริม หลักสูตร ได้แก่ กฎหมายชาวบ้าน สาธารณสุขมูลฐาน จริยธรรม การเกษตรและสหกรณ์ การจัดการตลาด การพัฒนาชุมชน นันทนาการ ความมั่นคงของชาติ และฝึกปฏิบัติจริงใน หมู่บ้านชนบท นับเป็นโครงการที่หล่อหลอมเยาวชนให้พัฒนาวิชาชีพครู เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับการบรรจุเป็นครูในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการ ตาม มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๓ เป็นการปลูกฝังเยาวชนให้รักท้องถิ่นและ อยู่ในชุมชน ป้องกันการย้ายครูชนบทเข้าเมือง ทำให้ราษฎรในหมู่บ้าน อพป. ได้รับการ พัฒนาด้านต่างๆ บรรลุวัตถุประสงค์ครบถ้วน เป็นผลดีต่อความมั่นคงของชาติเป็นอย่างยิ่ง

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลคลองเปี้ยะ

อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

โครงการดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน)

โครงการดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน) เป็นการรวม ตัวกันของประชาชนตำบลคลองเปี้ยะ จำนวน ๕,๐๔๑ คน เป็นกลุ่มออมทรัพย์ที่มีเงินสะสม ถึง ๖๔ ล้านบาทเศษ กิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ การรับฝากเงินจากสมาชิก การให้สมาชิกกู้ยืม เงินเพื่อการประกอบอาชีพ การจัดสรรสวัสดิการในชุมชน การเบิกค่ารักษาพยาบาลของ สมาชิก การให้บำเหน็จบำนาญแก่คณะกรรมการกลุ่มที่สูงอายุ การจัดฌาปนกิจสงเคราะห์ การให้ทุนการศึกษา การดำเนินการศูนย์สาธิตการตลาด (ร้านค้าชุมชน) การให้การสงเคราะห์ แก่ราษฎร ผู้ยากไร้ชุมชน การสร้างเครือข่ายการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ ในจังหวัดสงขลา

มีการจัดระบบการดำเนินงานที่เข้มแข็ง ประชาชนมีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน อดออม ยึดหลักประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิต โดยมีคณะกรรมการจากทุกหมู่บ้านร่วมกันบริหารจัดการกิจกรรมของกลุ่ม ปัจจุบันเป็นแหล่งศึกษาดูงานของกลุ่มออมทรัพย์และประชาชนทั่วไปจากทั่วประเทศ เป็นตัวอย่างหรือรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชนเป็นอย่างมาก

โครงการณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

โครงการดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปเกิดความภาคภูมิใจและเห็นความสำคัญของภาษาไทย มีความสนใจใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ตลอดจนฟื้นฟู ทำนุบำรุง และเผยแพร่ความรู้ภาษาไทยสู่ประชาชน ทั้งนี้ ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ผลงานของโครงการนี้มีมากมาย อาทิ โครงการอนุรักษ์ตัวเลขไทย การจัดนิทรรศการสัญจร ๗๐๐ ปีลายสือไทย การเสนอให้มีการสอบวิชาภาษาไทยในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ การสัมมนาเรื่องการใช้ภาษาไทยในกฎหมาย โครงการเผยแพร่ความรู้ภาษาไทยทางวิทยุและโทรทัศน์ โครงการสอนภาษาไทยสำหรับบัณฑิต โครงการเชิดชูบูรพาจารย์ภาษาไทย โครงการณรงค์เพื่อภาษาไทย เป็นโครงการที่เผยแพร่ภาษาไทยให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปเกิดความภาคภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของภาษาไทยในฐานะภาษาประจำชาติ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านเอกลักษณ์ไทย)

หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านเอกลักษณ์ไทย) เป็นหน่วยงานหลักของรัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสามารถส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย นำมาซึ่งรายได้และเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเพิ่มการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนเกือบทุกกลุ่มอาชีพ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ สมบัติวัฒนธรรม เพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ดีเด่นของชาติให้มั่นคงสืบไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเผยแพร่เกียรติภูมิความเป็นไทยให้ทั้งชาวไทยและ

ต่างประเทศได้เรียนรู้และรู้จักในทางที่ถูกต้อง ทั้งในด้านของขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลป-วัฒนธรรม หัตถกรรม วิถีชีวิตของคนไทย ซึ่งการดำเนินการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศมาโดยตลอด นับเป็นตัวอย่างที่ดีแก่หน่วยงานและประชาชนทั่วไป

มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์

หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานโครงการพัฒนาป่าและสร้างความเขียวขจีที่ยั่งยืน ด้วยการระดมความร่วมมือจากทุกฝ่าย ดำเนินกิจกรรมปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ในโครงการต่างๆ อย่างมุ่งมั่น จริงจัง และต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญทั้งการพัฒนาป่าและพัฒนาประชาชนที่อยู่ชายป่า ในรูปแบบของเกษตรกรที่เลียนแบบป่า ซึ่งเรียกว่า “วันเกษตรและอนุรักษ์” และประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริในการพัฒนาพื้นที่เกษตรขนาดเล็ก อันเป็นรูปแบบการเกษตรที่ยั่งยืน มูลนิธิฯ ได้ดำเนินโครงการสาธารณประโยชน์รวมทั้งสิ้นมากกว่า ๑๐ โครงการ เช่น โครงการปลูกต้นไม้ริมทางหลวง โครงการคืนชีวาให้ภูผาด้วยป่าใหญ่ โครงการหมู่บ้านเขียวขจีดีเด่น โครงการค่ายเยาวชนสู่ความเขียวขจี โครงการราชพฤกษ์สู่ความเขียวขจี และโครงการฟื้นฟูป่าตามพื้นที่ต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้ มูลนิธิฯ มีแนวโน้มที่จะขยายโครงการให้มีขอบข่ายกว้างขวางมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต การดำเนินงานของมูลนิธิประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐและองค์กรภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนทุกภูมิภาค โดยกำหนดเป้าหมายว่าจะดำเนินการปลูกและดูแลรักษาต้นไม้จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ล้านต้น ในระยะเวลา ๕-๑๐ ปี นับเป็นนิมิตหมายอันดีในการเริ่มปลูกต้นไม้ให้พื้นแผ่นดินไทย สมกับคำขวัญที่ว่า “แต่ละมือของคนไทย สร้างความชุ่มชื้นได้ในแผ่นดิน”

บุคคลและผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ เข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระเทพรัตน-
ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี แทนพระองค์ ในการพระราชทานรางวัลเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงาน
ดีเด่นของชาติ ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

นายกรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย) เป็นประธานเล็งรับรองแสดงความยินดีแก่บุคคลและผู้แทน
หน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ พร้อมมอบโล่เกียรติคุณ เมื่อวันจันทร์ที่ ๓๐
สิงหาคม ๒๕๔๒ ณ ตึกสันติไมตรี (หลังนอก) ทำเนียบรัฐบาล

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) รองประธานคณะกรรมการเอกลักษณ์
 ของชาติ เป็นประธานการแถลงข่าวการคัดเลือกบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช
 ๒๕๔๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ณ ตึกสันติไมตรี (หลังนอก) ทำเนียบรัฐบาล

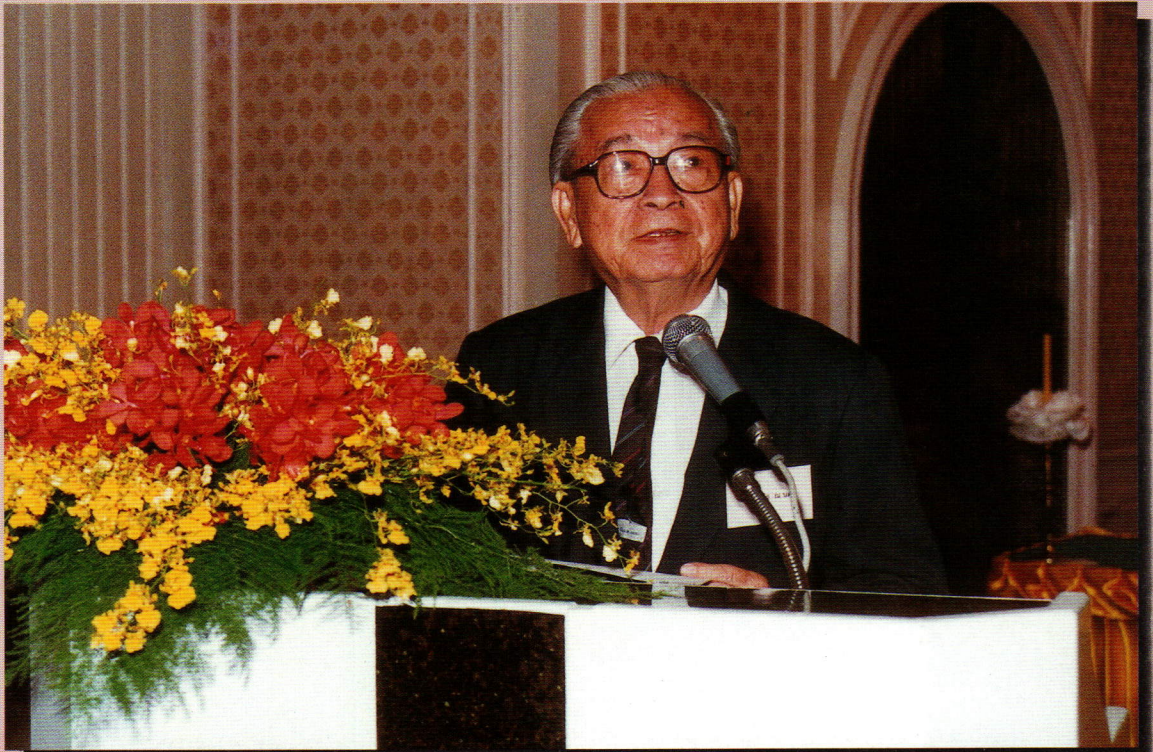

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร
บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาลังคม
(ด้านประวัติศาสตร์และวรรณกรรม)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร อภิปรายในหัวข้อ บทบาทหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานในปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการสัมมนาเรื่อง บทบาทหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานใน ๑๐ ปีข้างหน้า

บุคคลผู้ซึ่งอุทิศเวลากว่า ๕๐ ปี ทำงานทั้งด้านบริหารและด้านบริการ อันเป็นคุณประโยชน์มหาศาลต่อประเทศชาติ ในส่วนของงานบริการนั้น นอกจากท่านจะได้ทำมาตั้งแต่รับราชการแล้ว ภายหลังที่ได้เกษียณอายุราชการ ท่านก็ยังนำความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมาจากการทำงานระดับต่างๆ จนกระทั่งถึงตำแหน่งปลัดทบวงมหาวิทยาลัย มาช่วยในการบริหารงานของสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ทั้งในตำแหน่งนายกสมาคมมหาวิทยาลัย และกรรมการสมาคมมหาวิทยาลัย ส่วนงานวิชาการนั้น นอกจากท่านจะได้ถ่ายทอดความรู้อันเป็นเลิศทางด้านประวัติศาสตร์ไทย จารึกและอักษรโบราณ ภาษาและวรรณคดีเพลงไทยและอื่นๆ ออกมาเป็นทั้งหนังสือและบทความรวมกันนับร้อยเรื่องแล้ว ท่านยังได้ถ่ายทอดความรู้โดยการสอนในชั้นเรียน หรือโดยการเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ของสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง ดังนั้น ท่านจึงมีศิษย์จำนวนมาก ทั้งที่เป็นศิษย์ที่ศึกษาหาความรู้จากผลงานวิชาการของท่าน และศิษย์ที่โชคดีมีโอกาสได้รับความรู้จากท่านโดยตรง ซึ่งศิษย์เหล่านี้ทุกคนจะรู้สึกประทับใจในความเป็น “ปูครูผู้ประเสริฐ” ของท่านเป็นอย่างยิ่ง เพราะท่านให้ความเมตตา ให้ความรู้อย่างตั้งใจและอดทน ให้คำปรึกษาในทุกเรื่อง อีกทั้งยังช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนให้ศิษย์ผลิตผลงานทางวิชาการต่างๆ ตลอดมา สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความรักในงานวิชาการและความมุ่งมั่นที่จะผลิตนักวิชาการที่มีคุณภาพของท่านอีกประการหนึ่งก็คือ การที่ท่านรับเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในการทำงานด้านวิชาการหรืองานวิจัยที่เป็นของส่วนบุคคลและของหน่วยงาน เช่น สำนักนายกรัฐมนตรี ราชบัณฑิตยสถาน มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทยของธนาคารไทยพาณิชย์ และมูลนิธิภูมิพลโลกิขุ เป็นต้น

ผู้ซึ่งมีผู้กล่าวถึงก็จะมีมากขึ้นขมอย่างเต็มตื่น ท่านนั้น คือ

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านประวัติศาสตร์และวรรณคดี)

นายกรัฐมนตรี ราชบัณฑิตยสถาน

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๑ ที่จังหวัดแพร่ เป็นบุตรนายบุญเรืองกับนางกิมไฉ่ สมรสกับนางสาวเยาวลักษณ์ ลีละชาติ มีบุตรชื่อ นายปิยะพร และต่อมาได้สมรสกับนางสาวสมทรง โหตระกิตย์ มีบุตรชื่อ นางสาวเสมอใจ

สกุล ณ นคร มีถิ่นกำเนิดสืบเชื้อสายมาจาก เจ้าพระยานครศรีธรรมราช เจ้าประเทศราชของกรุงเทพมหานคร นับตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชแห่งกรุงธนบุรีเป็นต้นมา สกุล ณ นคร เป็นสกุลใหญ่ เรียกกันว่า สกุลเจ้านคร ปกครองดูแลบ้านเมืองบักขี้ไต้ ต่างพระเนตร พระกรรณ มีพงศาคณาญาติค้ำคั่ง ล้วนแต่ร่ำรวยมีหน้ามีตาในสังคม

บิดาของท่านเป็นบุตรของหลวงวิจารณ์วสุ ฌ นคร สายตะกั่วป่า ก่อนข้างยากจน
เกรงว่าจะไม่สามารถรักษาหน้าตาวงศ์ตระกูลไว้ในฐานะอันควรได้ จึงแยกตัวไปทำมาหากิน
ต่างถิ่น เข้ารับราชการที่แผนกป่าไม้ที่จังหวัดแพร่

ในด้านการศึกษา เรียนที่โรงเรียนนารีนรัตน์ แพร่ โรงเรียนพิริยาลัย แพร่ โรงเรียน
ยุพราชวิทยาลัย เชียงใหม่ และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย กรุงเทพฯ ได้ทุน ก.พ. สำเร็จ
ปริญญาตรีทางวิศวกรรมการเกษตร จากมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ พ.ศ. ๒๔๘๑ ปริญญา
ธรรมศาสตร์บัณฑิต พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้ทุน ก.พ. ไปศึกษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกา สำเร็จ
ปริญญาโทและเอกทางสถิติจากมหาวิทยาลัยคองเนล พ.ศ. ๒๔๙๖ พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้ปริญญา
อักษรศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ประวัติศาสตร์) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.
๒๕๑๖ ได้ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทางโบราณคดี จากมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ.
๒๕๑๘ ได้ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้ปริญญาคุศศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากสถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าฯ ได้ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ประวัติศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. ๒๕๓๑

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ฌ นคร ในวัยเยาว์ เป็นผู้เรียนหนังสือเก่ง ความจำดี และ
ขยันขันแข็ง ท่านกล่าวว่า ส่วนหนึ่งมาจากมารดาผู้มีเชื้อสายมาจากคนจีน ซึ่งฉลาดและขยัน
อดทน มองการไกล และมีธยัสถ์ ท่านสอบประถม ๓ ได้ในอายุ ๙ ปี ได้ทุนเล่าเรียนจนจบ
มัธยม ๘ ระหว่างชั้นเรียน สอบไล่ได้ข้ามชั้น จากมัธยม ๒ ไปมัธยม ๔ จากมัธยม ๔ ไป
มัธยม ๖ ซึ่งตอนแรกท่านก็ภูมิใจมาก แต่มาภายหลังท่านไม่สนับสนุนเลย เพราะการกระโดด
ข้ามชั้นทำให้ขาดความรู้วิชาพื้นฐานบางวิชาไป เช่น ไม่ได้เรียนแผนที่ประเทศไทย ชั้นมัธยม
๓ ตอนสอบวิชาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ในชั้นมัธยม ๖ ท่านสอบได้เพียง ๘ คะแนน จาก
คะแนนเต็ม ๖๐ แต่ปรากฏว่าท่านเป็นรองประธานคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทยและ
ราชบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ไทย จึงเป็นอนุหาทรณ์ และเป็นกำลังใจแก่นักเรียนนักศึกษาว่า
ในเมืองไทยใครอยากออกไปสู่แนวหน้าในสาขางานและวิชาการใดก็ได้ถ้าสนใจค้นคว้าอย่าง
จริงจัง เพราะคนไทยไม่ชอบทำอะไรจริงจังกันเป็นส่วนใหญ่

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ฌ นคร ได้บันทึกชีวิตของท่านในวัยเยาว์ อันเกี่ยวเนื่องกับ
ประวัติศาสตร์และวรรณกรรมไว้ ดังนี้

เมื่อเล็กๆ ข้าพเจ้ารักคณิตศาสตร์เป็นชีวิตจิตใจ ข้าพเจ้าอาจจะคิดเลขตั้งแต่วัยรุ่นถึง
หกทุ่มและนอนอย่างไม่เต็มใจที่จะหยุดคิดเลข เป็นเวลาติดต่อกันตั้งเดือนได้ โดยรู้สึกสนุกยิ่ง
กว่าไปดูหนังเสียอีก เวลาจะเดินผ่านต้นไม้ที่ลือกันว่าผีมี ข้าพเจ้าจะคิดเลขลัด เช่น ๑๖ x
๑๖ ว่าให้เอา ๑๖ + ๖ แล้วเติม ๐ เป็น ๒๒๐ บวกด้วย ๖ x ๖ เป็น ๒๕๖ ถ้าเป็น ๑๘ x

๑๘ อาจใช้หลักเดียวกัน หรือคิดว่า $๙ \times ๙ \times ๒ \times ๒ = ๘๑ \times ๔ = ๓๒๔$ ก็ได้ ประเดี๋ยวก็ถึงบ้านโดยลืมเรื่องผิดไปเสียสนิท ข้าพเจ้าได้เห็นชื่อนักคณิตศาสตร์ทุกชาติในเอเชียในวารสารคณิตศาสตร์ แต่ไม่มีชื่อชาติไทยปรากฏเลย จึงได้ส่งคำตอบปัญหาคณิตศาสตร์ไปลงให้มีชื่อประเทศไทยอยู่เป็นเวลากว่ายี่สิบปี เมื่อจบวิศวกรรมการเกษตรจากฟิลิปปินส์แล้ว ข้าพเจ้าพยายามหาเพื่อนที่สนใจค้นคว้าทางคณิตศาสตร์ แต่หาไม่ได้ หลังจากเขียนเรื่องเรตาร์ ดาวพิเศษและอะตอมมิกบอมบ์ลงหนังสือพิมพ์แล้ว ก็ถูกเพื่อนๆ ล้อว่า อ้ายอะตอมมิกบอมบ์มาแล้ว ดูคล้ายๆ จะเป็นผิดยุคผิดสมัย จึงต้องหันมาค้นคว้าทางภาษาถิ่น และประวัติศาสตร์แทน เพราะมีข้อมูลให้ศึกษายู่มากกว่าที่ชาวต่างประเทศจะหาได้ ถ้าจะค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ต่อไป เพียงแต่จะหาตำรามาศึกษาให้ทันชาวต่างประเทศก็ยากเสียแล้ว แต่อย่างไรก็ดี ครั้งหนึ่งของชีวิตที่ศึกษาคณิตศาสตร์ก็ได้ช่วยให้ข้าพเจ้าก้าวหน้าอย่างมาก กล่าวคือเมื่อข้าพเจ้าอายุได้ ๓๑ ปี เงินเดือน ๑๙๐ บาท จะเลื่อนเป็นขั้นเอก เงินเดือน ๓๕๐ บาท เท่ากับเลื่อนประมาณ ๑๑ ขั้น (นับทั้งขั้นที่จะต้องติดอยู่ปีหนึ่งด้วย) คุณหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจได้รายงานความเหมาะสมในแง่ความขยันขันแข็ง แล้วยังเพิ่มเติมว่า เป็นนักคณิตศาสตร์ โหราศาสตร์ เล่นดนตรีไทย ฯลฯ พอเข้าที่ประชุมกระทรวง ทำนุรัฐมนตรี พระยาพนานุจร ไม่ได้อ่านข้อความที่รายงานไปเลย เพียงแต่เห็นชื่อข้าพเจ้า ก็บอกว่าสนับสนุน เพราะเป็นนักคณิตศาสตร์คนเดียวที่สามารถตอบปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่ท่านถามคนอื่นมานานแล้วไม่มีใครตอบได้ ข้าพเจ้าจึงได้เป็นขั้นเอกเพราะวิชาคณิตศาสตร์ช่วยด้วยทางหนึ่ง

พ.ศ. ๒๔๙๖ ข้าพเจ้าได้อ่านวารสาร “วงวรรณคดี” มีอาจารย์ใหญ่ภาษาไทย ๒ ท่านเขียนไว้ขัดกันว่า นางนพมาศอยู่ในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหงคนหนึ่ง ส่วนอีกคนหนึ่งว่ารัชสมัยพระเจ้าลิไทย ข้าพเจ้าจึงลงทุนอ่านหนังสือประชุมศิลาจารึกและค้นคว้าเรื่องโคลงนิราศหริภุญชัย เพราะเห็นว่าผู้ที่ศึกษามาก่อนไม่ใช่ชาวเหนือจึงไม่ทราบศัพท์และวัฒนธรรมทางภาคเหนือเหมือนคนที่เกิดในภาคเหนือเอง คุณธนิต อยู่โพธิ์ ได้กรุณาตักเตือนข้าพเจ้าว่า ถ้าสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพจะไม่ทรงพระประชวรอยู่ในขณะนั้น ก็คงจะพอพระทัยว่ามีเด็กรุ่นใหม่มาค้นคว้าประวัติศาสตร์ สมเด็จฯ คงจะไม่ได้ทรงอ่านบทความของข้าพเจ้า แต่บรรดาพระประยูรญาติและลูกศิษย์พระองค์ ท่านอาจเข้าใจว่าลูกศิษย์คิดล้างครูและถูกคว่ำบาตรก็ได้ ส่วนผลการค้นคว้าของข้าพเจ้านั้นก็ตรงกับที่คุณธนิตเองค้นไว้ ดังนั้นก็ที่ท่านส่งให้ข้าพเจ้าดู ข้าพเจ้าจึงหยุดค้นคว้าทางวรรณคดีและประวัติศาสตร์ไป ๑๗ ปี พอถึง พ.ศ. ๒๕๐๓ อธิบดีกรมศิลปากร คือ คุณธนิตฯ ได้เชิญข้าพเจ้าไปเป็นวิทยากรสัมมนาประวัติศาสตร์สุโขทัย ข้าพเจ้าได้เสนอว่า ในจารึกหลักที่ ๓ อายุคนลดลงจาก ๑๐๐ ปี เหลือ ๙๙ ปี ใน พ.ศ. ๑๗๖๒ ก็ได้รับคำทักท้วงว่าไม่ตรงกับบรรณกถาฎีกา ซึ่งว่าอายุคนลดจากร้อยปี ลดลงเหลือ ๑ ปี ฉะนั้นใน พ.ศ. ๑๗๖๒ ควรจะลดลง ๑๗ ปี เหลือเพียง ๘๓ ปี ถ้าข้าพเจ้าอ่านไม่ผิดก็ต้องจารึก

ผิด ข้าพเจ้าจึงต้องลงมือศึกษาจารึกอย่างจริงจังมาตั้งแต่นั้น

ข้าพเจ้าได้ฝึกหัดอ่านศิลาจารึก โดยอาศัยงานที่มีผู้อ่านไว้แล้ว ต่อมาก็สามารถแก้ไขคำที่อ่านไว้ผิดได้ เราเป็นเจ้าของภาษา เข้าใจภาษาไทยได้ดีกว่านักอ่านจารึกต่างชาติ ตอนไหนที่สงสัยว่าข้อความไม่น่าจะถูกต้อง พอสอบดูจากรูปถ่ายจะพบว่าผิดจริงๆ เฉพาะในประชุมศิลาจารึก ภาคที่ ๑ มี ๑๕ หลัก พบที่ผิด ๕๐ กว่าแห่ง เช่น จารึกหลัก ๘ กล่าวถึงพระมหาธรรมราชาได้มาพบพระพุทธบาท “อันตนชนก ประดิษฐา แต่ก่อน” ข้าพเจ้าสงสัยว่า ตอนอื่นๆ พูดถึงว่าขึ้นเสวยราชย์ “แทนปู่แทนพ่อ” เหตุใดตอนนี้จะกลายเป็น “ตนชนก” ไปได้ สอบดูปรากฏว่าจารึกแตกตอนนั้นพอดี คำ “ชนก” เห็นแต่ส่วนต้นของพยัญชนะตัวแรก และ ก ชัดเจน ข้าพเจ้าเห็นว่าจะจะเป็น “ห . ก” มากกว่า “ช . ก” จึงส่งหลักฐานไปให้ศาสตราจารย์ เซเดส์ พิจารณาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ ท่านตอบมาว่า “แม้ว่าคำอักษร “ห” จะไม่กระ้างเลย แต่ข้าพเจ้าก็พร้อมที่จะรับคำที่ท่านอ่านได้เป็น “หาก” ซึ่งเป็นที่น่าพอใจกว่า “ชนก” มากมายนัก ผลจึงเป็นว่า พระเจ้าลิไทยเป็นผู้จารึกหลักนี้ด้วยพระองค์เอง..... รวมทั้งอาณาเขตต่างๆ ของอาณาจักรสุโขทัย (ที่กล่าวถึงในจารึก) ก็เป็นเรื่องในสมัยพระเจ้าลิไทยด้วย ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านเป็นอย่างมากที่ชี้ให้เห็นถึงข้อผิดที่ข้าพเจ้าอ่านและพร้อมที่จะพิจารณาข้อแนะนำอื่นๆ ซึ่งท่านอาจจะเสนอต่อไป (ลงนาม) เซเดส์”

นับว่า ศาสตราจารย์เซเดส์เป็นนักปราชญ์ยิ่งใหญ่ที่ยอมรับความคิดเห็นของผู้ไม่เคยปรากฏผลงานด้านจารึกมาก่อนเลย และผลสำเร็จครั้งนี้ ผลักดันให้ข้าพเจ้าซึ่งเคยสอบภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ในชั้นมัธยม ๖ ได้คะแนนเพียง ๘ จากคะแนนเต็ม ๖๐ คะแนนศึกษาค้นคว้าอ่านศิลาจารึกต่อมาจนถึงทุกวันนี้ ข้าพเจ้าเล่าให้ลูกศิษย์ฟังเสมอว่า ในเมืองไทยนี้ ใครอยากจะเป็นผู้นำในสาขาวิชาการสาขาใดก็ย่อมจะเป็นได้ เพราะไม่มีคนไทยเป็นนักวิจัยและทุ่มเทชีวิตเพื่องานอย่างแท้จริง ผู้ใดตั้งใจจริงก็ย่อมออกไปอยู่ในแนวหน้าได้เสมอ

พ.ศ. ๒๕๑๒ หม่อมเจ้าสุภัทรรติศ ดิศกุล ได้ทรงขอให้ข้าพเจ้ามาช่วยสอนวิชาอ่านศิลาจารึกให้นักศึกษาปริญญาตรีในคณะโบราณคดีของพระองค์ท่าน และได้ทรงขอเป็นครั้งที่ ๓ ในปีทรงเป็นนักศึกษา วปอ. รุ่นเดียวกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ปฏิเสธ เพราะเห็นว่าควรจะให้ อาจารย์จำ ทองคำวรรณ กับอาจารย์ประสาร บุญประครอง ซึ่งได้อุทิศตนเพื่องานจารึกมา โดยมีผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่า ได้เป็นผู้สอนวิชาอ่านจารึก ไม่สมควรที่ข้าพเจ้าซึ่งมีเงินเดือนพอใช้อยู่แล้วจะไปแย่งทางหากินของท่านทั้งสอง ม.จ. สุภัทรรติศทรงชี้แจงว่า ทั้งสองคนได้สอนปี ๒ และปี ๓ อยู่แล้ว โดยเฉพาะอาจารย์จำสอนทั้งศิลปการและจุฬาลงกรณ์มาสิบกว่าปีแล้วก็ไม่มีลูกศิษย์ที่สามารถอ่านจารึกได้ ถ้าข้าพเจ้าไปช่วยสอนอาจจะทำให้ลูกศิษย์อ่านจารึกได้ ข้าพเจ้าจึงรับไปสอนปีที่ ๔ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๒ มาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสอนชั้นปริญญาโท และพบว่าท่านอาจารย์จำถือหลักการจาก ศาสตราจารย์เซเดส์ว่า จารึกสอนกันไม่

ได้ ต้องศึกษาด้วยตนเอง ท่านก็เอาจารึกโบราณที่อ่านได้ยากที่สุดมาให้นักศึกษาอ่าน ทุกคน
หัดก่อนจะอ่านได้ออก ข้าพเจ้าคิดวิธีให้นักศึกษาอ่านอักษรไทยน้อยของประเทศลาวให้ได้ก่อน
นักศึกษามีใจที่สามารถอ่านได้และเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง แล้วจึงให้อ่านจารึกของพระเจ้า
ลิไทย แล้วจึงอ่านจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และสุดท้ายเมื่อหัดอ่านอักษรธรรมหรือ
อักษรพื้นเมืองของล้านนาได้ เขาก็พร้อมที่จะอ่านจารึกอักษรขอมและจารึกโบราณอื่นๆ ได้
แต่กระนั้นสิบปีแรกอาจจะได้นักศึกษาที่สามารถอ่านจารึกได้เพียง ๓ คนก็นับว่าน่าพอใจแล้ว
ส่วนนักศึกษาที่จบไป หากเกิดความจำเป็นในหน้าที่ที่จะต้องอ่านจารึกให้ได้ ก็คงจะชวนช่วย
จนกระทั่งอ่านได้เอง

ข้าพเจ้าเริ่มศึกษาศิลาจารึก เพราะเห็นว่าเมืองไทยพบจารึกโบราณก็ต้องส่งไปให้
ศาสตราจารย์เซเดส์อ่าน ตอนนั้นท่านแก่มากแล้ว ถ้าท่านตาย หมายความว่าไม่มีใครอ่าน
จารึกที่ค้นพบใหม่เลยละหรือ ข้าพเจ้าเห็นว่าคนไทยจะต้องอ่านจารึกให้ได้ ถ้าไม่มีคนไทย
คนอื่นอ่านได้ ข้าพเจ้าจะต้องอ่านให้ได้เอง ข้าพเจ้ามีความพร้อมที่จะศึกษาเรื่องจารึกอยู่ดังนี้
(๑) ข้าพเจ้าชอบคิดปริศนาอักษรไขว้ เช่น คำมี ๕ อักษร ได้ไว้ ๔ อักษรแล้ว ตัวที่ ๕ จะ
เป็นอะไรได้บ้าง ตัวใดจะให้ความหมายได้ดีที่สุด และถ้ามีเพียง ๒ อักษร อีก ๓ อักษรควร
เป็นอะไรได้บ้าง (๒) ข้าพเจ้าได้ปริญญาธรรมศาสตรบัณฑิต วิชาสอนให้จับใจความของ
เรื่องได้และทราบน้ำหนักของคำแต่ละคำ ช่วยให้ตีความหมายของประโยคแต่ละประโยค ฯลฯ
(๓) ข้าพเจ้าเกิดภาคเหนือ รู้ภาษาถิ่นล้านนา ซึ่งช่วยในการแปลจารึกสุโขทัยได้เป็นอย่างดี
และยังอาศัยพจนานุกรมภาษาถิ่นทั้งในและนอกประเทศเพื่อการนี้ด้วย (๔) เมื่อเรียนมัธยม
ปลาย นักเรียนทุกคนต้องสนใจศึกษาภาษาไทย เพราะถ้าสอบภาษาไทยตก ถึงคะแนนรวม
จะได้ ๘๐ ใน ๑๐๐ ก็ต้องเรียนซ้ำชั้น ข้าพเจ้าได้ศึกษาวรรณคดีโบราณ ได้ศาสตร์ช่วยให้
ศึกษาความหมายของคำได้ โดยอาศัยการเปรียบเทียบกับภาษาถิ่นอื่น (๕) นิสัยไม่ยอมแพ้
ถ้ามีปัญหาจะต้องหาทางแก้ให้ได้ เวลาจิตโหยหวน ได้วิธีทำอย่างเดียวยังไม่พอใจ จะต้อง
หาทางคิดวิธีต่างๆ เพื่อว่าจะได้วิธีที่สั้นที่สุดไว้อธิบายกับนักคำนวณด้วยกัน และได้วิธีที่ง่าย
แต่อาจจะยาว ไว้อธิบายผู้ที่ไม่เชี่ยวชาญวิชาคำนวณ (๖) การใช้เหตุผลตามหลักวิทยา-
ศาสตร์ช่วยในการอ่านและตีความจารึกได้เป็นอย่างดี

เมื่อข้าพเจ้าเข้ามาอยู่ในวงประวัติศาสตร์และโบราณคดีแล้ว บางครั้งก็ต้องนึกเสียใจ
เพราะในการประชุมราชบัณฑิตเอง ก็มีผู้เคยได้เสนอว่า ผู้จะเป็นนักประวัติศาสตร์ อย่างน้อย
ต้องเรียนจบปริญญาตรีทางประวัติศาสตร์ เพียงแต่เขียนบทความลงในหนังสือไม่ได้หมาย
ความว่าเป็นนักประวัติศาสตร์ไม่ได้ ถ้าข้าพเจ้าอยู่คนเดียวทางวิชาสถิติซึ่งเป็นวิชาที่จบปริญญา
เอกมา ก็คงไม่มีใครมาประมาทหน้าข้าพเจ้าได้เช่นนี้ ครั้นผ่านไปทางสถิติ เพื่อนนักสถิติ
ก็ปรารภว่าข้าพเจ้าไม่ใช่ นักสถิติอีกต่อไปแล้ว ข้าพเจ้าเลยไม่มีที่จะยืน จริงอยู่ ข้าพเจ้าได้

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทางประวัติศาสตร์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ และทาง
โบราณคดีจากมหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ แต่คนทั่วไปก็ไม่มีใครจะทราบเรื่องนี้

บัดนี้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้ปริญญากิตติมศักดิ์ทางประวัติศาสตร์แก่ข้าพเจ้า และ
สถาบันวิจัยยกย่องว่าข้าพเจ้าเป็นนักวิจัยดีเด่นทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีประจำ พ.ศ.
๒๕๓๑ โดยพิจารณาผลการค้นคว้าอย่างต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานานปี เรื่องเป็นที่ทราบกัน
ทั่วไปเช่นนี้ ข้าพเจ้าจึงมีฐานะที่จะยืนเป็นนักอ่านศิลาจารึกด้วยความสบายใจสืบไปได้

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร มีผลงานหลากหลายในหลายด้านและหลาย
สาขาวิชา ซึ่งพอจะสรุปเป็นสังเขปผลงานได้ดังนี้

๑. ในด้านภาษาและวรรณคดี

ได้เริ่มสอนภาษาถิ่นเหนือขึ้นเป็นครั้งแรกที่ภาควิชาสาขาทะวันออก คณะโบราณคดี
มหาวิทยาลัยศิลปากร และสนับสนุนให้มีการสอนภาษาไทยถิ่นต่างๆ ตลอดจนภาษาของชน
เผ่าไทยนอกประเทศไทย นอกจากจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยภาษาตระกูล
ไทยแล้ว ยังเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ความหมายของศัพท์ภาษาไทยในศิลาจารึกและ
วรรณคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งนำภาษาถิ่นไปช่วยในการอ่านศิลาจารึกและวรรณคดีอักษรไทย
และอยุธยา ที่สำคัญได้แก่

ลายสือไทย ถิ่นเดิมและตระกูลภาษาไทย การสืบค้นภาษาไทยในเมืองจีน แนวการ
ปฏิวรรตอักษรพื้นเมืองล้านนา ที่มาของอักษรไทยล้านนาและไทลื้อ ตัวอักษรไทเหนือและ
ไทอาหม วิวัฒนาการวรรณกรรมสมัยสุโขทัย เล่าเรื่องในไตรภูมิพระร่วง โองการแช่งน้ำ โคลง
กลบท คำนำเรื่องสุภาสิตพระร่วง ศักราชและภูมิศาสตร์ของท้าวสุ่งเท้าเจือง ความสำคัญของ
วรรณคดีท้องถิ่น

๒. ด้านจารึก

ผลงานด้านศิลาจารึกสุโขทัยและล้านนาเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการทั่วโลก โดย
เฉพาะอย่างยิ่งนำวิชาคำนวณ ไชยศาสตร์ ไปช่วยอ่านศิลาจารึก ที่สำคัญ ได้แก่ ศิลาจารึก
กับข้าพเจ้า เรื่องเกี่ยวเนื่องกับจารึก เกร็ดความรู้จากศิลาจารึก ความเห็นเรื่องจารึกพ่อ
ขุนรามคำแหง เรื่องเกี่ยวกับศิลาจารึกของสุโขทัย ศักราชในจารึกสมัยสุโขทัย คำอภิปราย
ศิลาจารึกหลักที่ ๑ จริงหรือปลอม คำศัพท์ร่วมระหว่างสุโขทัยกับภาษาถิ่นไทย สัมมนาจารึก
หลักที่ ๒ การกำหนดอายุจารึกชาดกวัตตศรีชุม ข้อคิดเกี่ยวกับจารึกนครชุม จารึกลานทอง
วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ สุพรรณบุรี จารึกวัดตระพังช้างเผือก จารึกที่พบในสุราษฎร์ธานี
เมืองอุทอง และเมืองอโยธยา จารึกประตูท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ จารึกวัดจองคำ เมืองขอนแก่น
มณฑลยูนนาน

๓. ด้านประวัติศาสตร์

ได้ศึกษางานค้นคว้าทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญๆ ได้แก่ หลักฐานข้อมูลใหม่ในประวัติศาสตร์ไทยทางด้านจารึก ประวัติศาสตร์สุโขทัยจากจารึก ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย การชำระประวัติศาสตร์สุโขทัย หลักการสอบค้นเมืองสมัยสุโขทัย รายงานค้นคว้าจารึกสุโขทัย ตอวิจารณ์งานค้นคว้าจารึกสุโขทัย ประวัติศาสตร์จากจารึกวัดบูรพารามและวัดอโศการาม สุโขทัย ศิลาจารึกวัดบูรพาราม ด้านที่ ๑-๒ พิษณุโลกกับอาณาจักรสุโขทัย วันสร้างกรุงศรีอยุธยา การคำนวณวันสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเสด็จขึ้นเสวยราชย์ การคำนวณวันยุทธหัตถีและวันประกาศอิสรภาพ การศึกษาเอกสารโบราณล้านนา: ศึกษาประวัติศาสตร์กฎหมายและประวัติศาสตร์เมือง ประวัติศาสตร์ล้านนาจากจารึก พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับปลีก สัมพันธภาพระหว่างราชวงศ์พระร่วงกับราชวงศ์น่าน สุโขทัย-อยุธยา และเชียงใหม่ ในตำนานสิบห้าราชวงศ์ สามัคคีธรรมสามกษัตริย์ พระเจ้าปราสาททองทรงลบศักราช ความคลี่คลายแห่งประวัติศาสตร์ไทย พระมหากษัตริย์ราชวงศ์สองออกถวายบังคมประวัติศาสตร์ในยวนพ่าย

นอกจากนี้ ยังได้มีผลงานด้านการประพันธ์เพลงที่สำคัญ ได้แก่ เพลงใกล้รุ่ง ชะตาชีวิต ในดวงใจนิรันดร์ แว่ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้แต่งคำร้องเพลงเกษตรศาสตร์ ชื่อเพลงที่ประพันธ์และแต่งคำร้องมี

เพลงไทย เช่น

- ๑) เพลงส่งเสริมการเกษตร
- ๒) เพลงกราวแขก
- ๓) นางนาค
- ๔) เพลงรัตนโกสินทร์แผ่นดินทองของเกษตร
- ๕) แรงสามัคคี
- ๖) ครุ่นคำนึง
- ๗) มอญอ้อยอิง
- ๘) เขมรโพธิสัตว์
- ๙) นกเขาชะแมร์
- ๑๐) ราตรีประดับดาว
- ๑๑) พม่ากลองยาว

เพลงไทยสากล

- ๑) ฝากรัก
- ๒) พรำรัก

- ๓) ชื่นตาฟ้างาม
- ๔) อย่าทิ้งรัก
- ๕) รักตลอดกาล
- ๖) ตัวไกล-ใจรัก
- ๗) รักยามเย็น
- ๘) รอรัก
- ๙) สิ้นรักสิ้นหวัง
- ๑๐) ความรักคือทุกข์
- ๑๑) รักเพียงดวงใจ

ตำแหน่งในอดีต เลขาธิการ รองอธิการบดี ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 วิชาการเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ วิชาการรองเลขาธิการฝ่ายสังคมศาสตร์ สภา
 วิจัยแห่งชาติ วิชาการหัวหน้าส่วนรายได้ประชาชาติ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจ คนแรก
 ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายกสมาคมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัจจุบัน เป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชาประวัติศาสตร์ภาษาไทย การอ่านศิลาจารึก
 สุโขทัยและล้านนาไทย พันธุศาสตร์ประชากร ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยศิลปากร

เป็นนายกสภาสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มหา
 วิทยาลัยศิลปากร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และ
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

เป็นศาสตราจารย์พิเศษจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย
 มหิดล

เป็นราชบัณฑิต ประเภทประวัติศาสตร์ สาขาโบราณคดี

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ

๑. มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
๒. มหาวชิรมงกุฎ
๓. ทูตียจุลจอมเกล้าวิเศษ
๔. เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา

เกียรติยศหรือรางวัลที่เคยรับ

๑. เป็นสมาชิกสมาคม ฟาย กาปา ฟาย ในฐานะที่เรียนดี
๒. เป็นสมาชิกสมาคม ซิกมา ซาย ในฐานะเป็นนักวิจัยดีเด่น
๓. ได้รับโล่ Distinguished alumnus จากมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์

๔. ได้รับแผ่นเสียงทองคำ ประพันธ์เนื้อเพลง

๕. เป็นนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๑ จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๖. กิตติเมธี ในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ๒๕๓๑

๗. ได้รับพระราชทานพระเกี้ยวทองคำ ในฐานะผู้ส่งเสริมภาษาไทยดีเด่น พ.ศ. ๒๕๓๒

๘. ผู้มีความดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขามนุษยศาสตร์ ๒๕๓๔

๙. ผู้สนับสนุนการอนุรักษ์มรดกไทยดีเด่น ๒๕๓๕

๑๐. Asean Awards, Literary Arts 1993 (๒๕๓๖)

๑๑. นักเรียนทุนรัฐบาลดีเด่น เนื่องในงาน ๑๐๐ ปี นักเรียนทุนรัฐบาลไทย

๑๒. ไล่ผู้ทำคุณประโยชน์ทางวิชาพันธุ์ศาสตร์ ของสมาคมพันธุ์ศาสตร์แห่งประเทศไทย

ด้วยความที่เป็นปราชญ์ ทรงคุณธรรมทั้งในด้านการครองตน เป็นที่รักและเทอดทูนของบรรดาศิษยานุศิษย์ทั้งหลาย ทั้งในด้านทรงความรู้และอุทิศตนค้นคว้าเผยแพร่งานวิชาการโดยไม่ทอดถอย ไม่มีเงื่อนไข เกี่ยวกับวัยและสุขภาพ เป็นราชบัณฑิตและนายกราชบัณฑิตยสถาน อันควรจารึกไว้เป็นอย่างดี

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่องให้

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร

เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านประวัติศาสตร์และวรรณกรรม)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยโภชนาการ เป็นประธานในการจัดอบรมนานาชาติด้านอาหารและโภชนาการ ซึ่งสถาบันวิจัยโภชนาการจัดขึ้นเป็นประจำ

ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ เยี่ยมชมกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการพัฒนาการเรียนรู้อยู่ของเด็กกับการพัฒนาชุมชน ซึ่งสถาบันวิจัยโภชนาการดำเนินการที่จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติความเป็นมา

ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีพี่น้องทั้งสิ้น ๑๑ คน สัญชาติไทย เชื้อชาติไทย นับถือพุทธศาสนา เป็นบุตรของ นายนฤทธิ์ ตันติศิรินทร์ และนางมยุรี ตันติศิรินทร์ มีอาชีพค้าขาย สมรสกับรองศาสตราจารย์ อรทัย ตันติศิรินทร์ (นามสกุลเดิม ชีรวัดน์) มีบุตรธิดารวม ๕ คน

ในด้านการศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนเบญจมมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อปีการศึกษา ๒๕๐๕ สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ได้รับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ ๒) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยแมทซาชูเซต ประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ และได้รับปริญญาบัตรจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ สำหรับเกียรตินิยมและรางวัลนั้น ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้จัดการสัมมนาวิชาการพิเศษด้านอาหารและโภชนาการถวายติดต่อกันทุกปี โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ จนกระทั่งปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๔๒) รวมเป็นเวลา ๘ ปี ได้บริหารสถาบันวิจัยโภชนาการ จนทำให้องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ มอบรางวัลดีเด่นด้านอาหารและโภชนาการให้แก่สถาบันวิจัยโภชนาการ ในวันอาหารโลก ประจำปี ๒๕๓๕ เข้ารับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้รับเลือกจากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติให้เป็นประธานคณะทำงานนำการประชุมกว่า ๓๐๐ คน เพื่อพิจารณาปญญัตติว่าด้วยอาหารและโภชนาการ ที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และได้รับเลือกให้เป็นนักสุขศึกษาดีเด่นระดับนโยบาย ประจำปี ๒๕๓๘ จากสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันติภาพการแห่งประเทศไทย

ประวัติการทำงาน

ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ รับราชการครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ในตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๓ เป็นรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ฝ่ายวางแผนและวิจัย พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๓๔ เป็นรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ฝ่ายพัฒนาและปฏิบัติการ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ถึง ตุลาคม ๒๕๔๒

นอกจากการดำรงตำแหน่งต่างๆ ข้างต้น ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ดันติศิริรินทร์ ยังมีบทบาทในงานต่างๆ ทั้งระดับประเทศและระดับนานาชาติอย่างมากมาย เป็นกรรมการสมคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย ตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ จนถึงปัจจุบัน เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมหาวิทยาลัย (กม.) พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๑ เป็นประธานคณะกรรมการการจัดทำแผนอาหารและโภชนาการแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ ๗ และ ๘ เป็นประธานคณะกรรมการพิจารณาการแสดงคุณค่าทางโภชนาการบนฉลากอาหาร ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ จนถึงปัจจุบัน เป็นกรรมการสภานักวิจัยแห่งชาติ สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๓๘ และ ๒๕๓๘ จนถึงปัจจุบัน เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ จนถึงปัจจุบัน เป็นคณะกรรมการจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยแพทยอาสา สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) พ.ศ. ๒๕๓๕ ถึงปัจจุบัน ดำเนินการในฐานะรองประธานคณะทำงานในโครงการพัฒนางานอาหารและโภชนาการของโรงเรียนเด็กกำพร้า แขวงเวียงจันทน์ โดยเชื่อมประสานและดำเนินการร่วมกับฝ่ายลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ จนถึงปัจจุบัน เป็นวิทยากรถวายความรู้พระสังฆาธิการจากทั่วประเทศ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ติดต่อกันทุกปี ตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ จนถึงปัจจุบัน เป็นกรรมการมูลนิธิเด็ก ตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ เป็นที่ปรึกษาในระยะสั้นในการวางแผนและพัฒนาโครงการอาหารและโภชนาการ แก่ UNICEF ธนาคารโลก ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย ให้กับประเทศอินเดีย ปากีสถาน บังกลาเทศ ศรีลังกา ลาว อิหร่าน และประเทศในตะวันออกกลาง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๖ จนถึงปัจจุบัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาทางโภชนาการแก่นุกรรมการโภชนาการของสหประชาชาติ ระหว่างปี ๒๕๓๙-๒๕๔๒ เป็นกรรมการพิจารณาดำเน่งรองศาสตราจารย์ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยเคมิงซาน ประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ จนถึงปัจจุบัน เป็นต้น

การพัฒนางานด้านอาหารและโภชนาการ

ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ดันติศิริรินทร์ สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต และปฏิบัติงานสาขากุมารเวชศาสตร์ แต่ให้ความสนใจในเรื่องของโภชนาการอย่างมาก นับเป็นบุคคลสำคัญยิ่งในการส่งเสริมและพัฒนางานด้านอาหารและโภชนาการในประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศ เช่น ลาว อินเดีย ปากีสถาน บังกลาเทศ ศรีลังกา อิหร่าน และประเทศในตะวันออกกลางและในแอฟริกา เป็นต้น สำหรับในประเทศไทย ได้เป็นผู้คิดค้นสูตรอาหารเสริมสำหรับทารกและการประเมินคุณค่าทางโภชนาการเพื่อแก้ปัญหาทุพโภชนาการในชุมชน จนสามารถนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในงานโภชนาการชุมชน ในช่วงแผนพัฒนา

สังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติระยะที่ ๕ และ ๖ จนมีส่วนช่วยลดอุบัติเหตุการขาดโปรตีนและพลังงานในทารกและเด็กวัยก่อนเรียนจากร้อยละ ๕๑ เหลือเพียงร้อยละ ๒๐ ได้ดำเนินการวิจัยศึกษาความต้องการโปรตีนและพลังงานในคนไทย ผลงานวิจัยนี้ถูกนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานและอ้างอิงในการจัดทำคำแนะนำความต้องการโปรตีนและพลังงานของคน โดยคณะผู้เชี่ยวชาญขององค์การอนามัยโลก องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ และมหาวิทยาลัยสหประชาชาติ

การวิจัยเพื่อพัฒนาและประเมินอาหารเสริมสำหรับหญิงมีครรภ์ เพื่อที่จะทำให้ทารกที่คลอดออกมามีภาวะโภชนาการและน้ำหนักแรกคลอดดี แนวคิดและผลงานวิจัยนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้นำไปประยุกต์ใช้ในงานโภชนาการชุมชนของประเทศไทย

การวิจัยเพื่อส่งเสริมการใช้อาหารเพื่อป้องกันการขาดวิตามินเอ โดยมีแนวคิดที่ว่าถ้าให้เด็กเล็กได้รับประทานอาหารที่มีวิตามินเอสูง เช่น ตำลึงหรือตับอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะผักตำลึงซึ่งหาง่ายและปลูกง่ายในชุมชน ก็จะทำให้ภาวะวิตามินเอของเด็กเป็นปกติ และสามารถป้องกันการขาดวิตามินเอได้เป็นอย่างดี อีกทั้งได้มีการทดลองเพื่อดูผลของปริมาณไขมันซึ่งจะมีผลต่อการดูดซึมและใช้ประโยชน์จากผักตำลึง แล้วยังเป็นที่ปรึกษาในการใช้กระบวนการตลาดเพื่อสังคมในการส่งเสริมการบริโภคอาหารที่มีวิตามินเอสูงในชุมชนชนบท จนกลายเป็นรูปแบบในการส่งเสริมที่ยอมรับแพร่หลายในปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เริ่มทำการวิจัยเพื่อรักษาโรคอุจจาระร่วงทางโภชนาการในทารกและเด็ก และมีการพัฒนาเป็นลำดับ ตั้งแต่การใช้นมถั่วเหลืองในการรักษาโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันในทารก จนถึงใช้แป้งที่สกัดจากข้าวสาลี และใช้โจ๊กหรือข้าวต้มหมูในการรักษา จนทำให้ได้คำแนะนำที่เหมาะสมในการรักษาทางโภชนาการแก่ทารกและเด็กที่เกิดโรคอุจจาระร่วง ทำให้สามารถประหยัดเงินในการดูแลรักษาเป็นอย่างมาก

ทำการวิจัยเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาโภชนาการของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ในหัวข้อ “ปัญหาโภชนาการในฐานะเครื่องชี้ภาวะสังคม ปัญหาโภชนาการในประเทศไทย” ผลของการวิจัยชิ้นนี้ได้ถูกนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาชนบทในแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ ระยะที่ ๕ และดำเนินการวิเคราะห์และประเมินประสิทธิภาพของประเทศไทย ในการวางแผนและดำเนินการแก้ไขปัญหาโภชนาการในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๓๓ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนในอนาคต ผลการวิจัยเหล่านี้ถูกนำไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์อย่างมากมายในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับโลก

การวิจัยเพื่อหารูปแบบในการปรับพฤติกรรมการกิน มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแบบและวิธีการปรับพฤติกรรมการกินที่ไม่พึงประสงค์ และทำให้เกิดปัญหาโภชนาการในกลุ่มประชากรเป้าหมายในชนบท โครงการนี้ได้ดำเนินการติดต่อกัน ๔ ปี ก่อให้เกิดความร่วมมือกับมหา

วิทยาลัยต่าง ๆ ๔ แห่ง วิทยาลัยครู ๑ แห่ง ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยได้ถูกนำไปเผยแพร่อย่างกว้างขวางและถูกประยุกต์ใช้โดยกระทรวงต่างๆ โดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้ กระบวนการในการปรับปรุงพฤติกรรมการบริโภคก็ได้ถูกนำไปเผยแพร่ในระดับนานาชาติอีกด้วย

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่องให้

ศาสตราจารย์ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์

เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)

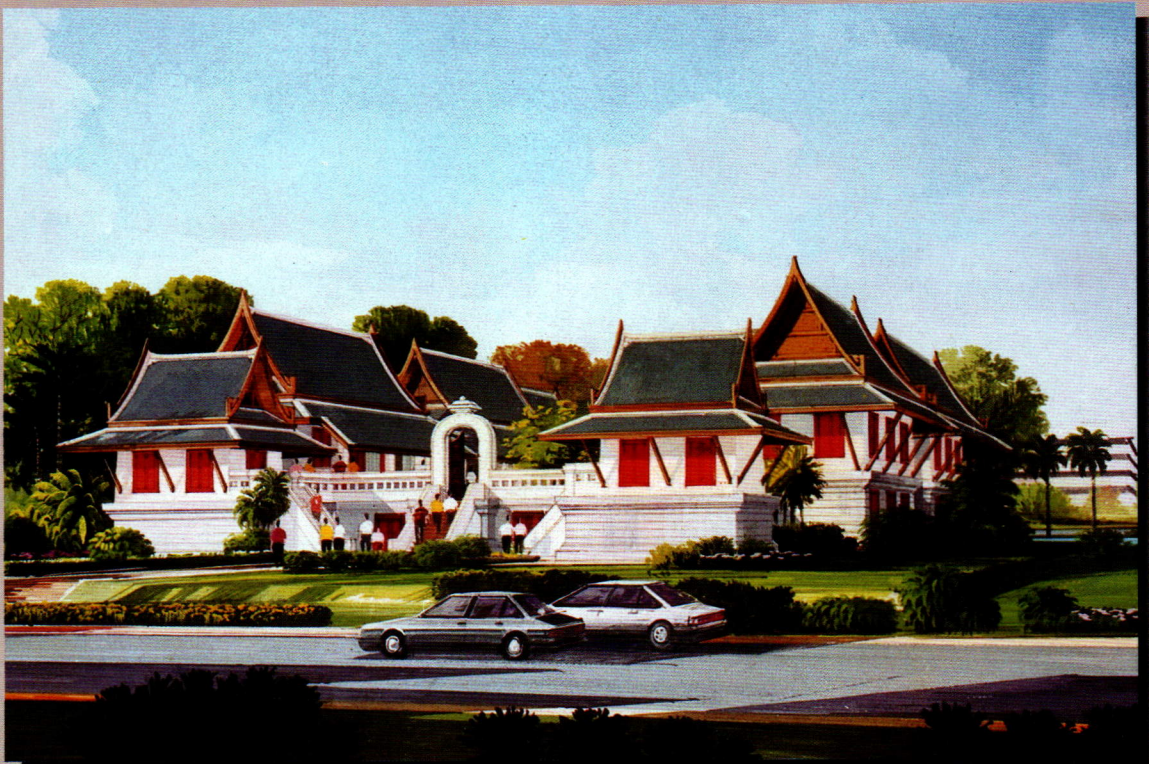
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี
บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาลังคม
(ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

ออกแบบอาคารพิพิธภัณฑ์และศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ออกแบบศาลหลักเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

ออกแบบศาลาไทย
ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

ออกแบบพระอุโบสถ วัดไทยกุสินารามหาวีหาร ประเทศอินเดีย

ออกแบบเรือนไทยหมู่บ้านวิวัฒน์ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

ออกแบบพระมหาเจดีย์พระบรมสารีริกธาตุ
วัดธรรมมงคล พระโขนง กรุงเทพฯ

รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นบุตรของ นายช้อน-นางรีน สุวรรณคีรี สมรสกับ นางสาววันย์ สุวรรณคีรี มีธิดา ๓ คน ได้แก่ นางสาวดลฤดี สุวรรณคีรี นางสาวปิยนุช สุวรรณคีรี และนางสาวพุทธชาติ สุวรรณคีรี

รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี มีความสนใจในงานด้านสถาปัตยกรรมไทยมาตั้งแต่เด็กๆ ในขณะที่มีอายุ ๘ ขวบ พระครููปทุมธรรมธารี วัดสามบ่อ จังหวัดสงขลา ก็ได้นำไปเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม เนื่องจากพระครููปทุมธรรมธารีมีความสามารถพิเศษ คือ เป็นช่างลาย เมื่อมีงานที่วัด ท่านพระครูฯ ก็ลงมือเขียนลวดลายต่างๆ ให้

พระครููปทุมธรรมธารี นอกจากจะมีความเชี่ยวชาญในเรื่องการเขียนลายแล้ว ท่านยังมีความเชี่ยวชาญในการแกะฉลุไม้ ซึ่งใช้ประดับหน้าบันวัด กุฏิ โรงเรียน เป็นต้น ทำให้ท่านมีลูกศิษย์ที่เป็นช่างเป็นจำนวนมาก และในทุกๆ วันพระ บรรดาช่างทั้งหลายจะมาแลกเปลี่ยนวิชาความรู้กัน ช่วยท่านพระครูฯ ทำงานต่างๆ และเมื่อช่างเหล่านั้นได้เห็นถึงความสนใจและตั้งใจของ รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี จึงช่วยกันถ่ายทอดงานช่างต่างๆ ให้ เช่น รูปหนังตลุง ลายประดับอาคาร ลายประดับเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น ด้วยเหตุดังกล่าว ทำให้รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องลายต่างๆ มาตั้งแต่เป็นเด็ก

รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี ศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนวัดสามบ่อ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ หลังจากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ ต่อมาได้เข้าศึกษาในระดับมัธยมปลายที่โรงเรียนสันติราษฎร์บำรุง กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ. ๒๔๙๙ โดยในขณะที่กำลังศึกษาได้พักอาศัยอยู่ที่วัดประยูรฯ ซึ่งมีลูกศิษย์วัดรุ่นพี่ช่วยติวในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย จนสามารถสอบเข้าคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สำเร็จ ผลงานชิ้นสำคัญในขณะที่ทำการศึกษาในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ ๔ คือ ได้ทำการออกแบบอาคารแสดงสินค้าไทยในงาน New York World Fair Pavilion

ขณะทำการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี ได้สอบวิชาวาดเขียนตรี วาดเขียนโท และวาดเขียนเอก ของวิทยาลัยเพาะช่าง และได้รับประกาศนียบัตรเป็นครูสอนวิชาวาดเขียนของกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพญาไทได้รับ รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี เข้าไปเป็นอาจารย์สอนวิชาวาดเขียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพญาไท ซึ่งนับได้ว่าชีวิตความเป็นครูเริ่มต้นจากจุดนี้เป็นต้นมา

หลังจากสำเร็จการศึกษาจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี ได้เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ประจำ

ที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำการสอนในวิชาสถาปัตยกรรมไทย โดยการศึกษาวิธีเรียนการสอนขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นมาตรฐานในการสอนทั่วทุกมหาวิทยาลัย มาตราบนานเท่าทุกวันนี้

นอกจากภารกิจในการเป็นอาจารย์แล้ว รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี ได้รับใช้พระศาสนา โดยการออกแบบอาคารทางศาสนาเรื่อยมา และเมื่อครั้งที่ทำการออกแบบ อาคารประถมพุทธศาสตร์ จิตตภาวันวิทยาลัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยได้ทำงานด้วยความตั้งใจเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา อาณิสสสังฆสภาส่งผลให้รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี ได้รับทุนไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย (University of Pennsylvania) เมืองฟิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และใช้เวลาในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลา ๙ เดือน หลังจากสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทจากประเทศสหรัฐอเมริกา รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี ได้กลับมารับราชการตลอดมา

จากการสร้างสรรค์ผลงานทางสถาปัตยกรรมไทยจนเป็นที่ยอมรับ ทำให้รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี ได้รับประกาศเกียรติคุณจากหลายหน่วยงาน ได้แก่ คนดีศรีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ปรินญาศิลปศาสตร์ดุสิตบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ปรินญาสถาปัตยกรรมศาสตร์ดุสิตบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สถาปนิกดีเด่น บุคคลตัวอย่างด้านการอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมไทย สถาปนิกผู้มีผลงานดีเด่น ด้านการสร้างสรรค์ผลงานสถาปัตยกรรมไทย ประเภทกิจกรรมและโครงการดีเด่น สถาปนิกผู้มีผลงานดีเด่น ด้านการอนุรักษ์ สร้างสรรค์ และสืบทอดผลงานสถาปัตยกรรมไทย การยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (สถาปัตยกรรม) ฯลฯ

ปัจจุบัน รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี เป็นข้าราชการบำนาญ ซึ่งได้เกษียณอายุราชการเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑ พักอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๒๔ ซอยวิเศษสุข ๑ ถนนพระรามเก้าตัดใหม่ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๕๐ โทรศัพท์ ๓๗๔-๔๔๕๕ โทรสาร ๓๗๔-๒๙๘๒

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๔๘๘ เข้าศึกษาชั้นประถมศึกษา โรงเรียนวัดสามบ่อ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา และเริ่มเรียนลายไทยจากพระครูพุทธมรรณาภิบาล เจ้าคณะอำเภอระโนด และจากช่างพื้นบ้าน

พ.ศ. ๒๔๙๕ สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา

พ.ศ. ๒๔๙๘ สำเร็จการศึกษาชั้นเตรียมอุดมศึกษา ชั้นปีที่ ๑ จากโรงเรียนอานวยศิลป์ธนบุรี

- พ.ศ. ๒๔๙๙ สำเร็จการศึกษาชั้นเตรียมอุดมศึกษา ชั้นปีที่ ๒ จากโรงเรียนสันติราษฎร์บำรุง กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๐๗ สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต จากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๑๔ ศึกษาต่อในหลักสูตร สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต (สท.ม.) แผนกสถาปัตยกรรม ณ มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย (University of Pennsylvania) เมืองฟิลาเดลเฟีย มลรัฐเพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกา และสำเร็จการศึกษาในปี ๒๕๑๕

ประวัติการทำงาน

รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี ได้อุทิศตนสร้างผลงานทางด้านสถาปัตยกรรมไทย และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมานับไม่ถ้วน ซึ่งสามารถจำแนกผลงานแยกเป็นรายปีได้ ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๐๕ ครูสอนวิชาวาดเขียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพญาไท ขณะที่เป็นนิสิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๐๘ อาจารย์พิเศษ สอนวิชาสถาปัตยกรรมไทย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๐๙ ออกแบบอาคารประถมพุทธศาสตร์ จิตตภาวันวิทยาลัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๐ บรรจุเป็นอาจารย์ประจำ สอนวิชาสถาปัตยกรรมไทย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๑๑ ออกแบบอาคารห้องสมุดวิจารณ์ธรรม จิตตภาวันวิทยาลัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๒ ออกแบบอาคารมัธยมพุทธศาสตร์ จิตตภาวันวิทยาลัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๓ ออกแบบตำหนักสมเด็จพระ จิตตภาวันวิทยาลัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๓ ออกแบบพระอุโบสถ วัดเขาช่องพราน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๔ ออกแบบฉากนาฏศิลป์ไทย ตอนนารายณ์ปราบหนุม เพื่อเผยแพร่ศิลปะและนาฏศิลป์ไทย ในงาน Thailand Night ณ เมืองฟิลาเดลเฟีย มลรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

- พ.ศ. ๒๕๑๕ อาจารย์พิเศษสอนวิชาสถาปัตยกรรมไทย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- พ.ศ. ๒๕๑๖ ออกแบบหอพระพุทธรูปพนัสบดี อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๗ ออกแบบพระอุโบสถวัดอรัญญิกาวาส จังหวัดชลบุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๘ ออกแบบพระอุโบสถวัดไทยนิคม อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น
ออกแบบตกแต่งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติโบราณคดี อารักษ์ราชคฤห์ จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. ๒๕๑๙ ออกแบบพระมหาเจดีย์วัดเกตุมดี จังหวัดสมุทรสาคร
- พ.ศ. ๒๕๒๐ ออกแบบพระมหาเจดีย์พระบรมสารีริกธาตุ วัดธรรมมงคล พระโขนง กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๒๑ ออกแบบศาลาไทยและกำแพงแก้ว วัดเขาช่องพราน อำเภอโพธาราม จังหวัด
ราชบุรี
ออกแบบศาลาการเปรียญ วัดโพธิ์บางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
ออกแบบตกแต่งพระอุโบสถวัดดอยแม่ปิง จังหวัดเชียงใหม่
- พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกแบบตกแต่งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติโบราณคดี อารักษ์ราชคฤห์ จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. ๒๕๒๓ ออกแบบอาคารอนุสรณ์ตระกูลเจียรนวนนท์ บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ จังหวัดชลบุรี
- พ.ศ. ๒๕๒๔ ควบคุมการปฏิสังขรณ์ พระอุโบสถวัดราชประดิษฐ์ กรุงเทพฯ
ควบคุมการปฏิสังขรณ์ ตำหนักสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี วัดราชประดิษฐ์
- พ.ศ. ๒๕๒๕ ออกแบบพระมหาเจดีย์พระบรมสารีริกธาตุ วัดพระธาตุผาเงา อำเภอเชียงแสน
จังหวัดเชียงราย
- พ.ศ. ๒๕๒๖ ออกแบบศาลพระลักษมีเทวี ธนาคารกรุงเทพ สีลม กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๒๗ ออกแบบเมรุพระราชทานเพลิงศพหลวงปู่ขาว อนาลโย วัดถ้ำกลองเพล
จังหวัดอุดรธานี
ออกแบบพลับพลาที่ประทับในอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ รัชกาลที่ ๒
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
ออกแบบพระอุโบสถ วัดคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
ออกแบบหอระฆัง วัดคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
- พ.ศ. ๒๕๒๘ ออกแบบพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหลวงปู่ขาว อนาลโย วัดถ้ำกลองเพล จังหวัด
อุดรธานี
ออกแบบพระเมรุพระราชทานเพลิงศพหลวงปู่คำดี วัดถ้ำผาปู่ จังหวัดเลย
ออกแบบพระอุโบสถวัดเฉลิมพระเกียรติพระนางเจ้าศรีศรีไทย จังหวัดสระบุรี
- พ.ศ. ๒๕๒๙ ออกแบบหอพระพุทธรูปมหาวิทยาลัทยกรุงเทพ รังสิต

ออกแบบศาลเจ้าพ่อหลักเมือง จังหวัดพะเยา
 ออกแบบประตูชัยขุนเจืองธรรมิกราช กองพลที่ ๑๗ จังหวัดพะเยา
 ออกแบบวิหารพระพุทธรูปวัดอนาลโย จังหวัดพะเยา
 ออกแบบพระพุทธรูปขนาดปรกสูง ๖๐ เมตร อำเภอสงทิงพระ จังหวัดสงขลา
 ออกแบบพระอุโบสถมูลนิธิธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
 ออกแบบประตูชัยกองทัพภาคที่ ๓ จังหวัดพิษณุโลก
 ออกแบบเมรุพระราชทานเพลิงศพหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ วัดดอยแม่ปิ้ง
 จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๐ ออกแบบพระอุโบสถวัดคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม
 ออกแบบศาลเจ้าพ่อหลักเมือง จังหวัดกระบี่
 ออกแบบพิพิธภัณฑ์อัฐบริวาร ท่านอาจารย์วัน อุตตโม วัดถ้ำอภัย จังหวัด
 อุตรธานี

พ.ศ. ๒๕๓๑ ออกแบบสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
 ออกแบบอาคารพุ่มข้าวบิณฑ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 ออกแบบศาลาไทย ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์
 ออกแบบศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
 ออกแบบโรงเรียนปริยัติธรรม วัดโพธิ์บางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
 ออกแบบหอพระศิวิเทพ ถนนปิ่นเกล้านครชัยศรี กรุงเทพฯ
 ออกแบบหอพระภาณุรังษี วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม จังหวัดราชบุรี
 ออกแบบพระบรมราชานุสรณ์ ๒ รัชกาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ออกแบบศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (เรือนไทยหมู่) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๒ ออกแบบหอฉัน วัดสทิงพระ จังหวัดสงขลา
 ออกแบบซ่อมแซมพระอุโบสถวัดสทิงพระ จังหวัดสงขลา
 ออกแบบพระอุโบสถวัดเขาไชยสน จังหวัดพัทลุง
 ออกแบบหอพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ วิทาลัยปกครอง กระทรวงมหาดไทย
 จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. ๒๕๓๓ ออกแบบวิหารหลวงพ่อด วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม จังหวัดราชบุรี
 ออกแบบสำนักแม่ชี เรือนไทยหมู่ เสถียรธรรมสถาน ถนนรามอินทรา กรุงเทพฯ
 ออกแบบเรือนไทยหมู่ภาณุวัฒน์ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

พ.ศ. ๒๕๓๔ ออกแบบศาลารายวัดศิริพงษ์ ถนนรามอินทรา กรุงเทพฯ
 ออกแบบฟาร์มจระเข้ บริษัทฟาร์มจระเข้พิทยา จังหวัดชลบุรี

- ออกแบบศาลาการเปรียญ วัดหนองโสน จังหวัดสระบุรี
- ออกแบบหอพระพุทธรูปนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกแบบศาลาพระทักษะเทวาริราช
- ออกแบบศาลาพระราชกรณียกิจ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กรุงเทพฯ
- ออกแบบพระบรมราชานุสรณ์ รัชกาลที่ ๔ อุทยานวิทยาศาสตร์ห้วยกอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ออกแบบหอพระพุทธรูปโรงพยาบาลชลบุรี จังหวัดชลบุรี
- ออกแบบศาลฎีกา กระทรวงยุติธรรม กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๓๖ ออกแบบพิพิธภัณฑสถานโบราณคดีบ้านอาจารย์บุญญะ จังหวัดสกลนคร
- ออกแบบพระอุโบสถวัดอินทรวีหาร บางขุนพรหม กรุงเทพฯ
- ออกแบบเรือนไทยหมู่มูลนิธิจักรประศาสน์ จังหวัดนนทบุรี
- ออกแบบพระอุโบสถวัดป่ามณีมาวาส จังหวัดกาฬสินธุ์
- ออกแบบศาลพระพรหม ธนาคารทหารไทย สำนักงานใหญ่ กรุงเทพฯ
- ออกแบบศาลาธรรมแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ออกแบบเมรุวัดเขาช่องพราน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
- ออกแบบเมรุวัดกลาง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
- ออกแบบหอพระพุทธรูปโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
- พ.ศ. ๒๕๓๗ ออกแบบอาคารพิพิธภัณฑสถานและศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
- ออกแบบศาลพระศิวะและพระแม่อุมา โครงการพงษ์ศิริชัยคอมเพล็กซ์ ตำบลอ้อมน้อย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
- ออกแบบศาลหลักเมืองอุดร จังหวัดอุดรธานี
- ออกแบบพระอุโบสถวัดสิรินทรเทพวรวิหาร อำเภออ้อมใหญ่ จังหวัดนครปฐม
- ออกแบบเมรุถาวรวัดพระงาม จังหวัดนครปฐม
- ออกแบบพระพุทธรูปใหญ่ ประจำวัดโคกมน ของหลวงปู่ชอบ จังหวัดเลย
- ออกแบบวิหารพระพุทธรูป “พระพุทธเทวประชาเนกบพิตร” วัดทรงธรรม อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร
- พ.ศ. ๒๕๓๘ ออกแบบพระอุโบสถ วัดไทยกุสินารามมหาวิหาร ประเทศอินเดีย
- ออกแบบหอพระพุทธรูป “สมเด็จพระมหาราชาทรงครุฑ ภาปร.” ประจำโรงเรียนนวมินทราชูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า หมู่บ้านสัมมากร กรุงเทพฯ

- พ.ศ. ๒๕๓๙ ออกแบบพระอุโบสถ วัดไทยลุมพินีมหาวิหาร ประเทศเนปาล
ออกแบบบุษบก ธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่ กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๔๐ ออกแบบพระตำหนักแปรรพระราชฐาน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
โครงการคืนสู่แผ่นดินเกิดลุ่มน้ำปากพนัง สนองพระราชดำริ
- พ.ศ. ๒๕๔๑ ออกแบบหอประชุม ๑๐๐ ปี โรงเรียนมหาวชิราวุธสงขลา อำเภอเมือง จังหวัด
สงขลา
ออกแบบเจดีย์พระธาตุ วัดภูริทัตตปฏิปหาราม ตำบลสามโคก อำเภอเมือง
จังหวัดปทุมธานี
ออกแบบศาลาไทยกาญจนภิเษก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ สวน
สาธารณะโมดิอิน กรุงเทลอาวีฟ ประเทศอิสราเอล
ออกแบบศูนย์วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศูนย์รังสิต
ออกแบบตกแต่งวิหารพระนาคปรก วัดพระธาตุซ่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
ออกแบบพระพุทธรูปประจำเมืองหาดใหญ่ พระปางห้ามสมุทร จังหวัดสงขลา

เกียรติคุณที่ได้รับ

พ.ศ. ๒๕๓๑

ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทาน
ปริญญาบัตร ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ โดยอนุมัติสภามหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บัณฑิตวิทยาลัย ให้ปริญญาบัตรเพื่อแสดงว่า นายภิญโญ
สุวรรณคีรี เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ สมควรแก่ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ตั้งแต่วันที่
๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑

ผู้บำเพ็ญประโยชน์ อันเป็นที่สรรเสริญ

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรีและรัฐบุรุษ มอบโล่เชิดชูเกียรติ ผู้บำเพ็ญ
ประโยชน์อันเป็นที่สรรเสริญ แก่ส่วนรวม โดย มูลนิธิมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา ให้ไว้ ณ วัน
ที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑

พ.ศ. ๒๕๓๖

บุคคลตัวอย่าง ด้านการอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมไทย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานกิตติบัตร บุคคล
ตัวอย่างด้านการอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมไทย เนื่องในนิทรรศการ “สถาปนิก ๓๖” โดย

สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์

ปริญญสถาปัตยกรรมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานปริญญาบัตร ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ โดยอนุมัติสภาสถาบัน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ให้ปริญญบัตรเพื่อแสดงว่า นายภิญโญ สุวรรณคีรี เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ สมควรแก่ปริญญสถาปัตยกรรมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๖

พ.ศ. ๒๕๓๗

สถาปนิกดีเด่น

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานกิตติบัตร สถาปนิกดีเด่น ผู้ทำคุณประโยชน์ สร้างชื่อเสียง สร้างเกียรติประวัติดีงาม และ เสียสละเกื้อกูลให้แก่วงการสถาปัตยกรรม เนื่องในโอกาสครบรอบ ๖๐ ปี สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๗

ศิลปินแห่งชาติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี แทนพระองค์ พระราชทานพระวโรกาสให้เข้าเฝ้าฯ ในวันศุกร์ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เพื่อเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานโล่และเข็มเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ ตามที่สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) มีมติเห็นชอบยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะล้ำค่าสูงเด่นจนเป็นที่ปรากฏต่อสาธารณชน รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (สถาปัตยกรรม) ดังประกาศคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

พ.ศ. ๒๕๓๙

สถาปนิกผู้มีผลงานดีเด่น ด้านการสร้างสรรค์ผลงานสถาปัตยกรรมไทย

คณะกรรมการอำนวยการวันอนุรักษ์มรดกไทย ประกาศเกียรติคุณ เป็น สถาปนิกผู้มีผลงานดีเด่น ด้านสร้างสรรค์ผลงานสถาปัตยกรรมไทย ประเภทกิจกรรมและโครงการดีเด่น เนื่องในวันอนุรักษ์มรดกไทย วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๙

พ.ศ. ๒๕๔๐

คนดีศรีมหาวิทยาลัยราชภัฏ

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรีและรัฐบุรุษ นายกิตติมศักดิ์ สมาคมนักเรียนเก่ามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มอบโล่เชิดชูเกียรติ คนดีศรีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในโอกาสที่โรงเรียนมหา

วชิราวุธสงขลา ได้รับการสถาปนาครบ ๑๐๐ ปี โรงเรียนมหาวชิราวุธสงขลา ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐

สถาปนิกผู้มีผลงานดีเด่น ด้านการอนุรักษ์ สร้างสรรค์ และสืบทอด ผลงาน สถาปัตยกรรมไทย

คณะกรรมการอำนวยการวันอนุรักษ์มรดกไทย ประกาศเกียรติคุณ เป็น สถาปนิกผู้มีผลงานดีเด่น ด้านการอนุรักษ์ สร้างสรรค์ และสืบทอด ผลงานสถาปัตยกรรมไทย ประเภทบุคคลดีเด่น เนื่องในวันอนุรักษ์มรดกไทย วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๐

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง ดิเรกคุณาภรณ์

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย ผู้เป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง ดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๔ ชื่อจตุตถดิเรกคุณาภรณ์ พระราชทานตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

การครองตน

ท่านเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของคนในสังคมไทย นับแต่เป็นบุตรที่ทำหน้าที่ของพี่ชายคนโตที่มุ่งหวังแบ่งเบาภาระบิดา-มารดาด้วยการทำงานหารายได้ระหว่างที่ยังศึกษาเล่าเรียนเป็นค่าศึกษาของตนเอง และเป็นกำลังของชาติต่อไป ซึ่งความตั้งใจของท่านในวัยหนุ่มนั้นเป็นความจริงปรากฏแก่ชาติบ้านเมืองในเวลาต่อมา ท่านเป็นผู้มีกตัญญูต่อบิดา-มารดา นอกจากแบ่งเบาภาระบิดา-มารดา ดังกล่าวแล้ว ยังเป็นอภิชาติบุตรสร้างชื่อเสียง เกียรติยศ แก่วงศ์ตระกูล ในด้านสถาปัตยกรรมไทย

ชีวิตครอบครัว ท่านทำหน้าที่ของพ่อบ้านที่ดี ดูแลบุตรสาวทั้งสามและภรรยาอย่างใกล้ชิด บรรยายภาคในครอบครัวสงบสุข ใช้ชีวิตเรียบง่าย ประหยัด เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตร สืบทอดวัฒนธรรมไทยให้แก่บุตรหลานด้วยการตั้งวงดนตรีไทยที่บ้าน โดยรวบรวมมิตรสหาย ลูกศิษย์ และสมาชิกครอบครัว ร่วมเล่นวงดนตรีไทย ฝึกให้ลูกสาวทั้งสามหัดรำนาฏศิลป์ไทยได้อย่างงดงาม และบุตรทั้งสามต่างมีการศึกษาที่ดีและมีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาต่อในระดับสูงยิ่งขึ้นต่อไป

การครองคน

ท่านเป็นอาจารย์ที่มุ่งหวังปลูกฝังให้ลูกศิษย์ได้มีความรู้ ความสามารถ สืบทอดสถาปัตยกรรมไทย จึงให้เวลาเป็นพิเศษแก่ลูกศิษย์ที่มีความมุ่งมั่น สนใจ ใฝ่รู้ ให้สามารถ

พัฒนาขีดความสามารถของตนเองเพื่อสืบสานงานสถาปัตยกรรมไทย ส่วนลูกศิษย์อื่นๆ อีกจำนวนมากก็ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากท่านด้วยความพากเพียรต้องงานสอน ให้ศิษย์ได้ตระหนักถึงคุณค่าของสถาปัตยกรรมไทย พร้อมทั้งอบรมคุณธรรมและความประพฤติแก่ศิษย์พร้อมๆ กันไปด้วย ท่านมีเทคนิคการสอนที่ทำให้ลูกศิษย์สนใจบทเรียนอยู่ตลอดเวลา ศิษย์ได้ทั้งความรู้และสนุกสนานไปกับการสอนของท่าน

ท่านเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมงาน มีความเป็นกันเอง คุยสนุก แทรกคติความรู้แก่ผู้ร่วมสนทนา ไม่ว่าจะเป็นมิตรสหาย ญาติ หรือเพื่อนใหม่ ทำให้ท่านเป็นผู้มีเพื่อนสนิทมิตรสหายมากมาย สามารถเข้าถึงจิตใจของผู้อื่น จึงเป็นที่รักของคนจำนวนมาก

การครองงาน

ท่านเริ่มชีวิตการทำงานตั้งแต่ยังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนด้วยเหตุผลทางครอบครัว แต่ด้วยความรักในการทำงาน ทำให้ท่านได้รับราชการมาด้วยความก้าวหน้าในงานสอนอย่างต่อเนื่องจนได้รับตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในชีวิตราชการ และได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากหลายสถาบันการศึกษา นับได้ว่าท่านประสบความสำเร็จในชีวิตหน้าที่การงานเป็นอย่างดี

ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ พากเพียร เป็นคุณสมบัติประจำตน ท่านจึงสามารถสร้างผลงานมากมายอย่างโดดเด่นด้านสถาปัตยกรรมไทย ดังรายละเอียดผลงานที่กล่าวข้างต้นแล้ว แม้ท่านได้สร้างผลงานมาตลอดช่วงชีวิตราชการแล้ว แต่ความรักงานสถาปัตยกรรมไทย ท่านจึงทำงานหลังเกษียณอายุต่อไป ทั้งงานสอนและยังคงรังสรรค์งานสถาปัตยกรรมไทย ทั้งในและนอกประเทศอย่างไม่หยุดยั้ง ด้วยความมุ่งมั่นสืบทอดมรดกไทยไว้ให้อนุชนรุ่นหลังต่อไป

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่องให้

รองศาสตราจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี

เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

นางทองดี โพธิยอง

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม

(ด้านพัฒนาชุมชน)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

ประชุมคณะกรรมการ
กลุ่มปลูกผัก
บ้านดอนแก้ว หมู่ที่ ๓-๔
ตำบลดอนแก้ว อำเภอสารภี
จังหวัดเชียงใหม่

ประชุมคณะทำงานด้านเด็ก
ภาคเหนือ ประเด็น
เด็กกับรัฐธรรมนูญ

การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์สตรี
ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง
จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติส่วนตัว

เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๓ สมรสกับ นายพัฒนา โพธิ์ยอง มีบุตรหญิง ๒ คน บุตรชาย ๑ คน

ที่อยู่

บ้านเลขที่ ๒๘ หมู่ ๔ ตำบลดอนแก้ว อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โทร. (๐๕๓) ๔๒๘-๓๐๖

อาชีพ

อาชีพเกษตรกร และปลูกพันธุ์พืช สวนสมุนไพร ค้าขายสินค้าหัตถกรรม

ตำแหน่งหน้าที่

๑. ผู้ประสานงานและรับผิดชอบโครงการกลุ่มปลูกผักบ้านดอนแก้ว หมู่ ๓-๔ ตำบลดอนแก้ว ที่ได้รับการสนับสนุนจาก มูลนิธิไทย-เยอรมัน เพื่อการพัฒนา
๒. ประธานโครงการเพื่อสตรีและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่
๓. ประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสตรี ตำบลดอนแก้ว อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
๔. รองประธานเครือข่ายแม่หญิงล้านนา ๙ จังหวัดภาคเหนือ
๕. ประธานกลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาจังหวัดเชียงใหม่
๖. อนุกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่
๗. คณะกรรมการกองทุนพัฒนาเด็กของสำนักงานพัฒนาชุมชนเชียงใหม่
๘. รองผู้อำนวยการโครงการมูลนิธิพัฒนาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย
๙. ที่ปรึกษาชมรม อบต. อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

งานด้านพัฒนาชุมชน

๑. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสตรี ตำบลดอนแก้ว อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
๒. กลุ่มปลูกผักบ้านดอนแก้ว หมู่ ๓-๔ ตำบลดอนแก้ว อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
๓. กลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ (กลุ่มแรงงานนอกระบบผู้ผลิตอยู่กับบ้าน เช่น ทอผ้า จักสาน เครื่องเงิน กระดาษสา แอนดิก และผู้รับงานเหมาช่วง)
๔. ประสานงานดูแลเกี่ยวกับสตรี เด็ก คนชรา ที่ได้รับผลกระทบเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านเอดส์ ด้านทุนประกอบอาชีพ ทุนการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน

๕. งานพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของแม่หญิงล้านนาด้านผู้หญิง กับ อบต. ผู้หญิง กับอาชีพ ผู้หญิงกับสังคม และประเพณีวัฒนธรรม
๖. งานพัฒนาสุขภาพอนามัยและงานส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ
๗. งานป้องกันบรรณคดีเกี่ยวกับโสเภณีเด็ก และการใช้แรงงานเด็กที่ไม่เป็นธรรม รวมทั้งสิทธิเด็ก
๘. เป็นวิทยากรบรรยายทั่วไป

ผลงานดีเด่นที่ควรยกย่อง

นางทองดี โพธิยอง ได้เริ่มงานที่พัฒนาจากการได้รับเลือกเป็นประธานกลุ่มแม่บ้านดอนแก้ว ปี ๒๕๒๔ ได้บริหารงานกลุ่มแม่บ้าน ซึ่งมีสมาชิกเพียง ๓๐ คน เพิ่มขึ้นเป็น ๗๐ คน ในปี ๒๕๒๕ จัดระบบการทำงานของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ แบ่งฝ่ายรับผิดชอบเกี่ยวกับงานเกษตรไร่นา งานแปรรูปถนอมอาหารจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในรูปกลุ่ม การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ของสตรี โดยการใช้กระบอกไม้ไผ่ทำเป็นออมสิน พอสิ้นเดือนก็นำกระบอกไม้ไผ่มาผ่า นำเงินที่หยอดได้จากการออมมาฝากที่กลุ่ม จนกลุ่มออมทรัพย์ขยายออกไป มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์มากขึ้น การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในรูปกลุ่มทุกครั้งจะหักร้อยละ ๕ บาทเข้าสมทบเป็นกองกลางของกลุ่มทุกครั้ง แล้วนำมาให้สมาชิกกลุ่มนำไปลงทุนแปรรูป ถนอมอาหาร เพาะเห็ด ฟาง เลี้ยงหมู ปลูกถั่วเหลือง พืชผักอื่นๆ ให้ผู้คนละ ๑,๐๐๐ บาท ดอกเบี้ยร้อยละ ๑๒ บาท ต่อปี เงินกองกลางของกลุ่มครั้งแรก นางทองดี โพธิยอง ได้ชักชวนสมาชิก ๓๐ คน ร่วมบริจาคคนละ ๒๐๐ บาท เพื่อสมทบเป็นเงินกองกลาง ได้เงินกองกลาง ๖,๐๐๐ บาท จึงทำผลิตภัณฑ์ข้าวเกรียบปากทอง ลำไย เต้าเจี้ยว ทองม้วน ขายในรูปกลุ่ม เงินที่ได้จะแบ่งไปช่วยเหลือศูนย์เด็กเล็กบ้านดอนแก้ว ๒๐% เพื่อการกุศล ๑๐% กิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน ๑๐% กิจกรรมกลุ่ม ๒๐% เข้ากองกลางกลุ่มประจำปี ๔๐%

ร่วมจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนบ้านดอนแก้ว เมื่อปี ๒๕๒๔ โดยการขอบริจาคไม้ไผ่ หญ้าคา ขอแรงงานชาวบ้านมาช่วยกันทำ เริ่มจากการดูแลเด็กเล็ก ๑๕ คน พี่เลี้ยงเด็ก ๒ คน สาเหตุที่ตั้งศูนย์เด็ก เพราะชาวบ้านตำบลดอนแก้ว ในอดีตที่ผ่านมาฐานะยากจนมาก ต้องออกไปทำงานทั้งสามภรรยา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนจึงมีความจำเป็นในการมีศูนย์เด็กเพื่อพัฒนาการตามวัยของเด็กให้เหมาะสม ริเริ่มโครงการอาหารเสริมสุขภาพเด็กขาดสาร โดยการแบ่งเวรหน้าที่ ให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้านผลัดกันมาทำอาหารเสริมให้เด็ก เช่น ทำนมถั่วเหลือง อาหารเสริมจากสูตรของสาธารณสุข อาทิตย์ละ ๓ ครั้ง ปลูกผักสวนครัวไว้ในศูนย์เด็กเพื่อทำอาหารกลางวันให้เด็ก ขณะที่จัดตั้งศูนย์เด็กใหม่ๆ ไม่มีเงินกองทุน ต้องช่วยกันเสียสละเวลามาช่วยกันทำงาน ตั้งกองทุนถั่วเหลืองเพื่อนำไปทำนม

และอาหารเสริมเลี้ยงเด็ก โดยขอรับบริจาคถั่วเหลืองจากผู้ปลูกถั่วเหลือง รับบริจาคน้ำตาล เมื่อมีจำนวนมากจะเปิดให้สมาชิกกลุ่มถั่วเหลืองมากน้อยขึ้นอยู่กับถั่วเหลืองที่กักเก็บไป

การรณรงค์ให้ผู้รู้หนังสือให้รู้หนังสือ อ่านออกเขียนได้ โดยการประสานงานขอความร่วมมือจากฝ่ายการศึกษาอำเภอสารภีร่วมกับผู้ที่เสียสละเวลาช่วยสอนหนังสือให้ผู้ที่ยาก ตั้งแต่ ๔๕-๗๐ ปี ที่ไม่มีโอกาสเรียนหนังสือ ได้ฝึกอ่านเขียน เพื่อให้เขียน ชื่อ-สกุล ตัวเอง และเขียนที่อยู่ได้ชัดเจน เวลาไปติดต่องานที่อำเภอจะได้สะดวกขึ้น เรียนช่วงเวลากลางคืน ๑๙.๐๐-๒๑.๐๐ น. พร้อมทั้งร่วมจัดตั้งห้องสมุดประชาชน ณ วัดดอนแก้ว ร่วมกับเจ้าอาวาส วัด กรรมการหมู่บ้านดอนแก้ว ผู้ใหญ่บ้าน โดยใช้ศาลาเอนกประสงค์ของวัด ได้ขอรับบริจาค หนังสือจากผู้มีจิตศรัทธามาให้ห้องสมุด ได้ร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านสร้างที่อ่านหนังสือ พิมพ์ประจำหมู่บ้านไว้ที่หน้าวัดดอนแก้ว เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารมากขึ้น ได้ร่วมกับ ๔ กระทรวงหลัก พัฒนาหมู่บ้านใน ตำบลดอนแก้วเพื่อขยายงานพัฒนาไปยังหมู่บ้านอื่นๆ ได้ทำการพัฒนาจิตใจ สังคม เศรษฐกิจ ไปพร้อมกับคน ก่อนพัฒนางาน โดยใช้คำที่ว่า จะปลูกพืชต้องเตรียมดิน จะกินต้องเตรียมอาหาร จะพัฒนางานต้องเตรียมประชาชน จะพัฒนาคนต้องพัฒนาที่จิตใจ จะพัฒนาใครต้องพัฒนาตัวเราเสียก่อน

ได้รับความรู้ที่ได้รับจากการอบรมทางด้านการเกษตรมาจัดไร่นาสาธิตแบบผสมผสาน ปลูกข้าว ปลูกผัก เลี้ยงปลา ใช้เกษตรแผนใหม่กับแผนเก่าผสมผสานในการผลิต รณรงค์ ไม่ให้ใช้สารเคมีเกินความจำเป็น จัดอบรมการคุ้มครองผู้บริโภค ออกไปชี้แจงถึงอันตราย เกี่ยวกับสืผสมอาหาร ชาวบ้านส่วนมากไม่มีความรู้จึงใช้สีย้อมผ้าใส่ขนมและอาหาร มีการใช้ ผงชูรสเกินมาตรฐานกำหนดไว้ มีการใช้ยารักษาโรคไม่ถูกต้องทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ ทำให้ติด ยาแก้ปวด บางรายกินจนกระเพาะทะลุเพราะเจ็บป่วยจะหายมารับประทานเอง ผู้หญิงมี ปัญหาเรื่องสุขภาพมากในสมัยนั้น เจ็บป่วยไม่เคยไปให้หมอตรวจ อายหมอ จึงได้จัดอบรม เกี่ยวกับเนื้อตัวร่างกาย

นอกจากนั้น เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้จากประสบการณ์การทำงาน เกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มออมทรัพย์ ศูนย์สาธิตการตลาด กลุ่มเลี้ยงหมู-วัว-ไก่ กลุ่มผู้ติดเชื้อ และกลุ่มอาชีพอื่นๆ เป็นที่ปรึกษา แก่ผู้มีปัญหาเดือดร้อน ส่วนมากจะเป็นผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบจากครอบครัว ปัญหาในช่วง ปี ๒๕๒๕ คือ ในเรื่องของความมั่นคงของชาติ ความไม่เข้าใจของคนในชาติที่ขัดแย้งทางอุดม- การณ์ จึงได้เข้าไปเป็นวิทยากรช่วยงานของกองทัพภาคที่ ๓ สมัยท่านรัฐบุรุษ ฯพณฯ พล เอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นงานในด้านอุดมการณ์ แผ่นดินธรรม-แผ่นดินทอง ปลูกจิตสำนึก ให้คนอยู่ปากกลับมาช่วยพัฒนาบ้านเมือง ให้กำลังใจครูที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ให้กำลังใจแก่ ทหารพรานเมื่อต้องกลับถิ่นฐานเพื่อช่วยกันพัฒนาบ้านเมือง เรียกร้อง เสนอแนะให้ลดการซื้อ

อาวุธในการป้องกันประเทศให้ใช้งบประมาณแผ่นดิน สร้างคนด้วยการศึกษา

รางวัลที่เคยได้รับจากหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันต่างๆ

๑. ชื่อรางวัล ผู้นำสตรีดีเด่น จังหวัดเชียงใหม่ ปี ๒๕๒๖ กรมการพัฒนาชุมชน
๒. ชื่อรางวัล ได้รับทุนจากกรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร
แห่งชาติอินโดนีเซียให้ไปศึกษาดูงาน ปี ๒๕๒๖ ประเทศอินโดนีเซีย
๓. ชื่อรางวัล แม่ผู้เป็นเกษตรกรดีเด่น จังหวัดเชียงใหม่ ปี ๒๕๒๗ สมาคม
สงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
๔. ชื่อรางวัล นักพัฒนาดีเด่นจังหวัดเชียงใหม่ ปี ๒๕๒๘ กรมการพัฒนาชุมชน
๕. ชื่อรางวัล นักพัฒนาดีเด่นระดับประเทศ ปี ๒๕๒๘
๖. ชื่อรางวัล ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนดีเด่น ปี ๒๕๓๒ กรมการพัฒนาชุมชน
๗. ชื่อรางวัล คนไทยตัวอย่างจากมูลนิธิธารน้ำใจ ปี ๒๕๓๒ มูลนิธิธารน้ำใจ
๘. ชื่อรางวัล ผู้หญิงเก่ง ปี ๒๕๓๓ คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชน
แห่งชาติ
๙. ชื่อรางวัล มหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เทคโนโลยีการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร ปี
๒๕๓๕ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
๑๐. ชื่อรางวัล ริชอร์ทวีแมนอะเวอดส์ (ผู้หญิงที่ทำงานเพื่อผู้หญิง) ปี ๒๕๓๗ ประเทศ
สหรัฐอเมริกา
๑๑. ชื่อรางวัล ยอดกตัญญู “ตอนแม่หญิงหัวใจครู” ปี ๒๕๓๙ สำนักงานคณะกรรมการ
การวัฒนธรรมแห่งชาติ
๑๒. ชื่อรางวัล บุคคลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อเยาวชน ปี ๒๕๔๐ สำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่องให้

นางทองดี โพธิยอง

เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(ด้านประวัติศาสตร์)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณเวลา ไปเป็นที่ปรึกษาองค์การอนามัยโลกและองค์การยูเนสโก เข้าร่วมการประชุมนานาชาติทางการแพทย์ การสาธารณสุข และอุดมศึกษา

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณเวลา กับผู้ป่วยเด็กโรค
ถุงเยื่อหุ้มสมองบริเวณตั้งจุมูก ซึ่งศาสตราจารย์
จรัสได้ทำการค้นคว้าวิจัยจนเป็นที่ยอมรับทั่วโลก
ให้เป็นผู้บุกเบิกศึกษาโรคนี้ ผลการวิจัยด้านต่างๆ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการจำแนกโรค ได้รับการ
การคัดไปตีพิมพ์ในตำราทางประสาทศัลยศาสตร์
นานาชาติ และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องหลายเล่ม

ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา จบแพทยศาสตรบัณฑิตจากคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ หลัง จากเป็นแพทย์ฝึกหัดอยู่หนึ่งปีและฝึกอบรมด้านศัลยศาสตร์ทั่วไปอีกหนึ่งปี ก็ได้รับพระราชทานทุนอานันทมหิดล จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ไปศึกษาด้านประสาทศัลย- ศาสตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ใน พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นเฟลโลว์ในหน่วยประสาทศัลยศาสตร์ มหาวิทยาลัยชิคาโก ภายใต้นายแพทย์ โจเซฟ พี เอวานส์ และนายแพทย์ ซีน มัลลัน ศาสตราจารย์ จรัส ได้รับปริญญามหาบัณฑิตทางศัลยศาสตร์จากมหาวิทยาลัยชิคาโกใน พ.ศ. ๒๕๐๑ ศาสตราจารย์ จรัส ย้ายไปเข้าการฝึกอบรมทางคลินิกในวิชาประสาทศัลยศาสตร์ ที่ โรงพยาบาลนอร์ทคาโรไลนา แบบทิสต์ เมืองวินสตัน ซาเลม รัฐนอร์ทคาโรไลนา ภายใต้นาย แพทย์ อีเบน อเล็กซานเดอร์ และ นายแพทย์ คอรทแลนด์ เดวิส ศาสตราจารย์ จรัส จบการ ฝึกอบรมและสอบได้ประกาศนียบัตรรับรองแบบต่างประเทศจากอเมริกันบอร์ดทางประสาท ศัลยศาสตร์

ศาสตราจารย์ จรัส กลับประเทศไทยมาจัดตั้งบริการและการฝึกอบรมด้านประสาท ศัลยศาสตร์ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ศาสตราจารย์ จรัส เป็นหนึ่งในประสาทศัลยแพทย์ไม่กี่ คนที่ไปฝึกอบรมในต่างประเทศและกลับมาในระยะกลางทศวรรษ ๒๕๐๐-๒๕๑๐ เพื่อจัดตั้ง หน่วยประสาทศัลยศาสตร์ที่โรงพยาบาลและโรงเรียนแพทย์ในประเทศไทย ซึ่งคนไทยขณะนั้น ยังไม่รู้จักการผ่าตัดสมองและยังมีคำถามและข้อสงสัยอยู่มาก จึงจำเป็นต้องให้ความรู้แก่ แพทย์และประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับประโยชน์ของประสาทศัลยศาสตร์

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๔๙๓ แพทย์ที่จบในประเทศไทยจำนวนมากเดินทางไปรับการฝึก อบรมเฉพาะทางในต่างประเทศ ส่วนใหญ่ที่สหรัฐอเมริกา หลายคนไม่กลับ ดังนั้น เพื่อแก้ ปัญหานี้ จึงมีการบังคับให้บัณฑิตแพทย์ต้องปฏิบัติงานให้บริการ ๓ ปี พร้อมกับเกิดฝึกอบรม เฉพาะทางขึ้นในประเทศ การฝึกอบรมด้านประสาทศัลยศาสตร์ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์จึง ปรับเป็นระบบเป็นทางการ จนถึงขณะนี้มีประสาทศัลยแพทย์จบการฝึกอบรมจากที่นี่ไป ๓๒ คนแล้ว

ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา เป็นประธานอนุกรรมการของแพทยสภาในการกำหนด เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแพทย์ในประเทศไทย เพื่อให้การศึกษานองความจำเป็นของ ประเทศ ศาสตราจารย์ จรัส เป็นหนึ่งใน ๔-๕ คนที่ริเริ่มการก่อตั้งวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่ง ประเทศไทย และได้เป็นเลขาธิการคนแรกของวิทยาลัยเมื่อได้จัดตั้งขึ้น

นอกเหนือจากการให้บริการรักษาพยาบาล และให้การศึกษาแก่นิสิตแพทย์ แพทย์ ประจำบ้านทางศัลยศาสตร์และประสาทศัลยศาสตร์แล้ว ศาสตราจารย์ จรัส ยังทำการวิจัย ทางคลินิก ด้านประสาทศัลยศาสตร์ ตัวอย่างนิพนธ์ต้นฉบับ ได้แก่ รายงานการศึกษาโรคถุง

เยื่อหุ้มสมองที่ตึงจนกดก้านก้นกบ รวมทั้งการจัดการแบ่งกลุ่มของโรค โรคหลอดเลือดในช่องกะโหลกศีรษะโป่งพองจากการติดเชื้อนอกหลอดเลือด การตีบและบีบตัวของหลอดเลือดแดงในช่องกะโหลกศีรษะในผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะ ใน พ.ศ. ๒๕๑๔ ศาสตราจารย์ จรัส กลับไปเป็นศาสตราจารย์พิเศษที่โรงเรียนแพทย์ไบรแมน เกรย์ รัฐนอร์ทคาโรไลนา เป็นเวลา ๑ ปี

ใน พ.ศ. ๒๕๑๘ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดตั้งสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ขึ้นใหม่ และ ศาสตราจารย์ จรัส ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการคนแรก สถาบันนี้ทำงานใกล้ชิดกับองค์การอนามัยโลกในการวิจัยสุขภาพที่จำเป็น เช่น การวางแผนครอบครัว การติดยาเสพติด โรคมะเร็ง และบริการสุขภาพในชนบท ศาสตราจารย์ จรัส ได้มีโอกาสศึกษาการใช้ผื่นและปัญหาสุขภาพของชาวไทยภูเขาในหมู่บ้านห่างไกลในภาคเหนือของประเทศไทยด้วยตนเอง โดยร่วมกับโครงการควบคุมการติดยาของสหประชาชาติ ได้ศึกษารูปแบบการให้บริการสุขภาพในหมู่บ้านห่างไกล ศาสตราจารย์ จรัส จึงตระหนักว่าปัญหาหลายอย่างที่เราเข้าใจว่าเป็นปัญหาประสาทศัลยศาสตร์มีอยู่ในระดับหมู่บ้านด้วย และจำเป็นที่เราจะต้องประยุกต์แนวความคิดของเราให้เหมาะสม ประชาชนในหมู่บ้านมีโรคทางด้านประสาทศัลยศาสตร์ที่ถูกกลืนเลียบไม่ได้รับการรักษาอยู่มาก ความเจ็บปวดและกล้ามเนื้ออ่อนแรงจากโรคหมอนกระดูกสันหลังกดเส้นประสาท เป็นเหตุให้ไม่สามารถทำงานในไร่ และกลายเป็นคนพิการต้องพึ่งคนอื่น สภาพมือลีบจากการบีบรัดเส้นประสาทที่ข้อมือก็พบได้ไม่น้อย พยาธิตัวติดก็มีมาก และการชักจากโรคเมดซาคูในสมองก็ทำให้ครอบครัวแตกแยก และเกิดความยากจน การป้องกันโดยการให้ความรู้จึงจำเป็น แต่การเปลี่ยนวิถีชีวิตที่เป็นประเพณีดั้งเดิมนั้นทำได้ยากมาก การได้รับยาฟีโนบาร์บิทัลวันละเม็ดเป็นวิธีที่ได้ผลในการควบคุมการชัก แต่การจัดการให้ได้รับยามีปัญหาเชิงปฏิบัติอย่างมาก บาดเจ็บที่ศีรษะก็เกิดขึ้นบ่อย ระยะทางและความลำบากในการเดินทางทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถไปถึงมือประสาทศัลยแพทย์ได้เลย จำเป็นที่ศัลยแพทย์ในแนวหน้าต้องเป็นผู้ให้การรักษา การฝึกอบรมศัลยแพทย์ทั่วไปจึงจำเป็นต้องมีทักษะบางอย่างในการผ่าตัดที่ศีรษะอย่างน้อยในระยะชั่วคราว น่าจะเรียกว่าศัลยแพทย์ชุมชนมากกว่าศัลยแพทย์ทั่วไป บริการด้านประสาทศัลยแพทย์ในประเทศกำลังพัฒนาจึงไม่ใช่การบริการในระดับสามเสียทั้งหมด ความรู้และบริการด้านประสาทศัลยศาสตร์ ต้องใช้ตั้งแต่ระดับการดูแลตนเองผ่านบริการในท้องถิ่นปลายทางโรงพยาบาลชุมชน ไปจนถึงศูนย์บริการประสาทศัลยกรรม ได้มีการใช้บริการด้านศัลยกรรมเชิงรุก หรือค่ายศัลยกรรมผู้ใหญ่วินิจฉัย เป็นผู้ค้นหาผู้ป่วยที่มีปัญหาที่ต้องรับการผ่าตัด เช่น ถุงเยื่อหุ้มสมองตึงแต่กำเนิด ได้รวบรวมผู้ป่วยหลายๆ คนมาไว้พร้อมกัน แล้วมีทีมศัลยแพทย์ พยาบาล และวิสัญญีแพทย์ไปทำการผ่าตัดจำนวนมากในเวลาอันสั้น

ใน พ.ศ. ๒๕๒๓ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดตั้งฝ่ายวิจัยขึ้น เพื่อเร่งดำเนินการและประสานงานการวิจัย ศาสตราจารย์ จรัส ได้รับการแต่งตั้งเป็นรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยคนแรก

หลังจากนั้น มหาวิทยาลัยก็เข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงจากมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย มีการจัดตั้งคณะกรรมการปฏิบัติการกิจการวิจัย หน่วยวิจัย และสถาบันวิจัยขึ้น ภายหลังจากที่ได้ทำหน้าที่นี้อยู่ ๕ ปี ศาสตราจารย์ จรัส กลับไปเป็นคณบดี คณะแพทยศาสตร์ หลักสูตรใหม่ทางการศึกษาแพทยศาสตร์ เรียกว่า การศึกษาแพทย์แนวใหม่ จึงได้เกิดขึ้นเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาแพทยศาสตร์ หลังจากนั้น โรงเรียนแพทย์นี้ก็ได้เป็นสมาชิกที่เข้มแข็งของเครือข่ายสถาบันการศึกษาด้านสุขภาพที่มุ่งชุมชนเป็นหลัก มีการจัดตั้งหน่วยระบาดวิทยาคลินิก โดยร่วมกับเครือข่ายนานาชาติด้านระบาดวิทยาคลินิก ศาสตราจารย์ จรัส ได้ทำหน้าที่กรรมการบริหารของเครือข่ายนี้ด้วย พร้อมกับการดำรงตำแหน่งคณบดี ศาสตราจารย์ จรัส เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ด้วย มีการสร้างอาคารผู้ป่วยนอกใหม่ สูง ๒๐ ชั้น โดยได้รับเงินบริจาค ๕๐๐ ล้านบาท ด้วยการสนับสนุนห้องปฏิบัติการพื้นฐาน จัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ทางคลินิก และการสนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์และโรงพยาบาล การผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจรายแรกและเด็กหลอดแก้วรายแรกจึงประสบความสำเร็จ

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ศาสตราจารย์ จรัส ได้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ที่สุดและใหญ่ที่สุดในเมืองไทย ได้มีการพัฒนาหลายด้าน มีการวางแผนใยแก้ว เอกสารสื่อสารข้อมูลระหว่างคณะ สถาบัน และศูนย์ต่างๆ ภายในามหาวิทยาลัย มีการตั้งเป้าหมายที่จะให้บัณฑิตของจุฬาฯ มีสมรรถนะทางคอมพิวเตอร์ โดยมีเครือข่ายศูนย์คอมพิวเตอร์ในทุกคณะวิชา รวมทั้งการต่อเชื่อมกับอินเทอร์เน็ต วิทยาลัยการสาธารณสุขได้จัดตั้งขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้หลักการสาธารณสุขแนวใหม่นับเป็นนวัตกรรมอีกอย่างหนึ่ง ได้เน้นและเร่งสากลสภาพของมหาวิทยาลัย แผนงานการศึกษาด้านคุณธรรมและจริยธรรมและด้านศิลปวัฒนธรรมได้ดำเนินการในรูปแบบต่างๆ ทั่วมหาวิทยาลัย ขณะนั้นมหาวิทยาลัยมีทั้งวงซิมโฟนีออร์เคสตราและวงดนตรีไทยคลาสสิก ภายหลังจากครบวาระแรกในตำแหน่งอธิการบดี ใน พ.ศ. ๒๕๓๕ สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีในวาระที่ ๒ อีก ๔ ปี

ต่อจากนั้น ในปี ๒๕๔๑ ศาสตราจารย์ จรัส ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ตั้งแต่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๑-๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ซึ่งนับเป็นคนไทยรายแรกที่ได้รับเกียรติให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีของมหาวิทยาลัยอันทรงเกียรติแห่งนี้ ทั้งนี้เนื่องจากอธิการบดีที่ผ่านมาและหลังจากนี้เป็นชาวต่างประเทศทั้งสิ้น

ศาสตราจารย์ จรัส ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่นจากเงินทุนรัชดาภิเษกสมโภชของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ รางวัลผลงานดีเด่นจากสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗ และรางวัลนักวิจัยดีเด่นทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปี ๒๕๒๘ ได้รับเหรียญสุขภาพดีถ้วนหน้าจากองค์การอนามัยโลก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒

ศาสตราจารย์ จรัส เป็นนายกสมาคมประสาทวิทยาแห่งประเทศไทย และประธานราชวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย ใน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และต่อมาเป็นสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการสาธารณสุขของวุฒิสภา

ในระดับภูมิภาค ศาสตราจารย์ จรัส เป็นเลขานุการประชุมประสาทศัลยศาสตร์ภูมิภาคเอเชียและออสเตรเลีย พ.ศ. ๒๕๑๘ เற்றுญิกสมาคมประสาทศัลยแพทย์เอเชียและออสเตรเลีย นายกสมาคมประสาทศัลยแพทย์อาเซียน นายกสมาคมวิทยาลัยศัลยแพทย์นานาชาติแห่งประเทศไทย อุปนายกสมาคมวิทยาลัยศัลยแพทย์นานาชาติ นายกสมาคมอคาเดเมียประสาทศัลยแพทย์ยุโรป-เอเชีย ศาสตราจารย์ จรัส ยังเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารในหลายสมาคม ทั้งสมาคมอุดมศึกษาภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และสมาคมมหาวิทยาลัยนานาชาติ

สำหรับองค์การอนามัยโลก ศาสตราจารย์ จรัส เป็นกรรมการในคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านการวิจัยสุขภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๔ และขณะนี้ เป็นกรรมการที่ปรึกษาการวิจัยสุขภาพระดับโลก ศาสตราจารย์ จรัส อยู่ในรายชื่อผู้เชี่ยวชาญสำหรับให้คำปรึกษาขององค์การอนามัยโลกในด้านวางแผนครอบครัว ยาเสพติด และทรัพยากรมนุษย์ทางสุขภาพ

ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา ได้ทุ่มเทชีวิตการทำงานมาตลอดระยะเวลานานกว่า ๔๐ ปี ก่อให้เกิดการพัฒนาด้านประสาทศัลยศาสตร์เจริญรุดหน้าไปอย่างกว้างขวาง ไม่เพียงแต่ในประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังขยายผลไปในระดับภูมิภาคต่างๆ ของโลกอีกด้วย และยังได้ฝากผลงานการวิจัยทางการแพทย์ที่สำคัญไว้เป็นรากฐานให้วงการแพทย์ได้ใช้เป็นบรรทัดฐานจนถึงปัจจุบัน นอกจากนั้น ยังได้ทุ่มเทเสียสละในการบริหารสถาบันการศึกษาและในวงการแพทย์ให้เจริญก้าวหน้ารุดหน้า ด้วยการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ เป็นที่ยอมรับในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก

ด้วยเกียรติประวัติและผลงานที่ได้ทุ่มเทด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และจงรักภักดี ก่อให้เกิดคุณอนันต์ต่อประเทศชาติ และก่อให้เกิดสุขภาพพลานามัยที่ดีต่อมนุษยชาติ

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่องให้

ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา

เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(ด้านประสาทศัลยศาสตร์)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ผู้อำนวยการป้องกันการทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไป
และผู้อำนวยการโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองแห่งชาติ
เป็นผู้แทนเข้ารับพระราชทานรางวัล

โครงการเพชรในตม

โครงการดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านความมั่นคง)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ ผอ.ปค./ผอ. โครงการ อพป. แห่งชาติ ตรวจเยี่ยมคณะอาจารย์ นิสิต และหอพัก ณ หอพักเพชรในตม มศว. เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑

นิสิตเพชรในตม ร่วมเดินเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสต่างๆ ร่วมกับคณะเจ้าหน้าที่ กอ.รมน.

การศึกษาดูงานหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองดีเด่น

นิสิตเพชรในตม ออกค่ายเพชรอาสาพัฒนา ณ หมู่บ้านน้ำวัว ตำบลน้ำพาง อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน
ระหว่างวันที่ ๘-๑๐ เมษายน ๒๕๓๙

ประวัติความเป็นมาของโครงการเพชรในตม

คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการจัดตั้งโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) เมื่อ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๗ โดยศูนย์อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (ศอปป.กอ.รมน.) ในขณะนั้น เป็นผู้ประสานการดำเนินการ และได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๘/๒๕๑๘ ลง ๒๓ มกราคม ๒๕๑๘ กำหนดให้โครงการ อพป. เป็นโครงการระดับชาติ ตามนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์โดยวิธีการใหม่ และให้ถือเป็นโครงการเร่งด่วนสูงสุด ที่ส่วนราชการทุกระดับต้องให้ความร่วมมือสนับสนุน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง และการรักษาความปลอดภัย ให้เกิดขึ้นในหมู่บ้านต่างๆ ในชนบทห่างไกล

จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๙ พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก ผู้บัญชาการทหารสูงสุด รักษาราชการผู้บัญชาการทหารบก ได้ให้ศูนย์อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของ ส่วนกิจการพลเรือน สำนักเลขาธิการ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน) จัดทำโครงการ “เพชรในตม” ขึ้นมา โดยได้เล็งเห็นว่าการให้การศึกษาแก่ราษฎรในหมู่บ้านชนบทที่ห่างไกลเท่านั้นจะสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ จึงได้ประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดรับสมัครนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง มีผลการเรียนดีแต่ครอบครัวมีฐานะยากจน ทำการคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นรุ่นที่ ๑ ของปีการศึกษา ๒๕๒๙

วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๙ พลเอก ประเทียบ เทตวิศาล ผู้อำนวยการศูนย์อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ในขณะนั้น ได้นำนิสิตโครงการเพชรในตม รุ่นที่ ๑ จำนวน ๒๙ คน เข้าเยี่ยมคารวะ พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก ในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีความสนใจและได้ริเริ่มให้มีการจัดทำโครงการฯ และได้สนับสนุนโครงการเพชรในตม จึงได้บริจาคทรัพย์เพื่อใช้ดำเนินการในโครงการเป็นทุนเริ่มแรกจำนวนหนึ่งแสนบาท ส่วนกิจการพลเรือนฯ ได้มอบเงินสมทบอีกจำนวนหนึ่ง และคณะกรรมการโครงการเพชรในตมจึงขออนุญาตจาก พลเอก อาทิตย์ฯ จัดตั้งเป็นกองทุน โดยขอใช้ชื่อว่า “กองทุนกำลังเอก (เพชรในตม)” โดยใช้ดอกผลจากกองทุนฯ เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน แต่เนื่องจากการดำเนินงานตามโครงการนี้จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายต่างๆ จำนวนมาก กองทุนที่จัดตั้งไว้จึงไม่เพียงพอ ท่านจึงมีดำริให้มีการณรงค์จัดหาทุนเพิ่มเติมโดยจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ตามโอกาสอันควร และได้มอบให้คุณชัชวาล รัตนสุวรรณ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาและกรรมการดำเนินการ เป็นผู้ประสานงาน ริเริ่มจัดกิจกรรมขึ้นเป็นครั้งแรก โดยจัดให้มีการแข่งขันชกมวยนัดพิเศษขึ้น ณ เวทีมวยลุมพินี ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๙

ได้เงิน ๑,๑๓๐,๗๙๕.๖๑ บาท ซึ่งทำให้การดำเนินงานต่างๆ สามารถดำเนินการไปได้คล่องตัวมากขึ้นกว่าเดิมจนปัจจุบัน

และในวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๙ นี้เอง พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก ซึ่งท่านเป็นผู้มองการณ์ไกล มีความหวังใยนิสิตปัจจุบันและนิสิตรุ่นต่อไป ทราบว่านิสิตเหล่านี้พักอาศัยอยู่ตามหอพักของเอกชน ทำให้เกิดความหวังใยนิสิตอาจได้รับสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี จนอาจขาดความสนใจต่อการศึกษา กอปรกับผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ด้วยความหวังใย ความเมตตา และความสามารถที่มองเห็นการณ์ไกลนี้ ทำให้ท่านมอบให้พลโท จรวย วงศ์สายัณห์ ผู้อำนวยการศูนย์กิจการพลเรือน กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในขณะนั้น ซึ่งเป็นผู้ควบคุม กำกับดูแลงานของศูนย์อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ดำเนินการประสานกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดหาพื้นที่ในบริเวณมหาวิทยาลัยฯ เพื่อสร้างหอพักขนาดจุนิสิตได้ ๔ รุ่น รุ่นละ ๓๐ คน รวม ๑๒๐ คน (ปีที่ ๑-๔) โดยบริจาคเงินส่วนตัวอีก ๕ ล้านบาทเศษ เป็นค่าจัดสร้างหอพัก หลังจากนั้นทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในได้ประสานงานกันเริ่มสร้างได้สำเร็จ และได้เชิญท่านไปเป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารหอพักนิตโครงการเพชรในตม ในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๙ การดำเนินการจัดสร้างหอพักได้แล้วเสร็จราวเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๐ และนิสิตได้เข้าไปพำนักอยู่ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๐

อาคารหอพักนิตโครงการเพชรในตม มี ๔ ชั้น และมีดาดฟ้าเป็นชั้นที่ ๕ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ :-

ชั้นที่ ๑ เป็นห้องรับแขก ห้องพักอาจารย์ประจำหอพัก ๒ ห้อง และห้องโถงล่างสำหรับจัดกิจกรรมและเป็นที่พักผ่อนของนิสิตโครงการเพชรในตม

ชั้นที่ ๒ เป็นห้องนอน ห้องอ่านหนังสือ และห้องน้ำ ของนิสิตชาย

ชั้นที่ ๓ เป็นห้องนอน ห้องอ่านหนังสือ และห้องน้ำ ของนิสิตหญิง และเป็นห้องพักของผู้ดูแลหอพักหญิง

ชั้นที่ ๔ เป็นห้องนอน ห้องอ่านหนังสือ และห้องน้ำนิสิตหญิง

ชั้นที่ ๕ เป็นดาดฟ้าสองด้าน สำหรับตากเสื้อผ้า

การสอบคัดเลือก

การดำเนินการสอบคัดเลือกนิสิตโครงการเพชรในตมในแต่ละปี ทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะออกประกาศของมหาวิทยาลัยฯ ในการรับสมัครเข้าเป็นนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจะรับบุคคลเพื่อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในชั้นปีที่ ๑ หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษาโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ โดย

กำหนดคุณวุฒิและคุณสมบัติของผู้สมัคร ดังนี้.-

๑. มีสัญชาติไทยและมีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีนับจนถึงวันรับสมัคร มีสำเนาทะเบียนบ้านและหนังสือรับรองจากประธานคณะกรรมการกลางหมู่บ้าน อพป. ด้วย

๒. กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือกำลังศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๕ ตามโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) หรือโครงการลงทะเบียนเรียนตามเวลาและความสามารถของนักเรียน (ลบส.) ของกรมสามัญศึกษา (มหาวิทยาลัยจะไม่พิจารณาผู้ที่สอบเทียบได้ หรือผู้ที่จบการศึกษาปีที่ ๖ แล้ว) และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ นับตั้งแต่ภาคต้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จนถึงภาคต้นของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ (รวม ๕ ภาคเรียน) หรือภาคต้นของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จนถึงภาคต้นของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ (รวม ๓ ภาคเรียน) ตามโครงการ สพพ. หรือ ลบส. หรือ ๑๐ เปอร์เซนต์แรกของนักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมดังกล่าวข้างต้นไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ ในแต่ละสายวิชาของโรงเรียน และมีหนังสือรับรองจากหัวหน้าสถานศึกษา

๓. เป็นผู้มีความประพฤติดี มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีหนังสือรับรองความประพฤติดังกล่าวจากหัวหน้าสถานศึกษา

๔. มีสุขภาพแข็งแรง สมประกอบ บุคลิกภาพดี

๕. ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ซึ่งเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ และ/หรือ เป็นโรคที่จะเบียดเบียนหรือเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

นิตติโครงการเพชรในตมจะได้รับการสนับสนุนดังนี้

๑. มีหอพักภายในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตลอดเวลา ๔ ปี (ค่าน้ำ ค่าไฟ ประมาณ ๑๐๐ บาท/คน/เดือน)

๒. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยคณะศึกษาศาสตร์ จัดให้นิตสอนพิเศษในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเพิ่มรายได้ในขณะที่เรียน

๓. ได้รับทุนการศึกษาจาก กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (จากโครงการ อพป. แห่งชาติ) ๑๒,๐๐๐.- บาท/ปี

๔. ได้รับการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต เป็นเวลา ๔ ปี

๕. ได้รับการศึกษาอบรมและร่วมกิจกรรมพิเศษต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยร่วมกับ กอ.รมน. จัดเพิ่มเติมให้เป็นพิเศษแก่นิตในโครงการ เพื่อให้ได้เป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์ของโครงการ หลักสูตรกิจกรรมพิเศษที่จัดให้ในหัวแรกมีประมาณ ๔ ด้าน ต่อมา พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้มีการพิจารณาปรับปรุงใหม่ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์และวิทยา

การที่เปลี่ยนไปเป็น ๗ ด้าน ได้แก่

๕.๑ กิจกรรมด้านการส่งเสริมวิชาการและเทคโนโลยี

๕.๑.๑ เข้ารับการแนะนำการใช้ห้องสมุด ณ สำนักหอสมุดกลาง มศว.

๕.๑.๒ อบรมการพูดในที่ชุมชน

๕.๑.๓ ฟังการบรรยายจากผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต

๕.๑.๔ ศึกษาดูงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ณ ห้องฟ้าจำลอง กรุงเทพฯ

๕.๑.๕ อบรมคอมพิวเตอร์ จะได้รับการศึกษาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการเรียน การสอน และเก็บข้อมูลต่างๆ

๕.๑.๖ กิจกรรมการอบรมลูกเสือ มีการอบรมลูกเสือเพื่อให้เป็นผู้กำกับ ลูกเสือสามัญ สามารถนำไปใช้สอนเด็กได้ต่อไป

๕.๑.๗ กิจกรรมการอบรมเกี่ยวกับกฎหมาย ให้ศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการ ปฏิบัติราชการ และศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายชาวบ้านที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๕.๑.๘ กิจกรรมการสอนเสริมภาษาอังกฤษ ให้เกิดทักษะสามารถนำไปใช้ ได้อย่างแท้จริง โดยมีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ

๕.๑.๙ กิจกรรมการให้คำปรึกษา ในขณะที่ศึกษาอยู่จะมีอาจารย์ช่วยดูแล แนะนำต่างๆ หรือถ้าเกิดปัญหาก็สามารถปรึกษากับอาจารย์ฝ่ายแนะแนวได้ตลอดเวลา

๕.๒ กิจกรรมด้านความมั่นคงและการปกครอง

๕.๒.๑ กิจกรรมการอบรมตลอดจนการศึกษาดูงาน งานส่วนนี้ทาง กอ.รมน. ได้เป็นผู้ให้การอบรมดูแล โดยจัดหลักสูตรอบรม เรื่องการพัฒนาประชาธิปไตย การศึกษา ดูงานหมู่บ้านดีเด่น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การพิทักษ์ประชาชนและทรัพยากร

๕.๒.๒ การศึกษาดูงานที่รัฐสภา งานส่วนนี้ทางคณะศึกษาศาสตร์จะจัด กิจกรรมเสริม โดยให้ไปทัศนศึกษา ณ รัฐสภา เพื่อเพิ่มประสบการณ์ทางด้านการพัฒนา ประชาธิปไตยให้มากขึ้น

๕.๓ กิจกรรมด้านการพัฒนาชุมชน

๕.๓.๑ กิจกรรมค่ายเพชรอาสา ทุกๆ ภาคฤดูร้อน นิสิตเพชรในตมจะทำ กิจกรรมที่เรียกว่า “ค่ายเพชรอาสา” โดยเลือกหมู่บ้านหรือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลชนบทเข้าไป ช่วยพัฒนา เช่น การสร้างอาคารเรียน การสร้างส้วม การทำสนามเด็กเล่น การสร้างห้อง ประชุมประจำหมู่บ้าน การอบรมให้ความรู้แก่ชุมชน เช่น การเพาะเห็ด การขยายพันธุ์พืช เป็นต้น

๕.๓.๒ กิจกรรมการอบรมสาธารณสุขมูลฐาน คณะศึกษาศาสตร์จัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับสาธารณสุขมูลฐาน การรักษาสุขภาพอนามัย การปฐมพยาบาล เพื่อให้ สามารถนำไปใช้สอนเด็กและใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕.๔ กิจกรรมด้านส่งเสริมอาชีพ

๕.๔.๑ ด้านการเกษตร จัดให้นิสิตเข้าศึกษาอบรมทุกๆ ปี ในเรื่อง การขยายพันธุ์พืช การเพาะเห็ด การทำปุ๋ยหมัก และการดูแลบำรุงดินให้มีคุณภาพ โดยนิสิตจะเข้าไปศึกษาอบรมเป็นระยะเวลายาวนานในฟาร์มต่างๆ ระหว่างช่วงปิดภาคเรียน

๕.๔.๒ ด้านการสหกรณ์และการตลาด จัดให้นิสิตไปทัศนศึกษายังสหกรณ์ต่างๆ ให้เข้าใจถึงระบบการทำงาน ตลอดจนเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ฟัง

๕.๕ กิจกรรมด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม

๕.๕.๑ ด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้นิสิตเกิดความหวงแหนศิลปวัฒนธรรม จึงได้จัดไปศึกษาดูงานตามสถานที่ต่างๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ วัดต่างๆ พระที่นั่งวิมานเมฆ พระที่นั่งอนันตสมาคม และอื่นๆ

๕.๕.๒ ด้านจริยธรรม เพื่อให้นิสิตเป็นครูที่ดี มีคุณธรรม เป็นผู้นำที่ซื่อสัตย์ในหมู่บ้าน เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์และชาวบ้าน คณะศึกษาศาสตร์ได้จัดกิจกรรมทุกๆ ปี ให้นิสิตเข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรมจากสถานที่ต่างๆ เช่น วัดสวนแก้ว วัดอัมพวัน วัดเขาพญาจงอาง และที่อื่นๆ อีกมาก ตลอดจนเชิญวิทยากรทั้งฆราวาสและพระสงฆ์มาให้การอบรมอย่างสม่ำเสมอ

๕.๕.๓ ร่วมกิจกรรมเดินเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (๑๒ สิงหาคมราชินี) ณ ท้องสนามหลวง

๕.๕.๔ ร่วมกิจกรรมเดินเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (๕ ธันวาคมราช) ณ ท้องสนามหลวง

๕.๖ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์

๕.๖.๑ กิจกรรมค่ายวันเด็ก ในทุกปี นิสิตทุกคนจะออกไปจัดกิจกรรมในวันเด็กแห่งชาติ โดยเลือกโรงเรียนในชนบทห่างไกล เพื่อให้เด็กที่ขาดโอกาสได้รับความรู้ ความสนุกสนาน ช่วยให้นิสิตมีความสัมพันธ์กับชุมชน เข้าใจสังคมมากขึ้น เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กว้างขวาง

๕.๖.๒ กิจกรรมปลูกป่าของมหาวิทยาลัย ณ มศว. องค์กรักษ์ จ.นครนายก

๕.๖.๓ ร่วมพัฒนามหาวิทยาลัยและคณะศึกษาศาสตร์ ในวันสถาปนาคณะศึกษาศาสตร์ ทุกวันที่ ๑๖ กันยายน ของทุกปี

๕.๗ กิจกรรมด้านนันทนาการและกลุ่มสัมพันธ์

๕.๗.๑ กิจกรรมกีฬาของนิสิตโครงการเพชรในตมรวมกันทุกชั้น/ปี เพื่อให้ นิสิตชั้นปีที่ ๑-๔ ได้ร่วมนันทนาการ เสริมสร้างความสัมพันธ์ ความรัก ความสามัคคี ภายใน

กลุ่มของนิสิต เสมือนพี่น้องกัน

๕.๗.๒ กิจกรรมดนตรีไทย ต้องการให้นิสิตทุกคนมีความสามารถเล่นเครื่องดนตรีไทยได้อย่างน้อยคนละ ๑ ชิ้น

๕.๗.๓ การฝึกอบรมการเป็นผู้นำและสันตนาการ ณ หอพักฯ

หลักสูตรกิจกรรมพิเศษนี้ ใช้เป็นกรอบแนวทางการจัดกิจกรรมพิเศษให้นิสิตเพื่อให้ได้รับความรู้และการปฏิบัติครบทุกด้าน ภายในระยะเวลา ๔ ปีที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย กิจกรรมที่ปฏิบัติเหล่านี้จะถูกประเมิน และถือเป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษา รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลสำคัญส่วนหนึ่งในการพิจารณาบรรจุบัณฑิตเข้าทำงานด้วย

นอกจากนี้ นิสิตเฉพาะชั้นปีที่ ๔ ยังจะได้ไปศึกษาดูงานการเรียนการสอนทางไกล ณ โรงเรียนวังไกลกังวล อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา เพื่อจะได้มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการสอนทางโทรทัศน์ด้วย

และในปี ๒๕๔๒ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ผู้อำนวยการโครงการอาสาพัฒนา และป้องกันตนเอง ได้อนุมัติให้ทำการคัดเลือกบัณฑิตเพชรในดม รุ่นที่ ๑๑ จำนวน ๓ คน (ชาย ๑ หญิง ๒ คน) ไปทำการสอนภาษาไทยและเผยแพร่วัฒนธรรมไทยให้เยาวชนไทย ในนครลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา ก่อนเข้ารับการบรรจุเป็นข้าราชการครู ตามข้อเสนอของ พลโท เลิศรัตน์ รัตนวานิช ผู้อำนวยการส่วนกิจการพลเรือน กอ.รมน. ซึ่งเป็นผู้จัดทำโครงการ โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๖ เมษายน ถึง ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตได้มีประสบการณ์ รู้จักแนวทางการประสานงานและการทำงานเป็นทีม ได้มีโอกาสส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้ชาวต่างชาติได้รับรู้ให้กว้างขวางขึ้น บัณฑิตมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ได้ฝึกใช้ความรู้ความสามารถ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ ได้แลกเปลี่ยนภาษา ตลอดจนวัฒนธรรมกับต่างประเทศ ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับเยาวชนไทยในต่างประเทศ เพื่อนำความรู้การปฏิบัติงานในต่างแดนมาประยุกต์ใช้กับชุมชน ซึ่งเป็นท้องถิ่นของตนเอง และ/หรือ สถาบันการศึกษาของประเทศต่อไป ทั้งนี้ยังได้รับการยอมรับและได้รับการชมเชยจากผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่ให้การสนับสนุนหลายฝ่าย เช่น จากหัวหน้าสงฆ์วัดไทยในลอสแอนเจลิส กงสุลใหญ่ไทยในนครลอสแอนเจลิส (คุณสุพจน์ ธีรเกาศัลย์) ซึ่งยืนยันความความต้องการที่จะให้คัดเลือกส่งบัณฑิตเพชรในดมไปสอนภาษาไทยและเผยแพร่วัฒนธรรมไทยให้เยาวชนไทยเป็นประจำทุกปี และขอให้ขยายระยะเวลาให้นานกว่านี้ด้วย สำหรับงบประมาณที่ใช้ดำเนินการครั้งนี้ กอ.รมน. เป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๗๓,๓๗๐.-บาท

งบประมาณสนับสนุนโครงการ

๑. งบประมาณประจำปี ตามโครงการผลิตบัณฑิตของ มศว.
๒. ทุนการศึกษาจาก กอ.รมน. (โครงการ อพป. แห่งชาติ) ๑๒,๐๐๐.-บาท/คน/ปี จำนวน ๑๒๐ คน วงเงิน ๑,๔๔๐,๐๐๐.- บาท และเพิ่มเติมสำหรับกิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม
๓. เงินอุดหนุน หรือเงินบริจาค เพื่อโครงการเพชรในตม
๔. กองทุน “กำลังเอก (เพชรในตม)” ได้รับความเมตตาจาก พล.อ. อาทิตย์ กำลังเอก จำนวน ๑๐๐,๐๐๐.-บาท และ สกร.กอ.รมน. สมทบด้วยอีกจำนวนหนึ่ง และจัดหาทุนเพิ่มเติม โดย คุณชม้อย รัตนสุวรรณ ในฐานะที่ปรึกษาและกรรมการโครงการ เป็นผู้ประสานการจัดการแข่งขันชกมวยนัดพิเศษ ณ เวทีมวยลุมพินี ได้เงินจำนวน ๑,๑๓๐,๗๕๙.๖๑ บาท

จำนวนบัณฑิตเพชรในตม

การดำเนินการตามโครงการเพชรในตม ได้เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๙ จนถึงปัจจุบัน ได้รับนิสิตโครงการเพชรในตมมาแล้ว จำนวน ๑๔ รุ่น

รุ่นที่ ๑	จำนวน	๒๙	คน	
รุ่นที่ ๒	จำนวน	๒๖	คน	
รุ่นที่ ๓	จำนวน	๒๒	คน	
รุ่นที่ ๔	จำนวน	๑๙	คน	
รุ่นที่ ๕	จำนวน	๒๖	คน	
รุ่นที่ ๖	จำนวน	๒๗	คน	
รุ่นที่ ๗	จำนวน	๒๔	คน	
รุ่นที่ ๘	จำนวน	๒๙	คน	
รุ่นที่ ๙	จำนวน	๒๙	คน	
รุ่นที่ ๑๐	จำนวน	๒๙	คน	
รุ่นที่ ๑๑	จำนวน	๓๐	คน	
รุ่นที่ ๑๒	จำนวน	๒๙	คน	(กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ ๔)
รุ่นที่ ๑๓	จำนวน	๓๐	คน	(กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ ๓)
รุ่นที่ ๑๔	จำนวน	๓๐	คน	(กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ ๒)
<u>รวม</u>	<u>จำนวน</u>	<u>๓๗๙</u>	<u>คน</u>	

รุ่นที่ ๑๕ จำนวน ๓๐ คน (กำลังอยู่ในช่วงรับสมัคร โดยกำหนดสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในชั้นปีที่ ๑ วันที่ ๒๙ ม.ค. ๔๓ และประกาศผลสอบใน ๗ มี.ค. ๔๓)

หมายเหตุ กำลังศึกษาอยู่ ๓ ชั้นปี รวม ๘๙ คน ซึ่งพักอยู่ในหอพักเพชรในตม ด้วยเหตุที่นิสิตบางส่วนไม่ครบตามจำนวน ๓๐ คน เนื่องจากสาเหตุดังนี้

๑. การสละสิทธิ์ (ในปีแรก) และผู้สอบได้สำรองรายงานตัวไม่ทัน
๒. การได้รับทุนไปศึกษาต่างประเทศ
๓. กองทุนกำลังเอก การใช้จ่ายถ้าไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ฝ่ายกิจกรรมพิเศษขอรับการสนับสนุนได้เลย ถ้าเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

การสนับสนุนนิสิตโครงการเพชรในตมเมื่อจบการศึกษาแล้ว

๑. บัณฑิตที่จบการศึกษา ได้เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๗๕ มีความประพฤติดี ปฏิบัติตามระเบียบหอพัก จะได้รับการบรรจุกลับไปภูมิลำเนาของตน และ/หรือ ถ้าไม่สามารถบรรจุกลับไปที่ได้เดิมได้เนื่องจากไม่มีอัตรา ก็จะบรรจุโรงเรียนใกล้เคียง ถ้ามีอัตราว่างเมื่อใด สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) จะบรรจุกลับไปภูมิลำเนาเดิม ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๓ โดยไม่ต้องสอบแข่งขัน

๒. บัณฑิตที่จบการศึกษาแล้ว แต่ผลการศึกษาเกรดเฉลี่ยไม่ถึง ๒.๗๕ หรือมีความประพฤติเสียหาย ทำผิดระเบียบหอพัก จะไม่ได้รับการบรรจุ และจะถูกปรับตามสัญญา และ/หรือ คณะกรรมการเห็นชอบ

๓. สกร.กอ.รมน. จัดสรรงบประมาณให้ ศอปป.กอ.รมน. ภาค ๑-๔ จัดการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม พบปะสังสรรค์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความเหมาะสม

๔. สกร.กอ.รมน. สนับสนุนงบประมาณร่วมกับ มศว. ในการจัดอบรมให้ความรู้บัณฑิตที่ไปปฏิบัติงานแล้ว โดยจัดงานวันคืนสู่เหย้า (กิจกรรมให้ความรู้เพิ่มเติมในด้านความรู้ใหม่ ความมั่นคงของชาติ เพื่อเป็นการพบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์)

ลักษณะเด่นของโครงการ

ลักษณะเด่นสำคัญของโครงการเพชรในตมก็คือ เป็นโครงการที่มีลำดับขั้นตอนการทำงานที่มีประสิทธิภาพครบวงจร นั่นคือ

๑. การคัดเลือกเยาวชนเข้าโครงการที่มีประสิทธิภาพ บริสุทธิ์ ยุติธรรม เช่น
  - ๑.๑ การออกข้อสอบ (จากคณะกรรมการ มศว. และ กอ.รมน.)
  - ๑.๒ ศอปป.กอ.รมน. ภาค ๑-๔ รวบรวมผู้สมัครสอบ และจัดการสอบ ณ ศอปป.กอ.รมน. ภาค นั้นๆ ยกเว้น ศอปป.กอ.รมน. ภาค ๑ จะดำเนินการโดยตรง โดย ศอปป.กอ.รมน. ภาค ๑ ส่งรายชื่อให้ มศว. และ มศว. ดำเนินการสอบเอง
  - ๑.๓ การควบคุมการสอบ เจ้าหน้าที่ มศว. และ กอ.รมน. ร่วมกันดำเนินการ

๑.๔ การตรวจสอบข้อสอบ มศว. เป็นผู้ดำเนินการ

๑.๕ การพิจารณาผลการสอบ พิจารณาโดยคณะกรรมการโครงการเพชรในตม

๒. การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันกับสภาพชนบทในหมู่บ้าน อพป. ให้แก่นิสิต ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

๓. จัดการงานให้แก่บัณฑิตเมื่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษา ณ ภูมิลำเนาหมู่บ้าน อพป. ของตน หรือหมู่บ้านใกล้เคียง

การวิจัย ประเมินผลโครงการเพชรในตม

คณะศึกษาศาสตร์ จัดคณะทำงานวิจัยและประเมินผลโครงการเพชรในตมจากที่ปรากฏในรายงานการวิจัยเรื่อง “การประเมินผลโครงการเพชรในตม” แสดงให้เห็นว่า “โครงการเพชรในตม” เป็นตัวอย่างที่ดีของโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีประโยชน์ต่อสังคมและต่อประเทศชาติ สามารถใช้เป็นโครงการนำร่องเพื่อจัดทำโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติในลักษณะอื่นๆ ต่อไปได้เป็นอย่างดี

โครงการเพชรในตมนี้นับเป็นการมาได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จากการติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้ว พบว่าได้รับการชมเชยและยอมรับว่ามีคุณค่าจากโรงเรียนต่างๆ เป็นประจำ ซึ่งเป็นการบ่งบอกและแสดงถึงการร่วมมือของ กอ.รมน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นความภาคภูมิใจของทั้ง ๓ หน่วยงาน

การที่โครงการเพชรในตมได้รับการยกย่อง ย่อมเป็นการแสดงถึงการยอมรับในคุณค่าและความสำคัญของโครงการ อันจะเป็นผลให้เยาวชนที่มีผลการเรียนดี มีความสามารถ มีความประพฤติดี ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ชนบท มีความพอใจและตั้งใจเข้าร่วมโครงการมากขึ้น ส่วนบัณฑิตที่จบการศึกษาแล้วและกำลังปฏิบัติหน้าที่อย่างมีอุดมการณ์ เสียสละ เกิดความภาคภูมิใจ และมีกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

โครงการเพชรในตมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ อพป. แห่งชาติ ซึ่ง กอ.รมน. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการเพชรในตม ตามคำสั่ง กอ.รมน. ที่ ๑๓/๒๕๔๒ ลง ๑๘ มกราคม ๒๕๔๒ โดยมีผู้เกี่ยวข้องที่สำคัญ พอสรุปได้ดังนี้

๑. ผอ.ปค. เป็น ผอ. โครงการ อพป. แห่งชาติ

๒. ลธ.รมน. เป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการโครงการ อพป. แห่งชาติ/ประธานคณะกรรมการอำนวยการโครงการเพชรในตม

๓. ผอ.สกร.กอ.รมน. เป็น ผอ.ศอปป.กอ.รมน./รองประธานกรรมการอำนวยการโครงการเพชรในตม

๔. พล.อ. อาทิตย์ กำลังเอก เป็นที่ปรึกษา

๕. เจ้าหน้าที่จากคณะศึกษาศาสตร์และจากหน่วยงานต่างๆ ร่วมเป็นกรรมการ

จากหลักการและแนวความคิดนำมาสู่การปฏิบัติ โครงการเพชรในตมได้มีการปรับปรุงการดำเนินงานมาเป็นลำดับ ผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ กล่าวคือ ผลผลิตของโครงการ ซึ่งได้แก่บัณฑิตโครงการเพชรในตมที่ออกไปทำงานในหมู่บ้าน อพป. สามารถปฏิบัติงานทั้งในด้านการเรียน การสอน และการพัฒนาชุมชนได้เป็นอย่างดี เป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชา ได้รับความเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานโครงการเพชรในตม ตั้งแต่ปี ๒๕๒๙ จนถึงปัจจุบัน โครงการเพชรในตมได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ให้เป็นโครงการดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านความมั่นคง) ประจำปี ๒๕๔๐ และ พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ ผอ.ปค./ผอ.โครงการ อพป. แห่งชาติ ได้เข้ารับพระราชทานประกาศเกียรติคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน และผู้ที่ให้การสนับสนุนโครงการเพชรในตมทุกคน

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่องให้

โครงการเพชรในตม

เป็นโครงการดีเด่นของชาติ สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านความมั่นคง)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

นายอัมพร ต้วงปาน ประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลคลองเปี้ยะ
เป็นผู้แทนเข้ารับพระราชทานรางวัล

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลคลองเปี้ยะ

อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

โครงการดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

(ด้านเศรษฐกิจชุมชน)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลคลองเปือยะ อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลคลองเปือยะ

นอกจากเป็นที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแล้ว ยังเป็นที่ทำการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานหมู่บ้าน ศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์หมู่บ้าน ที่อ่านหนังสือหมู่บ้าน และศูนย์ประชาสัมพันธ์อีกด้วย

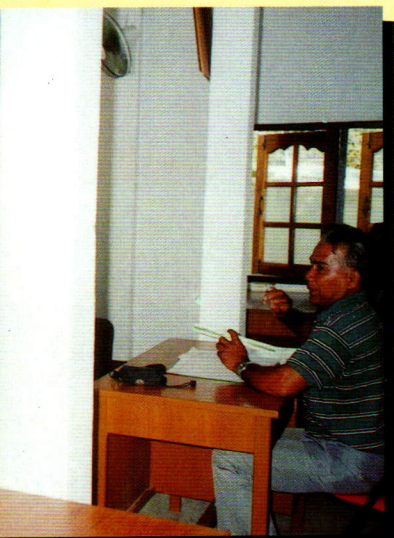
ศูนย์สาริตการตลาด สาขาบ้านควนมีด หมู่ที่ ๒ ตำบลคลองเปี้ยะ

ศูนย์สาริตการตลาด สาขาบ้านชายนนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลคลองเปี้ยะ

อบรมและให้แนวทางกับคณะ
กรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ

อบรมเยาวชนให้เข้าใจถึง
กระบวนการออมทรัพย์เพื่อ
ก่อให้เกิดการพึ่งตนเอง

การจัดกิจกรรมวันผู้สูงอายุเพื่อ
สืบทอดวัฒนธรรม

ประวัติและความเป็นมา

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลคลองเปี้ยะ ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๓ สมาชิกก่อตั้ง ๕๑ คน เงินสัจจะสะสมรวม ๓๐,๒๐๐ บาท ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากจากธนาคาร ๖๐๔ บาท และได้นำเงินดอกเบี้ยนี้มาปันผลให้กับสมาชิกในอัตราหุ้นละ ๒ บาท การดำเนินงานดังกล่าวไม่ค่อยประสบผลสำเร็จนัก มีสมาชิกลาออกจำนวน ๒๔ คน ต่อมาในปี ๒๕๒๔ กลุ่มได้ปรับปรุงการดำเนินงาน คือ เปิดบริการให้สมาชิกกู้ยืมเงินไปใช้ตามความจำเป็น โดยนำเงินสัจจะสะสมในแต่ละเดือนและกู้เงินจากธนาคารเป็นทุนในการดำเนินการ จำนวนเงินที่ให้สมาชิกกู้ยืมจะพิจารณาจากความจำเป็นและอัตราการสะสม จากการเปิดบริการสินเชื่อดังกล่าว ทำให้ชาวบ้านให้ความสนใจและสมัครเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น สิ้นปี ๒๕๔๒ มีสมาชิกทั้งสิ้น ๖๓ คน เงินสัจจะสะสม ๖๔,๗๘๐ บาท จ่ายเงินปันผลให้สมาชิกหุ้นละ ๖.๕๐ บาท

ปี ๒๕๒๕ กลุ่มปรับปรุงระเบียบการดำเนินงาน โดยยึดหลักการเอื้อประโยชน์แก่สมาชิกให้มากที่สุด เมื่อสิ้นปี ๒๕๒๕ มีสมาชิกเพิ่มขึ้นถึง ๓๓๕ คน มีเงินสัจจะสะสม ๒๘๓,๕๙๐ บาท จ่ายเงินปันผลให้กับสมาชิกหุ้นละ ๘.๒๕ บาท และในปัจจุบันมีสมาชิกกลุ่มจำนวน ๕,๑๓๕ คน เงินสัจจะสะสมจำนวน ๖,๔๘๙,๗๐๐ บาท

แนวคิดและหลักการในการดำเนินงานของกลุ่ม

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลคลองเปี้ยะ มีแนวคิดและหลักการดำเนินงาน คือ

๑. **การพึ่งตนเอง** เมื่อเริ่มก่อตั้งกลุ่มเป้าหมายที่จะพึ่งตนเองในด้านทุนให้ได้ภายใน ๑๗ ปี โดยการรวมกลุ่มและสะสมเงินร่วมกัน ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยให้ชาวบ้านมีทุนของตนเองในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวและชุมชน

๒. **หลักคุณธรรม** สมาชิกกลุ่มจะมีความไว้วางใจกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยใช้หลักคุณธรรม ๕ ประการ (ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน) ในการกำกับและพัฒนาการเติบโตของกลุ่มผ่านทางระเบียบปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการและสมาชิก

๓. **การตอบสนองความต้องการของชาวบ้านและชุมชน** พัฒนาการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลคลองเปี้ยะ ดำเนินการโดยถือนโยบาย “สร้างความร่ำรวยให้กับสมาชิก” การเปลี่ยนแปลงภายในกลุ่มจึงเอื้อประโยชน์ให้กับสมาชิกเป็นสำคัญ

๔. **การกระจายอำนาจ** กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลคลองเปี้ยะยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหาร และถือว่าการทำงานเป็นกลุ่มหรือในรูปคณะกรรมการเป็นสิ่งจำเป็น รวมทั้งการเปิดโอกาสให้สมาชิกตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

การบริหารกลุ่ม

๑. สมาชิก กลุ่มออมทรัพย์ฯ ตำบลคลองเปือยเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจาก ๑๐ หมู่บ้านในพื้นที่ตำบลคลองเปือย มีเพียงส่วนน้อยที่มาจากตำบลอื่นและจากการที่กลุ่มยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารและหลักการทำงานกลุ่ม จึงให้สมาชิกในแต่ละหมู่บ้านรวมกันเป็นกลุ่มย่อยแล้วเลือกตั้งตัวแทนกลุ่มจำนวน ๑-๒ คนตามจำนวนสมาชิก เข้าไปทำหน้าที่ในคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ปัจจุบันกลุ่มออมทรัพย์ฯ ตำบลคลองเปือยประกอบด้วย ๑๒ กลุ่มย่อย (๑๐ กลุ่มย่อยในตำบลคลองเปือย ๒ กลุ่มย่อยจากตำบลนาหว้าและตำบลจะโหนด)

๒. คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ฯ ตำบลคลองเปือยมีคณะกรรมการ ๒ คณะ คือ

๒.๑ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริหารมีจำนวน ๑๙ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นๆ คณะกรรมการชุดนี้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิก ๑๒ กลุ่มย่อย มีหน้าที่ คือ

๒.๑.๑ ในระดับตำบล มีหน้าที่บริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ ตำบลคลองเปือย ดังนี้

๑) กำหนดนโยบายของกลุ่ม

๒) กำหนดระเบียบกลุ่ม

๓) ดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒.๑.๒ ในระดับหมู่บ้าน มีหน้าที่ในการบริหารงานกลุ่มย่อย ดังนี้

๑) ชี้แจงข้อมูลต่างๆ รวมทั้งการดำเนินงานของกลุ่มให้สมาชิกทราบ

๒) ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของกลุ่มและอื่นๆ ให้สมาชิกทราบ

๓) รับฝากและให้เงินกู้แก่สมาชิกในเขตความรับผิดชอบ

๒.๒ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบมีจำนวน ๓ คน โดยกลุ่มคัดเลือกจากข้าราชการครูในตำบล ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชีและการดำเนินงานของกลุ่ม

๓. การอยู่ในตำแหน่งของคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริหารสามารถอยู่ในตำแหน่งจนเกษียณอายุ โดยกำหนดไว้ที่อายุ ๖๕ ปี เมื่อพ้นจากตำแหน่งกรรมการบริหารกลุ่มจะให้เป็นพี่พี่กรของกลุ่มและรับเงินบำนาญเลี้ยงชีพรายปีจนถึงแก่กรรม สำหรับการเลือกตั้งกรรมการใหม่แทนคนเดิมที่เกษียณอายุหรือคนที่ต้องออกจากตำแหน่งเนื่องจากทุจริตนั้น จะดำเนินการในวันที่ ๑ เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันประชุมใหญ่ประจำปี

กิจกรรมของกลุ่ม

๑. การฝากเงิน กลุ่มออมทรัพย์ฯ ตำบลคลองเปี้ยะรับฝากเงินจากสมาชิกทุกวันที่ ๑ ของเดือน โดยสมาชิคนำเงินไปฝากที่กรรมการระดับหมู่บ้าน กลุ่มไม่จำกัดจำนวนเงินที่จะฝากในแต่ละครั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกสะสมเงินตามความสามารถของตนและสอดคล้องกับสภาพของชุมชน ซึ่งต่อไปเมื่อกลุ่มมีอาคารที่ทำการของกลุ่มแล้ว กลุ่มจะเปิดบริการรับฝากเงินเป็นรายสัปดาห์ตามความต้องการของสมาชิก เพราะสมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวสวนยางพาราและขายยางแผ่นสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง การรับฝากเงินรายสัปดาห์จึงเอื้อประโยชน์ให้กับสมาชิก

๒. การกู้เงิน

๒.๑ การยื่นคำร้อง สมาชิกที่ประสงค์จะกู้เงินจากกลุ่มสามารถยื่นคำร้องต่อกรรมการกลุ่มย่อย และคณะกรรมการจะนำเงินสัจจะสะสมของกลุ่มย่อยจ่ายเป็นเงินกู้ให้กับสมาชิกในวันที่ ๒ ของเดือน หากหมู่บ้านใดมีเงินเหลือจากการให้กู้แล้วจะนำไปรวมไว้ที่ส่วนกลาง หมู่บ้านใดที่มีเงินสัจจะสะสมไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก สามารถนำเงินส่วนกลางมาให้สมาชิกกู้ยืมได้ ทำให้มีการถ่ายเทเงินระหว่างหมู่บ้านที่เป็นสมาชิก

๒.๒ วงเงินกู้ สมาชิกสามารถกู้เงินได้ไม่เกินจำนวนเงินสัจจะที่ตนมีอยู่ หรือใช้เงินสะสมค้ำประกันเงินกู้ของตนเอง ถ้ากู้เงินสัจจะสะสมที่มีอยู่ ต้องให้เพื่อนสมาชิกค้ำประกัน

๒.๓ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ผู้กู้ต้องจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ให้แก่กลุ่มตามอัตราที่กำหนด ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับมติของคณะกรรมการบริหาร ปัจจุบันกลุ่มออมทรัพย์ฯ ตำบลคลองเปี้ยะคิดดอกเบี้ยเงินกู้จากสมาชิกในอัตราร้อยละ ๑๔.๔๐ บาทต่อปี หรือร้อยละ ๑.๒๐ บาทต่อเดือน สำหรับการชำระเงินกู้ให้เป็นไปตามความสมัครใจของสมาชิก

ผลประโยชน์และสวัสดิการกลุ่ม

สมาชิก คณะกรรมการ และประชาชน ได้รับประโยชน์จากกลุ่มออมทรัพย์ฯ ตำบลคลองเปี้ยะ ดังนี้

๑. เงินปันผล สมาชิกจะได้รับเงินปันผลเป็นประจำทุกปี อัตราการจ่ายเงินปันผลเปลี่ยนแปลงตามฐานะการเงินของกลุ่ม การจ่ายเงินปันผลจะจ่ายใน ๒ อัตรา คือ

๑.๑ สำหรับเงินสัจจะสะสมในรอบปีก่อน

๑.๒ สำหรับเงินสัจจะสะสมในรอบปีนี้

เงินสัจจะสะสมประเภทแรกจะได้รับเงินปันผลในอัตราที่สูงกว่า

๒. เงินค่าทำศพ เมื่อสมาชิกกลุ่มถึงแก่กรรม จะได้รับเงินสวัสดิการค่าทำศพ ศพละ ๑,๕๐๐ บาท

๓. เงินตอบแทนคณะกรรมการ นับแต่ปี ๒๕๒๖ เป็นต้นมา กลุ่มออมทรัพย์ฯ ตำบลคลองเปี่ยมมีมติให้คณะกรรมการได้รับเงินค่าตอบแทนไม่เกินร้อยละ ๕ ของกำไร เงินส่วนนี้นำไปเฉลี่ยให้กรรมการทุกคนในอัตราที่เท่ากัน ที่ผ่านมา คณะกรรมการไม่เคยได้รับเงินค่าตอบแทนครบร้อยละ ๕ ตามระเบียบที่กำหนดไว้ เพราะเห็นว่าเป็นจำนวนเงินที่สูงเกินไป

๔. เงินบำนาญเลี้ยงชีพ คณะกรรมการบริหารที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ก่อความเสียหายแก่กลุ่ม ให้เกษียณเมื่ออายุ ๖๕ ปี กลุ่มจะจ่ายเงินบำนาญเลี้ยงชีพรายปีให้จนถึงแก่กรรม โดยจ่ายตามอัตราค่าตอบแทนที่กรรมการผู้นั้นได้รับในปีสุดท้าย

๕. เงินบริจาคเพื่อการกุศล การสงเคราะห์ และสาธารณประโยชน์ ที่ผ่านมากลุ่มได้ช่วยเหลือชุมชนและชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม โดยมอบทุนช่วยเหลือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบล มอบเงินช่วยเหลือชุมชนและชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม โดยมอบทุนการศึกษาให้กับโรงเรียนต่างๆ ในตำบล ปีละ ๑๐ ทุน และบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมในจังหวัดนครราชสีมาและผู้ประสบวาตภัยที่จังหวัดชุมพร

๖. เงินค่ารักษาพยาบาล กลุ่มเริ่มให้สมาชิกเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ร้อยละ ๑๐ ตามใบเสร็จ เพิ่มปีละ ๑๐% ภายในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ กลุ่มจะจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ๑๐๐%

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่ม

๑. กลุ่มออมทรัพย์ฯ ตำบลคลองเปี่ยม เกิดจากความต้องการของสมาชิกในเรื่องความต้องการพึ่งตนเองในทุกด้าน การจัดกลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นการสนองความต้องการของชุมชนและตั้งอยู่บนรากฐานวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน คือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความไว้วางใจกัน

๒. กลุ่มใช้หลักคุณธรรม ๕ ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นใจกัน และความไว้วางใจกันในการดำเนินงานกลุ่ม สมาชิกกลุ่มและกรรมการกลุ่มยึดถือและปฏิบัติตามหลักคุณธรรมดังกล่าวอย่างเคร่งครัด จากการเปิดบริการให้กู้แก่สมาชิก พบว่าสมาชิกผ่อนชำระเงินกู้คืนเต็มจำนวน ไม่เคยประสบปัญหาหนี้สูญเลย

๓. คณะกรรมการบริหารเข้าใจปัญหาและความต้องการของชุมชน และกำหนดวิธการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกและชุมชน

๔. การสร้างกลุ่มเป็นระบบเปิด คือ

๔.๑ เปิดโอกาสให้สมาชิกตรวจสอบการดำเนินงานได้ตลอดเวลา และคณะกรรมการจะคอยกระตุ้นให้สมาชิกมีความตื่นตัวในการรับรู้ปัญหาและตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการ ทำให้สมาชิกมีความมั่นใจในความสามารถและการบริหารงานของคณะกรรมการ นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มตั้งแต่ระดับนโยบาย

ถึงระดับปฏิบัติ คือ นโยบายและกฎระเบียบต่างๆ มาจากการรวบรวมปัญหาจากสมาชิก แล้วนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร เมื่อผ่านความเห็นชอบและร่างเป็นนโยบายหรือกฎหมายแล้ว กรรมการระดับหมู่บ้านจะนำร่างไปประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบเพื่อรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

๔.๒ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับกลุ่มออมทรัพย์ฯ อื่นๆ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับภาค

๕. มีการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ และกระตุ้นให้ผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกเห็นความสำคัญของการออมทรัพย์

๖. มีการประชุมคณะกรรมการเป็นประจำทุกเดือนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปรึกษาหารือกัน

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่องให้
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลคลองเปี้ยะ
อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา
เป็นโครงการดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

ศาสตราจารย์ ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา ประธานคณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย
เป็นผู้แทนเข้ารับพระราชทานรางวัล

โครงการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

กิจกรรมโครงการ
รณรงค์เพื่อภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญยิ่งของชาติ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นสื่อของข้อมูล ข่าวสาร และความคิด ที่คนไทยใช้ร่วมกันมานานแสนนาน แต่น่าสังเกตว่าคนไทยปล่อยปละ ละเลยขาดความสนใจในภาษาไทยไปมาก จนกระทั่งภาษาไทยทรุดโทรมลงไป จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงเห็นว่า แม้ว่ามหาวิทยาลัยจะมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมภาษาไทยในหน่วยงาน ของมหาวิทยาลัยอยู่บ้างแล้วอย่างสม่ำเสมอก็ตาม แต่ยังไม่พอเพียงและอาจไม่ทันการณ์ ด้วยความรู้ตระหนักว่า ในฐานะที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้นำทางวิชาการในด้านต่างๆ ของสังคม เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๖ ในโอกาสที่มีการเฉลิมฉลอง ๗๐๐ ปี ลายสือไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงได้จัดกิจกรรมสนองปณิธาน ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อร่วมฉลองใน โอกาสดังกล่าวอย่างจริงจังเป็นครั้งสำคัญ เช่น สนับสนุนให้มีโครงการวิจัยทางภาษาไทย มากกว่า ๒๐ โครงการ จัดประชุมทางวิชาการและปาฐกถาพิเศษ เพื่อเผยแพร่ความรู้ทาง ภาษาไทยหลายครั้ง ตลอดจนจัดการแข่งขัน การประกวด และการแสดงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ภาษาไทย

สิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่คราวเฉลิมฉลอง ๗๐๐ ปี ลายสือไทย ก็คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดตั้งโครงการรณรงค์เพื่อภาษาไทยขึ้น เพื่อให้สามารถดำเนินงานทาง ด้านภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง มีคณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทยเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ได้แก่ กำหนดนโยบายทุกด้านเกี่ยวกับการรณรงค์ให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปเกิดความ ภาคภูมิใจและเห็นความสำคัญของภาษาไทย สนใจและใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทะนุบำรุงและเผยแพร่ความรู้ทาง ภาษาไทย ทั้งภายในมหาวิทยาลัย ให้กว้างขวางออกไปในสังคมทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นิสิตนักศึกษา สื่อมวลชน ประชาชนผู้สนใจทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กิจกรรมที่ได้ดำเนินมาตลอดระยะเวลากว่า ๑๖ ปี ที่ผ่านมา นับได้ว่ามีส่วนส่งเสริม ภาษาไทยได้อย่างดี สมดังเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัย โดยมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น

๑. โครงการอนุรักษ์เลขไทย

สนับสนุนให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยใช้เลขไทยแทนเลขอารบิก เช่น ผู้บริหารเป็นผู้นำ และชักชวนให้ใช้เลขไทย สนับสนุนให้เปลี่ยนแป้นพิมพ์ดีดให้เป็นเลขไทย

๒. โครงการแปลศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราชจำลองเป็นภาษาต่างประเทศ
๖ ภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส จีน ญี่ปุ่น มาลายู เยอรมัน และมอญ
จารึกจำลองแก่สถาบันอุดมศึกษาที่สอนภาษาไทยในต่างประเทศ ซึ่งมีจำนวน ๒๖ สถาบัน

๓. การจัดทำนิตรรศการสัญจร ๗๐๐ ปีลายสือไทย

โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติวิวัฒนาการของภาษา อักษร และอักษรวิธีไทย ความ หลากหลายของภาษาไทย เป็นต้น แล้วนำออกไปเผยแพร่ไปยังสถาบันและหน่วยงานต่างๆ

ทั่วประเทศ

๔. การเสนอให้มีการสอบวิชาภาษาไทยในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาของรัฐทุกสาขาวิชา

ต่อมาการดำเนินการดังกล่าวเป็นผลสำเร็จ นักเรียนทุกคนต้องสอบภาษาไทยไม่ว่าจะเป็นสายศิลป์หรือสายวิทยาศาสตร์ มาจนกระทั่งปัจจุบัน

๕. โครงการสัมมนาและการประชุมวิชาการ

มีเป็นจำนวนมาก เช่น

- การใช้ภาษาไทยในกฎหมาย
- ภาษาไทย : คำนวณมูลค่าของอาจารย์
- แนวทางส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภาษาไทยกับการพัฒนาชาติ
- เส้นทางสีทองของภาษาไทย ฯลฯ

๖. การจัดการบรรยายและอภิปราย

ได้กระทำหลายครั้ง และมักจะถ่ายทอดสดหรือบันทึกเสียงนำไปออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟังทางบ้านด้วย การบรรยายและอภิปรายมีหัวข้อต่างๆ หลากหลายแนวเพื่อสนองความสนใจของผู้ฟัง เช่น

- คุณค่าของภาษาไทย
- อัจฉริยลักษณ์ของภาษาไทย
- ภาษาไทยภาษาถิ่นไม่สิ้นสูญ
- วรรณศิลป์ในคีตศิลป์
- แวดวงสื่อมวลชน : วัจนของภาษาไทย
- ภาษาไทยกับบัณฑิตยุคใหม่ : วิบัติหรือพัฒนา ฯลฯ

๗. รายการเผยแพร่ความรู้ภาษาไทยทางสื่อมวลชน

จัดทำขึ้นหลายรายการ รายการเหล่านี้แม้จะใช้เวลาออกอากาศในแต่ละครั้งไม่มาก แต่ปรากฏทุกวัน และที่สำคัญคือมีบทบาทสูงในการกระตุ้นความสนใจ และเผยแพร่ความรู้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องนับ ๑๐ ปี รายการที่เป็นที่นิยมและรู้จักกันอย่างแพร่หลาย ได้แก่

- รายการภาษาไทย ๕ นาที ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
- รายการภาษาไทยวันละคำ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๓ และเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์รายวัน

๘. โครงการเชิดชูบูรพาจารย์

คณะกรรมการได้ค้นคว้าเรียบเรียง สัมภาษณ์ และจัดทำเป็นรายการโทรทัศน์ เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง ๗ และทางนิตยสารสกุลไทย เนื้อหาเป็นเรื่องของประวัติและผลงานของครูอาจารย์ทางภาษาไทยที่น่ายกย่องในอดีต เพื่อยกย่องผู้ที่มีคุณค่าทางภาษาไทยเพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่นุชนไทย

๙. โครงการพระเกียรติทองคำ

โครงการดังกล่าวดำเนินรอยตามพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เคยพระราชทานรางวัลใบโพธิ์ทองคำ เมื่อ ๔๐ ปีที่แล้ว เป็นโครงการที่ยกย่องผู้ที่ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องชัดเจนและมีคุณค่า เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนไทยอีกเช่นกัน ในปัจจุบันคณะกรรมการได้เลือกสรรบุคคลและหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่นทางภาษาไทยในแง่มุมต่างๆ เป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะด้านผลงานที่มีส่วนส่งเสริมความรู้และความภูมิใจในภาษาไทย เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนทั่วไปอย่างเด่นชัด และผลงานนั้นๆ มีลักษณะก่อให้เกิดความสนใจและสร้างทัศนคติที่ดีต่อภาษาประจำชาติ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระเกียรติทองคำแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะที่ทรงใช้ภาษาไทยดีเด่น ส่วนบุคคลและหน่วยงานที่มีคุณค่าที่ได้รับการเลือกสรรท่านอื่นๆ จะได้รับพระมหากรุณาเข้ารับพระราชทานพระเกียรติทองคำจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อันเป็นเกียรติยศสูงสุดแห่งชีวิต

๑๐. โครงการจัดตั้งวันภาษาไทยแห่งชาติ

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เห็นว่า พุทธศักราช ๒๕๔๒ อันเป็นมหามงคลวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นโอกาสอันประเสริฐยิ่งที่จะกระตุ้นให้คนไทยเห็นความสำคัญของภาษาไทย จึงเสนอโครงการจัดตั้งวันภาษาไทยแห่งชาติขึ้น โดยกำหนดวันที่ ๒๙ กรกฎาคม อันเป็นวันที่ระลึกถึงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานและทรงร่วมในการอภิปรายของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๕ ในการนี้ ได้จัดให้มีกิจกรรมพิเศษนำร่องขึ้นก่อน กล่าวคือ ในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ได้จัดการอภิปรายของทางวิชาการเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเรื่อง พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านภาษาไทย โดยที่ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรีและรัฐบุรุษ ได้กรุณามาเป็นประธานเปิดงานและบรรยายพิเศษอันน่าสนใจยิ่ง อีกทั้งได้เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาอภิปรายในเรื่องดังกล่าวด้วย

การจัดตั้งวันภาษาไทยแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกระตุ้นและปลูกสำนึกให้คนไทยรู้ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทย และร่วมมือร่วมใจทำนุบำรุงภาษาไทยให้คงงามคู่ชาติสืบไป หลังจากที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสนอเรื่องผ่านไปตามลำดับแล้ว คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามข้อเสนอ จึงกำหนดให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปีเป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ นับตั้งแต่ศักราช ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

ในโอกาสฉลองวันภาษาไทยแห่งชาติเป็นครั้งแรก คณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย ได้จัดการอภิปรายทางวิชาการครั้งสำคัญขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เรื่อง พระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านภาษาไทย โดยที่ ฯพณฯ องคมนตรี ศาสตราจารย์ หม่อมหลวง จิรายุ นพวงศ์ ได้กรุณามาเป็นประธานเปิดงาน ได้กล่าวประกาศเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและบรรยายพิเศษอีกด้วย

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลของการดำเนินงานอันเป็นประโยชน์ต่อภาษาไทยและต่อประชาชนชาวไทยและประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง และได้ผลดีตลอดมา โครงการเหล่านี้มีส่วนกระตุ้นให้บุคคลที่เกี่ยวข้องคนไทยเห็นความสำคัญและปรับบทบาทในส่วนของคนที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยได้เป็นอันมาก นอกจากนั้น ยังสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ความสนใจเกี่ยวกับภาษาไทย อันจะพัฒนาวัฒนธรรมในด้านนี้ของชาติให้รุ่งเรืองยิ่งๆ ขึ้น

คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่องให้

โครงการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นโครงการดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

นายเสรี วังสีไพจิตร ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
เป็นผู้แทนเข้ารับพระราชทานรางวัล

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

(ด้านเอกลักษณ์ไทย)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

การแสดงแสงสีเสียง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การแสดงแสงสีเสียง จังหวัดสุโขทัย

การแสดงแสงสีเสียง จังหวัดกาญจนบุรี

งานประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดภูเก็ต ได้รับรางวัล Goldener Globo 1997

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ได้รับรางวัล PATA Gold Award 1998

ความเป็นมา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้พัฒนาการมาจวบจนอายุครบ ๓๐ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๒ โดยถือกำเนิดมาจากความมีวิสัยทัศน์อันยาวไกลและตระหนักใน ความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรีในช่วง ปี ๒๕๐๓ ว่า จะมีส่วนสำคัญในการช่วยพัฒนารัฐวิสาหกิจ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ชื่อว่า องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๓ มีชื่อย่อว่า อ.ส.ท. ทำหน้าที่ในการส่งเสริมเชิญชวนให้ชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยในปีแรกรัฐบาลให้งบประมาณ ๓.๔ ล้านบาท ไปดำเนินการการตลาด เชิญชวน ชาวต่างประเทศเข้ามาเยือนได้ ๘๐,๐๐๐ คน มีรายได้เข้าประเทศจำนวน ๑๙๖ ล้านบาท

อ.ส.ท. ได้บริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักกว้างขวางมาก ยิ่งขึ้นในวงการการท่องเที่ยวของโลก จึงมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามา มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดรายได้เข้าประเทศเพิ่มมากขึ้น เป็นผลดีต่อการสร้างงานสร้างอาชีพ กระจายรายได้สู่ประชาชนหลายสาขาอาชีพอย่างกว้างขวาง ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และ ส่วนท้องถิ่นชนบท คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงกำหนด ให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคม ของชาติ ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔ เป็นต้นมา

จากการดำเนินการกิจในด้านการตลาดท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการเชิญชวนให้นัก ท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามามากขึ้น อ.ส.ท. ก็ประจักษ์ข้อเท็จจริงว่า การที่จะ ทำให้การตลาดมีประสิทธิภาพ สามารถดึงดูดเชิญชวนนักท่องเที่ยวเข้ามาได้อย่างต่อเนื่อง นั้น สินค้าทางการท่องเที่ยวที่นำไปเสนอขายจะต้องมีคุณภาพ จึงได้มีการปรับปรุงยกฐานะ อ.ส.ท. เป็นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒ โดย การตราเป็นพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อเพิ่มภาระหน้าที่ ในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ให้มีการทำนุบำรุง ฟื้นฟู พัฒนา และอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพอยู่ในความนิยมของ นักท่องเที่ยวอย่างถาวรสืบไป

ผลจากความมุ่งมั่นในการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและ เอกชนอย่างจริงจัง จึงปรากฏผลว่าสามารถทำรายได้เข้าประเทศได้เป็นอันดับหนึ่ง จำนวน ๒๓,๘๗๙ ล้านบาท ในปี ๒๕๒๕ เมื่อเปรียบเทียบกับ การส่งสินค้าประเภทอื่นไปจำหน่ายใน ต่างประเทศ และครองลำดับความสำคัญในลำดับต้นๆ ต่อเนื่องมาโดยตลอด ซึ่งในปี ๒๕๔๑ ก็สามารถเชิญชวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้ามาได้จำนวน ๗.๗๖ ล้านคน ก่อให้เกิด รายได้จำนวน ๒๔๒,๑๗๗ ล้านบาท ช่วยคลี่คลายภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจของประเทศได้ดี

ระดับหนึ่ง

ในปัจจุบัน นานาประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะในกลุ่มกำลังพัฒนาต่างมุ่งใช้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญในการหาเงินตราเข้าประเทศ จึงทำให้เกิดภาวะการแข่งขันอย่างกว้างขวาง ททท. ก็มุ่งมั่นวางกลยุทธ์สร้างจุดร่วมกระตุ้นให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุ่มเทพลังกาย พลังความคิด ด้วยคำขวัญในการทำงานว่า “มุ่งมั่น ตั้งใจ เพื่อการท่องเที่ยวไทยยั่งยืน” โดยมีกรอบการดำเนินการในด้านการตลาด เพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามามากขึ้น พักอยู่นานวัน และใช้จ่ายเงินเพิ่มมากขึ้น ส่วนในด้านการพัฒนาสินค้าทางการท่องเที่ยวเน้นการพัฒนาแบบยั่งยืน โดยการเสริมสร้างทำความเข้าใจให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป ตระหนักในความสำคัญร่วมกันว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน อันจะนำไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพมาตรฐานระดับโลกตามที่คาดหวังไว้ต่อไป

ผลงานดีเด่น

๑. ผลงานด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจนำเที่ยว

๑.๑ การดำเนินการให้มีการประกาศพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พุทธศักราช ๒๕๓๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและควบคุมการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ให้เป็นระเบียบและได้มาตรฐาน

๑.๒ การจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (ศทท.) เป็นหน่วยงานที่ให้บริการอำนวยความสะดวก รับแจ้งร้องเรียน และรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว โดยร่วมปฏิบัติงานกับกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว กองปราบปราม กรมตำรวจ

๑.๓ จัดตั้งมูลนิธิพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว เมื่อปี ๒๕๓๕ เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมและการเดินทางท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง

๑.๔ การจัดเก็บข้อมูล สถิติการท่องเที่ยว เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและสภาพการแข่งขันในอนาคต

๑.๕ การพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนบริการการท่องเที่ยวของสถาบันการศึกษาต่างๆ ให้มีมาตรฐานระดับสากล การอบรมหลักสูตรมัคคุเทศก์ ร่วมกับสถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การจัดอบรมสัมมนาในด้านการท่องเที่ยวต่างๆ เช่น การจัดอบรมพนักงานโรงแรม และภัตตาคาร การอบรมยุวอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้ทางการท่องเที่ยวและสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ

๑.๖ การศึกษาและทำแผนแม่บทในการพัฒนาการท่องเที่ยวและการศึกษาวิจัยต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศเติบโตอย่างถูกต้องและมีทิศทางที่เหมาะสม

๒. ผลงานด้านการส่งเสริม

๒.๑ สนับสนุนให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและบุคลากรในการจัดงานประเพณีในจังหวัดต่างๆ การจัดแสดง แสง สี เสียง และกิจกรรมเสริมเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด การจัดเทศกาลท่องเที่ยว เผยแพร่และส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางในประเทศมากขึ้น เช่น การสร้างการแสดง แสง เสียง ในงานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ และได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกจวบจนถึงปัจจุบัน และดำเนินงานโครงการจัดงาน “ปีท่องเที่ยวไทย” ในปี ๒๕๓๐ นอกจากนี้ ยังได้จัดโครงการทัศนศึกษาเพื่อเป็นสวัสดิการแก่ผู้ใช้แรงงาน กระตุ้นให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับเยาวชน จัดทัศนศึกษาภายในประเทศอย่างถูกวิธี จัดให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวในประเทศไทย เช่น การโฆษณาชุด “ฉันท่องเที่ยวไทย” ทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุ หรือรายการโทรทัศน์ รายการ “ข่าวท่องเที่ยว ททท.” “สารคดี ททท.” และรายการ “สวัสดิ์เมืองไทย” เป็นต้น

๒.๒ ในด้านการต่างประเทศ ได้สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวและสร้างภาพพจน์ประเทศไทยในทางบวก โดยได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการขาย เผยแพร่โฆษณาและการประชาสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเน้นการใช้สื่อโทรทัศน์ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เชิงรุก ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดี และเผยแพร่ประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นในด้านของทางมรดกทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม แหล่งสินค้าของที่ระลึก แหล่งสินค้าปลอดอากร สนับสนุนให้ธุรกิจการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ จัดรายการนำเที่ยวและกิจกรรมพิเศษ รวมทั้งการสนับสนุนนโยบายการบินพาณิชย์เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบินในภูมิภาคนี้

๓. ผลงานด้านการส่งเสริมการจัดประชุมนานาชาติ

ปี ๒๕๓๙ เป็นปีแห่งมิ่งมงคลในโอกาสฉลองการครองราชย์ครบ ๕๐ ปีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นผู้ผลักดันให้หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวระดับชาติเลือกประเทศไทยเป็นสถานที่จัดประชุมนานาชาติที่ยิ่งใหญ่ เพื่อให้ต่างชาติเห็นถึงความพร้อมของประเทศไทยในการเป็นสถานที่จัดประชุมนานาชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่มีความ

หลากหลาย งานที่สำคัญ ได้แก่

๓.๑ งาน The First Mekong Tourism Forum ซึ่งจัดโดยสมาคม PATA ร่วมกับ The Asian Development Bank และ The UN Economic and Social Commission for Asia and the Pacific-ESCAP ที่โรงแรม Royal Cliff, พัทยา เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๙

๓.๒ งาน The 1996 PATA Annual Conference and Travel Mart ที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๑-๒๕ เมษายน และงาน Travel Mart, PATA Chapters World Congress ที่พัทยา เมื่อวันที่ ๑๖-๑๙ เมษายน ๒๕๓๙

๓.๓ งาน The 1996 American Society of Travel Agents World Congress ที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ระหว่างวันที่ ๖-๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๙

๓.๔ งาน The 1996 Universal Federation of Travel Agents Association World Congress ที่โรงแรม Royal Cliff พัทยา ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๙

๓.๕ งาน The 1996 Skal World Congress ที่โรงแรม The Imperial Queen's Park ระหว่างวันที่ ๓-๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

๓.๖ งาน Asian Tourism Forum : ATF ในเดือนมกราคม ๒๕๓๙

ต่อจากนั้น ในปี ๒๕๔๐ ประเทศไทยก็ได้รับเลือกให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมจากสมาคมนักเขียนอเมริกัน (Society of American Travel Writers : SATW) ในระหว่างวันที่ ๒๔-๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๐

๔. ผลงานดีเด่นการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ชื่อเสียงประเทศไทย

๔.๑ รางวัลจากต่างประเทศ

๔.๑.๑ ประเภทสื่อโฆษณา

- รางวัลรองชนะเลิศ ประเภท “Best International Advertising Campaign” โฆษณาชุด “Special Features” ในหนังสือพิมพ์ USA Today International ในงาน International Press Awards 1994 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เมื่อปี ๒๕๓๗

- รางวัลรองชนะเลิศประเภท “Best International Advertising Campaign (Highly Commended)” โฆษณาชุด “Competition Ad.” ในหนังสือพิมพ์ USA Today International ในงาน International Press Awards 1995 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เมื่อปี ๒๕๓๘

- รางวัลยอดเยี่ยม Best of 95 Certificate of Excellence โฆษณาชุด “สวรรค์ของคนทำงาน” ในงาน Media Asian Advertising 1995 ณ ประเทศ

ฮ่องกง เมื่อปี ๒๕๓๘

- รางวัล PATA Gold Award สาขา Travel Advertisement-Electronic Media โฆษณาชุด “Discover the Treasures of a Kingdom” จากสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Pacific Asia Travel Association PATA) เมื่อปี ๒๕๓๙

- รางวัลด้านการโฆษณา Andrian Advertising Award ประเภท Silver Award for Special Advertising จากสมาคม HSMAI (Hospitality Sales & Marketing Association International) ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ๒๕๔๐

- รางวัล The Danish Travel Award ประเภท Best Tourist Country in the World จากบริษัทท่องเที่ยวของสวีเดนและนอร์เวย์ เมื่อปี ๒๕๔๐

- รางวัล Agency of the Year by Media & Marketing ประเภท Certificate-Advertiser of the Year จากนิตยสาร Media & Marketing ของฮ่องกง เมื่อปี ๒๕๔๐

- รางวัล Travel Award ประเภท Destination of the Year จากสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวเอเชีย-แปซิฟิก (PATA Travel Mart) เมื่อปี ๒๕๔๑

๔.๑.๒ ประเภทประชาสัมพันธ์

- รางวัลด้านการประชาสัมพันธ์ Golden Bell Public Relations Award ประเภท Silver Award for Feature Placement Print / Consumer Magazine จากสมาคม HSMAI (Hospitality Sales & Marketing Association International) ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ๒๕๔๐

๔.๑.๓ ประเภทภาพยนตร์สารคดีทางการท่องเที่ยว

- รางวัลที่ ๓ จากภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยวเรื่อง Enchanting Thailand ในการประกวดภาพยนตร์งาน First Tourist Film Contest and Festival ฅ มาเก๊า เมื่อปี ๒๕๓๗

- รางวัลยอดเยี่ยมโล่เงิน (Silver Plaque) ประเภท Industrial Film Category จากภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยวเรื่อง Treasures of Thailand ในการประกวดภาพยนตร์งาน Mario Bell Vista Gold Award ฅ ประเทศอิตาลี เมื่อปี ๒๕๓๘

- รางวัลยอดเยี่ยมดอกไม้ทองคำ (Golden Flower Award) จากภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยวเรื่อง Treasures of Thailand ในการประกวดภาพยนตร์สารคดีการท่องเที่ยว Tourfilm '95 ฅ สาธารณรัฐเช็ก เมื่อปี ๒๕๓๘

- รางวัล Silver Compass จากภาพยนตร์สารคดีทางการท่องเที่ยวทางทะเลเรื่อง Poetry of the Andaman ในการประกวดภาพยนตร์สารคดีทางการท่องเที่ยวงาน Prix ITB Berlin 1997 ครั้งที่ ๒๔ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงาน International Turismus-Borse 1997 (ITB) ณ ประเทศเยอรมัน เมื่อปี ๒๕๔๐

๔.๑.๔ ประเภทการจัดนิทรรศการ

- รางวัลชนะเลิศ (Award Winner) ในงาน World Holiday & Travel Fair ณ เมืองโจฮันเนสเบิร์ก สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ เมื่อปี ๒๕๓๗

- รางวัลยอดเยี่ยมการตกแต่งกล้วยไม้ (Best Orchid Arrangements Varid) ในงาน The 1994 Greater New York Orchid จาก Winter Garden of The World Financial Center ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ๒๕๓๗

- รางวัลชนะเลิศขบวนรถบุปผชาติ ในงาน Midosuji Parade ณ เมืองโอซาก้า ประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี ๒๕๓๗

- รางวัล International Prize Award ในงาน Midosuji Parade ณ เมืองโอซาก้า ประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี ๒๕๓๘

- รางวัลชนะเลิศ งานรถประดับไฟฟ้า (รูปเรือสุพรรณหงส์ อัญเชิญสัญลักษณ์การเฉลิมฉลองในโอกาสครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี) ในงาน Shanghai Tourism Festival '96 ที่นครเซี่ยงไฮ้ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อปี ๒๕๓๙

- รางวัลที่ ๒ จากการประกวดรถบุปผชาติ ในงาน Midosuji Parade ณ เมืองโอซาก้า ประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี ๒๕๓๙

- รางวัล International Trophy Most Beautiful ในงาน Outside the U.S.A. ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ๒๕๓๙

- รางวัลยอดเยี่ยม Runner-up Best Medium Stand (Excellence) ในงาน World Holiday & Travel Fair ที่เมืองโจฮันเนสเบิร์ก ประเทศแอฟริกาใต้ เมื่อปี ๒๕๓๙

- รางวัลชนะเลิศประเภท Special Merit จากขบวนแห่เทียนพรรษา ในงานเทศกาลฮาเกะตงตงตง เมืองฟูกุโอกะ ประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี ๒๕๓๙

- รางวัลชนะเลิศรถบุปผชาติ ประเภทหัตถกรรม Craftsman Award ในงานโรสพาเรด Tournament of Roses Parade ณ เมืองพาซาดีนา ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ๒๕๔๐

๔.๑.๕ ประเภทโครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว

- รางวัลชนะเลิศประเภทอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว PATA Heritage & Culture แหล่งโบราณคดีบ้านปราสาท อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา จากสมาคม

ส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Pacific Asia Travel Association-PATA) เมื่อปี ๒๕๓๗

- รางวัล The Best ASEAN Cultural Preservation Effort โครงการติดตั้งไฟฟ้าประเภทโบราณสถาน เมืองพระนครศรีอยุธยา จาก ASEAN Tourism Association-ASEANTA เมื่อปี ๒๕๓๗

- รางวัล Grand Travel Award จากนิตยสาร Travel News ประเทศสวีเดน ยกย่องให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่น่าท่องเที่ยวที่สุดในเอเชีย เมื่อปี ๒๕๓๙

- รางวัลชนะเลิศ The Aseanta Awards for Excellence in Tourism 1996 ที่แหล่งโบราณคดีบ้านปราสาท อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ในประเภท The Best ASEANTA Cultural Preservation Effort จาก ASEAN Tourism Association

- รางวัล PATA Gold Award ประเภท Education and Training Programme จากโครงการ SAWASSDEEHOST ในงานประชุมใหญ่ประจำปี สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Pacific-Asia Travel Association-PATA) ที่กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อปี ๒๕๔๐

- รางวัล PATA Gold Award 1998 ประเภท Ecotourism/ Travel Related Project ในโครงการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ที่อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ซึ่งถือเป็นโครงการนำร่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในการประชุมประจำปีของสมาคม PATA วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๑ ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

- โครงการนำร่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่อำเภออุ้มผาง ชนะเลิศ รางวัล ASEANTA Award 1999 ประเภท The Best Asean Conservation Effort ในการประชุมของสมาคมการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEANTA) วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๒ ณ ประเทศสิงคโปร์

๔.๒ รางวัลได้รับภายในประเทศ

๔.๒.๑ ประเภทสื่อโฆษณา

- รางวัลยอดเยี่ยม (Gold Award) ประเภทธุรกิจบริการ สปอตโฆษณาชุด “ประสบการณ์ชีวิต” (ความยาว ๓๐, ๔๕ และ ๖๐ วินาที) จากแคมเปญโฆษณา “เที่ยวเมืองไทย ไม่ไปไม่รู้” จากการประกวดภาพยนตร์โฆษณายอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย หรือเทศกาลอวอร์ด ครั้งที่ ๒๐ ประจำปี ๒๕๓๘-๒๕๓๙

- รางวัลดีเด่น (Silver Award) ประเภทธุรกิจบริการ สปอตโฆษณาชุด “มันอยู่ที่ใจ” (ความยาว ๓๐ วินาที) จากแคมเปญโฆษณาชุด “เที่ยวเมืองไทย

“ไม่ไปไม่รู้” จากการประกวดภาพยนตร์โฆษณายอดเยี่ยม หรือ แทคอวอร์ด ครั้งที่ ๒๐ ประจำปี ๒๕๓๘-๒๕๓๙

- รางวัลยอดเยี่ยม (Gold Award) ประเภทสถาบัน สปอตโฆษณาชุด “ความภูมิใจ” (ความยาว ๓๐ วินาที) จากแคมเปญโฆษณา “เที่ยวเมืองไทย ไม่ไปไม่รู้” จากการประกวดภาพยนตร์โฆษณายอดเยี่ยม หรือ แทคอวอร์ด ครั้งที่ ๒๐ ประจำปี ๒๕๓๘-๒๕๓๙

- รางวัลเพลงคำร้องเพื่อการโฆษณา (Jingle) ดีเด่น (Silver Award) เพลงประกอบโฆษณาชุด “โรงเรียน” จากแคมเปญโฆษณา “การท่องเที่ยวในวันหยุด” จากงานประกวดภาพยนตร์โฆษณายอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย หรือ แทคอวอร์ด ครั้งที่ ๒๐ ประจำปี ๒๕๓๘-๒๕๓๙

- เกียรติบัตรประจำปี ๒๕๓๙ ประเภทโทรทัศน์ ในฐานะผู้มีผลงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีเด่น เนื่องในโอกาสวันสิ่งแวดล้อมโลก แคมเปญโฆษณา “เที่ยวเมืองไทย ไม่ไปไม่รู้” จากชมรมสภาวะสิ่งแวดล้อมสยาม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- รางวัลสื่อมวลชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๙ ประเภทโทรทัศน์ เนื่องในปีกาญจนาภิเษก จากภาพยนตร์โฆษณาชุด “Golden Jubilee” จากสื่อมวลชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย

- รางวัล TACT Award (Top Advertising Contest of Thailand) ประเภท Gold “ประสบการณ์ที่ดีที่สุด” ประเภท Gold “ความภูมิใจ” และประเภท Silver “อายุเป็นเพียงตัวเลข” จากสมาคมโฆษณาธุรกิจแห่งประเทศไทย และสถาบันการศึกษาจากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และคณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เมื่อปี ๒๕๓๙

- รางวัล B.A.D. Award ประเภท Best in Category “ประสบการณ์ที่ดีที่สุด” จากสมาคมผู้กำกับศิลป์บางกอก เมื่อปี ๒๕๓๙

- รางวัล TACT Award (Top Advertising Contest of Thailand) ประเภท Best Instrumental Score “Journey the Life Time” และประเภท Silver “Journey of the Life Time” จากสมาคมโฆษณาธุรกิจแห่งประเทศไทย และสถาบันการศึกษาต่างๆ เมื่อปี ๒๕๔๐

- รางวัล Ad. Fest ประเภท Silver in Category “ข้าง” และประเภท Bronze in Category “NO PROBLEM” จาก Asia Pacific Festival จัด ณ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อปี ๒๕๔๑

๔.๒.๒ ประเภทรายการภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยวทางโทรทัศน์

- รายการสารคดีท่องเที่ยวทางโทรทัศน์ “สารคดี ททท.” ได้รับรางวัลเกียรติบัตรยกย่องให้เป็นรายการที่น่าสนใจในการรณรงค์เพื่อรักษาภาวะแวดล้อมที่ดีของประเทศไทย โดยชมรมสภาวะแวดล้อมสยาม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี ๒๕๓๗
- รายการสารคดีท่องเที่ยวทางโทรทัศน์ “สารคดี ททท.” ได้รับรางวัลภาพยนตร์สารคดีดีเด่นเพื่อเยาวชน ครั้งที่ ๑๒ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) เมื่อปี ๒๕๓๗
- รายการสารคดีท่องเที่ยวทางโทรทัศน์ “สวัสดิ์เมืองไทย” ได้รับรางวัลชมเชยภาพยนตร์สารคดีเพื่อเยาวชน โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) เมื่อปี ๒๕๓๗
- รายการสารคดีท่องเที่ยวทางโทรทัศน์ “สารคดี ททท.” ได้รับรางวัลโทรทัศน์ทองคำ เมื่อปี ๒๕๓๙
- รางวัลสื่อมวลชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๙ ประเภทโทรทัศน์ เนื่องในปีกาญจนาภิเษก จากงานมอบรางวัลสื่อมวลชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๙ ซึ่งจัดขึ้นโดยสื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น และสถาบันการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย

๔.๒.๓ ประเภทรายการวิทยุ

- รางวัลสื่อมวลชนดีเด่นเพื่อเยาวชน ครั้งที่ ๑๓ จากรายการ “เมืองไทยน่าเที่ยว” โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) เมื่อปี ๒๕๓๘

๔.๒.๔ ประเภททั่วไป

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้รับคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการดีเด่น อันดับ ๑ รายการ Top Ten ทางไทยทีวีสีช่อง ๙ เมื่อปี ๒๕๓๘
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้รับคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานดีเด่นของชาติและเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านเอกลักษณ์ไทย) ประจำปี ๒๕๔๐
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้รับรางวัลเกียรติคุณสัมพันธ์ “สังข์เงิน” ประจำปี ๒๕๔๐ ประเภทองค์กร จากสมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย

๔.๓ รางวัลที่ผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้รับ

๔.๓.๑ รางวัลการดำเนินการทางการตลาดส่งเสริมการท่องเที่ยวยอดเยี่ยม Best Destination Marketing : Destination Marketeer of the Year ในการประกาศรางวัลแห่งความสำเร็จ ซึ่งจัดขึ้นโดยนิตยสาร Travel Asia ณ ประเทศสิงคโปร์ เมื่อปี ๒๕๓๙

๔.๓.๒ รางวัลบุคคลดีเด่นทางการท่องเที่ยวของเอเชีย ประจำปี ๒๕๓๙ (1996 Asian Destinations Persons of the Year) จากนิตยสาร Travel Agents ประเทศสหรัฐอเมริกา

๔.๓.๓ สมาชิกตลอดชีพ (Life Membership Award) จากสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคแปซิฟิก (Pacific Asia Travel Association-PATA)

๔.๓.๔ รางวัล Travel Personality of the Year Award from TTG Asia Magazine in the 11th Annual TTG Travel Awards in Singapore in 1999

๔.๓.๕ รางวัล Honorary Life Membership of the SKAL CLUB of Bangkok in 1994

๔.๓.๖ รางวัลเกียรติยศ “THE HERO AWARD 1999” มอบแด่สุดยอดคนแห่งปี สาขาผู้บริหารภาครัฐบาลดีเด่น โดยนิตยสาร “THE HERO”

๕. บทบาทในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ จากการที่รัฐบาลได้ประกาศให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นกลยุทธ์หลักในการแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้จัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ภายใต้โครงการปีท่องเที่ยวไทย ๒๕๔๑-๒๕๔๒ (Amazing Thailand 1998-1999) เนื่องในโอกาสพิเศษ ๒ ประการ คือ ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๑๓ ในปี ๒๕๔๑ และเนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ ในปี ๒๕๔๒ โดยมีวัตถุประสงค์

ด้านการท่องเที่ยวในประเทศ

เพื่อเป็นการกระตุ้นให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวในเมืองไทย ซึ่งจะก่อให้เกิดการหมุนเวียน และกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค และลดจำนวนการเดินทางออกนอกประเทศของคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยลดอัตราการเสียดุลการชำระเงินกับต่างประเทศลง

ด้านการท่องเที่ยวต่างประเทศ

เพื่อจูงใจให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยว พร้อมนำรายได้เข้าสู่ประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยกำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวในปี ๒๕๔๑ จำนวน ๗.๗๒ ล้านคน สร้างรายได้ ๒๗๒,๓๖๒ ล้านบาท และจำนวน ๘.๒๘ ล้านคน สร้างรายได้ ๓๐๙,๖๗๒ ล้านบาท ในปี ๒๕๔๒

ผลการดำเนินงานในช่วงหนึ่งปีแรกของโครงการถือว่าประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ โดยในปี ๒๕๔๑ มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางมาประเทศไทยจำนวน ๗,๗๖๔,๙๓๐ คน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๐ ร้อยละ ๗.๕๓ ก่อให้เกิดรายได้จำนวน ๒๔๒,๑๗๗ ล้านบาท ซึ่งประเทศไทยถือเป็น ๑ ใน ๒ ประเทศของภูมิภาคเอเชีย คือ เกาหลี ที่สามารถรักษาอัตรา

การเติบโตของนักท่องเที่ยวไว้อย่างต่อเนื่อง ท่ามกลางภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในภูมิภาคที่ส่งผลกระทบต่อประเทศต่างๆ ในภูมิภาคหลายๆ ประเทศมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลงในอัตราต่ำมาก เช่น สิงคโปร์ ฮองกง มาเลเซีย อินโดนีเซีย และออสเตรเลีย

นอกจากความสำเร็จในด้านจำนวนนักท่องเที่ยวและสร้างรายได้เข้าประเทศที่ส่งผลต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศแล้ว กิจกรรมหลายๆ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ๒๕๔๑-๒๕๔๒ (Amazing Thailand 1998-1999) ได้รับรางวัลเกียรติคุณจากองค์กร สมาคม ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศต่างๆ ดังนี้

- ๑) สื่อโฆษณา ปี Amazing Thailand ได้รับรางวัลในการประกวดต่างๆ เช่น
  - ภาพยนตร์โฆษณาเรื่อง “ช้าง” ได้รับรางวัลชนะเลิศภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมการท่องเที่ยวยอดเยี่ยม (National Tourism Board) หรือ SOLIS AWARDS แห่งกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ
  - ภาพยนตร์โฆษณาเรื่อง “เจ้าบ้าน” ได้รับรางวัลชมเชยภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมการท่องเที่ยว แห่งกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ
  - โปสเตอร์ “Amazing Thailand” ได้รับรางวัล Most Surprising Poster จากงาน WTCA Touristic Posters Exhibition จัดโดย WTCA Committee on Tourism and Cultural Exchange เป็นต้น

- ๒) การได้รับเลือกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดเยี่ยม เช่น
  - ภูเก็ต ได้รับรางวัล Goldener Globo 1997 ประเภท “Dream Beach”
  - ประเทศไทย ได้รับรางวัล Grand Travel Awards ประจำปี ๒๕๔๑ ในฐานะ “Best Country in the World”

๓) ประเทศไทย ได้รับคัดเลือกให้เป็นกรณีศึกษาในฐานะประเทศที่ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ในเวทีประชุมสัมมนาระหว่างประเทศ เช่น WTO ในงานประชุม High-Level Meeting on the Economic Impact of Tourism ณ กรุงโกเบ ประเทศญี่ปุ่น และจาก University of Hawaii at Mainoa เมื่อปี ๒๕๔๑

๔) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานดีเด่นแห่งปีประจำปี ๒๕๔๒ จากมูลนิธิเพื่อสังคมไทย

๕) สภามหาวิทยาลัยศรีปทุม มอบปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ให้แก่นายเสรี วงษ์ไพบจิตร ในฐานะผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ความสำเร็จในการส่งเสริมมรดกปีท่องเที่ยวไทย ๒๕๔๑-๒๕๔๒ (Amazing Thailand ๑๙๙๘-๑๙๙๙) ในช่วงปีแรกของโครงการ

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่องให้

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

เป็นหน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านเอกลักษณ์ไทย)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐

พลอากาศตรี กำธน สินธวานนท์ ประธานคณะกรรมการมูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์
เป็นผู้แทนเข้ารับพระราชทานรางวัล

มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์

หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์... นำเยาวชนจากกรุงเทพมหานครและเยาวชนในพื้นที่อำเภอปากช่อง เข้าร่วมกิจกรรมค่ายเยาวชนสู่ความเขียวขจี ครั้งที่ ๑๗ ที่สำนักปฏิบัติธรรมมกุฏคีรีวัน ตำบลโป่งตาลอง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

คุณหญิง กัลยา โสภณพนิช ประธานสถาบันราชพฤกษ์ นำคณะกรรมการและสมาชิกคาวานราชพฤกษ์ สู่ความเขียวขจี ครั้งที่ ๑๗ เข้าเยี่ยมชมเรือนเพาะชำกล้วยไม้บ้านคลองวัว จังหวัดอ่างทอง หมู่บ้านเขียวขจีดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๙

โครงการราชพฤกษ์แพทย์อาสา รักษาคน-รักษาป่า ตระจักษ์ราชานุสร ๓ หมู่บ้าน บ้านโนนพัฒนา, บ้านเลียวตาด บ้านห้วยผักกูด ที่เข้าร่วมโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดเลย

โครงการประสานจิตคืนชีวิตให้ชุมชน นำคณะผู้นำ/ตัวแทน จากตำบลเขียวจิติเด่นและผู้แทน/ผู้บริหาร โรงเรียนที่เข้าร่วมสัมมนาโครงการประสานจิต ศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี

ความแห้งแล้งของผืนป่า กลับฟื้นคืนสู่ความชุ่มชื้นขึ้นอีกครั้ง ด้วยน้ำพระทัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “พ่อหลวงของปวงชนชาวไทย” พระปณิธานอันมุ่งมั่นของพระองค์ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ ถือเป็นแรงผลักดันที่สำคัญก่อให้เกิด “มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์”

พุทธศักราช ๒๕๒๕

โครงการราชพฤกษ์ ถือกำเนิดขึ้นจากกลุ่มบุคคลซึ่งมีความเห็นพร้อมกันที่จะปลูกต้นไม้ถวายราชสักการะแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในมหามงคลวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ในปี ๒๕๓๐ และในมหามงคลรัชมิ่งคล้ายิเชกด้วยในปี ๒๕๑๑ จากนั้นมีการประชุมปรึกษาหารือกับหน่วยงานหลายฝ่าย เพื่อเตรียมการที่จะ “ปลูกต้นไม้ถวายในหลวง” ซึ่งพื้นที่แรกที่ได้ดำเนินการปลูกนั้นเป็นพื้นที่ริมทางหลวง ระหว่างกรุงเทพมหานครต่อกับจังหวัดชลบุรี จนถึงสัตหีบ และลงมือปลูกเมื่อ ๓ ตุลาคม ๒๕๒๕

การปลูกต้นไม้ในครั้งนั้น ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ อันได้แก่ กรมทางหลวง กรมป่าไม้ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กองทัพบก จังหวัดต่างๆ วิทยาลัยเทคนิค โรงเรียน เรือนจำ ฐานทัพเรือ บริษัท ห้างร้าน และประชาชนทั่วไป ซึ่งนับเป็นนิมิตหมายอันดีในการริเริ่มปลูกต้นไม้ให้กับผืนแผ่นดินไทย สอดคล้องกับคำขวัญของโครงการที่ว่า “แต่ละมือของคนไทย สร้างความชุ่มชื้นได้ในแผ่นดิน”

พุทธศักราช ๒๕๓๔ ได้จัดทะเบียนเป็น “มูลนิธิโครงการราชพฤกษ์” โดยมี ฯพณฯ พลอากาศตรี กำธน สินธวานนท์ เป็นประธาน และ ดร. คุณหญิง กัลยา โสภณพนิช เป็นเลขาธิการ

พุทธศักราช ๒๕๓๓

มูลนิธิโครงการราชพฤกษ์ ได้ยกระดับเป็น “มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์” ทั้งนี้เพราะกิจกรรมขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีโครงการต่างๆ เพิ่มมากขึ้น จำเป็นต้องมีสำนักงานสถาบันราชพฤกษ์เพื่อรองรับและสนองนโยบายของมูลนิธิฯ นำไปดำเนินการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

และในปี ๒๕๓๗ นี้ มูลนิธิฯ ได้รับการประกาศจากกระทรวงการคลังให้เป็นองค์กรสาธารณกุศล ลำดับที่ ๒๕๔ ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินสมทบทุนมูลนิธิฯ สามารถนำไปเสร็จรับเงินไปลดหย่อนภาษีได้

จวบจนวันนี้ วันที่ “มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์” ยืนหยัดมากกว่า ๑๓ ปี ด้วยความสำเร็จในการเป็นผู้ประสานความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนคนไทยทุกหมู่เหล่า ในรูปแบบ

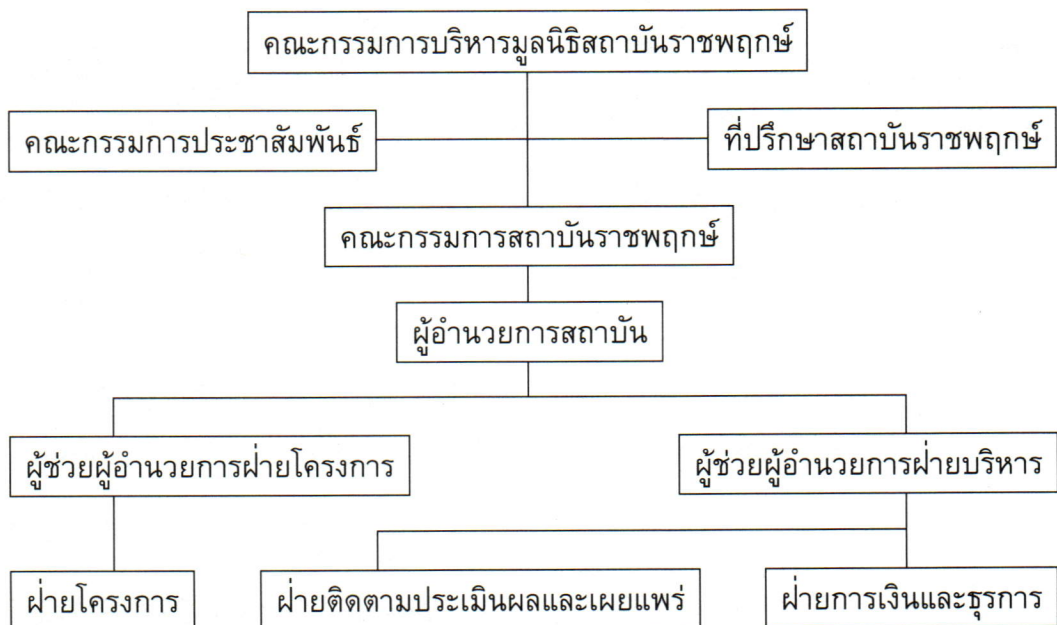
หลากหลายโครงการ เช่น ค่ายเยาวชนสู่ความเชี่ยวชาญ ตำบลเชี่ยวชาญจิตดีเด่น วัดและประชาร่วมใจ การรื้อฟื้นราชพัสดุสู่ความเชี่ยวชาญ ฯลฯ เป็นต้น ในอันที่จะคืนความอุดมสมบูรณ์และความชุ่มชื้นแก่แผ่นดินไทย และกำลังจะก้าวต่อไปสู่สหัสวรรษใหม่ด้วยนิมิตหมายอันดีที่แสดงถึงศักยภาพในการแก้ไขวิกฤติการณ์ทางทรัพยากรป่าไม้ของประเทศไทย

วัตถุประสงค์

สถาบันราชพัสดุ มีความมุ่งมั่นที่จะยกระดับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการปลูกต้นไม้ให้เขียวชอุ่มทั้งแผ่นดินตามรอยพระยุคลบาท โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- เพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ด้วยการจัดกิจกรรมระดมความร่วมมือของทุกฝ่าย เพื่อจะฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ไว้ให้เป็นมรดกแก่ลูกหลานไทยสืบไป
- เพื่อรณรงค์และเสริมสร้างจิตสำนึกให้คนไทยรักและหวงแหนต้นไม้
- เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ด้านการท่องเที่ยว เกษตรกรรม และสภาพแวดล้อม
- เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการขยายผลตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

โครงสร้าง

เป้าหมาย

มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์ดำเนินการรณรงค์ปลูกฝังการรักต้นไม้ให้กับเยาวชน ประชาชน หน่วยงานของรัฐ และองค์กรต่างๆ ของภาคเอกชน โดยได้ร่วมงานปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสนองพระราชปณิธานด้านป่าไม้ ทรัพยากรป่าไม้ มูลนิธิฯ สามารถดำเนินงานปลูกและดูแลต้นไม้ได้กว่า ๕๐ ล้านต้น และยังมีเป้าหมายที่จะดำเนินการต่อไปอย่างไม่หยุดยั้งเพื่อสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้แผ่นดินไทยตลอดไป

การดำเนินงาน คณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ เป็นผู้ให้ทิศทางและกำหนดนโยบาย ส่วนการปฏิบัตินั้น คณะกรรมการบริหารสถาบันราชพฤกษ์เป็นผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ ได้แบ่งออกเป็นลักษณะต่างๆ ทั้งนี้ ได้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจรับผิดชอบในโครงการย่อยๆ ร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อสานประโยชน์ให้ประเทศไทยมีความเขียวขจีโดยเร็ว

สรุปผลงานจากปี ๒๕๒๕ ดังนี้

๑. โครงการปลูกต้นไม้ริมทางหลวง “ทางหลวง” เส้นทางสัญจรที่ประชาชนทุกหมู่เหล่าจำเป็นต้องใช้ในการเดินทาง ซึ่งจะเป็นการสร้างทัศนียภาพที่ดีให้เกิดขึ้น มูลนิธิฯ จะปลูกต้นไม้ยืนต้นไม่จำกัดชนิด แบ่งเป็นเขตเพื่อความสวยงามและความเหมาะสมสำหรับแต่ละพื้นที่ พร้อมทั้งได้จัดกิจกรรมบำรุงรักษาเป็นครั้งคราว โดยความร่วมมือของกรมทางหลวง กองทัพทั้ง ๔ ภาค ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน นักเรียน นักศึกษาในท้องถิ่น คาดว่าต้นไม้รอดตายและมีความเจริญเติบโตประมาณไม่น้อยกว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์ (ปี ๒๕๒๙-๒๕๓๐) ได้ปลูกต้นไม้ริมทางหลวงสายประธาน ๓ สาย คือ จากเหนือ อีสาน ได้ สู่กรุงเทพมหานคร อันได้แก่ ทางหลวงสายเอเชีย สายมิตรภาพ และสายเพชรเกษม เพื่อถวายเป็นราชสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปัมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบในปี ๒๕๓๐)

๒. โครงการราชพฤกษ์สู่ความเขียวขจี นับตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ เป็นต้นมา มูลนิธิฯ ได้จัดการวານฯ รวม ๑๙ ครั้ง ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกของประชาชน ทั้งจากกรุงเทพมหานครและจากภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ ให้เกิดความรักและห่วงแหนทรัพยากรป่าไม้ของตน โดยการเชิญชวนสมาชิกจากกรุงเทพมหานครไปร่วมทำกิจกรรมกับจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นและการท่องเที่ยวไปพร้อมกับการปลูกต้นไม้กับชุมชนในพื้นที่เป้าหมายอีกด้วย ประมาณว่าคณะสมาชิกได้ร่วมปลูกต้นไม้รวมไม่ต่ำกว่า ๔๐๐,๐๐๐ ต้น นอกจากการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้แล้ว สมาชิกยังนำสิ่งของ เครื่องเขียน เครื่องกีฬา และเครื่องกันหนาว ไปมอบให้ประชาชนในท้องถิ่นอีกด้วย

๓. โครงการค่ายเยาวชนสู่ความเขียวขจี มูลนิธิฯ ได้จัดให้มีค่ายเยาวชนในระยะสั้นๆ แต่สร้างความรู้สึที่ดีในการอยู่ร่วมกัน และยังเป็นการสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนของชาติได้ศึกษาเรียนรู้กับทรัพยากรป่าไม้ด้วยการสัมผัสจริงที่เป็นรูปธรรม มูลนิธิฯ ได้จัดค่ายเยาวชน

สู่ความเขียวขจีรวม ๒๖ ครั้ง เมืองค์กรต่างๆ ที่ร่วมกิจกรรม เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กรมป่าไม้ กองทัพบก กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ฯลฯ กิจกรรมส่วนใหญ่ของค่ายเยาวชนฯ เกี่ยวกับประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การเพาะชำกล้าไม้ ดิดดา ต่อกิ่ง เยาวชนสัมพันธ์ โดยฝึกความอดทน ฝึกการทำงานร่วมกัน ฝึกการเป็นผู้นำ-ผู้ตาม การศึกษาและพัฒนาทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพในชุมชนฯ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในปีมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ ในปี ๒๕๔๒ มูลนิธิฯ ร่วมกับกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนจัดค่ายเยาวชนสู่ความเขียวขจี ๙ ครั้ง ทั่วทุกภาคของประเทศ

๔. โครงการตำบลเขียวขจีดีเด่น ตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์ร่วมกับกรมการพัฒนาชุมชน ได้ส่งเสริมให้แต่ละหมู่บ้านปลูกป่าคุ้มบ้าน และเลือกหมู่บ้านที่มีความพร้อมเป็นแกนนำในการปลูกต้นไม้และเรียกว่าหมู่บ้าน “รักแผ่นดิน” มอบเงินเพื่อเป็นค่าดูแลรักษาต้นไม้ หมู่บ้านละ ๕,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นกำลังใจ ต่อมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ จึงให้มีหมู่บ้านเขียวขจีดีเด่น โดยคัดเลือกจากหมู่บ้านรักแผ่นดิน ๙๐ หมู่บ้าน เหลือปีละ ๙ หมู่บ้าน เพื่อมอบเงินกองทุนให้หมู่บ้านที่ชนะพร้อมมอบโล่เกียรติยศ หมู่บ้านละ ๒๐,๐๐๐ บาท เพื่อจัดสร้างศูนย์เพาะชำกล้าไม้เป็นการสร้างกำลังใจแก่ประชาชน สร้างความเข้าใจอันดีของชุมชนได้ร่วมในการแก้ไขปัญหาของสังคม ชุมชน และชาติ ให้มีความกระตือรือร้นในการปลูกต้นไม้ จนถึงปี ๒๕๓๙ มีหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลแล้ว จำนวน ๕๔ หมู่บ้าน ต่อมาในปี ๒๕๔๐ ได้ขยายการมอบรางวัลหมู่บ้านเป็นระดับตำบล จนปัจจุบันนี้มีหมู่บ้านและตำบลที่ได้รับรางวัลแล้ว ๕๔ หมู่บ้าน และ ๑๒๖ ตำบลทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๕. โครงการคืนชีวาให้ภูผาด้วยป่าใหญ่ ปี ๒๕๓๕ อันเป็นปีแห่งมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์ร่วมกับกองทัพบกจัดโครงการคืนชีวาให้ภูผาด้วยป่าใหญ่ เพื่อถวายราชสักการะและสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ โดยคัดเลือกพื้นที่ที่เป็นต้นน้ำลำธารทุกแห่งของประเทศ เพื่อให้ชาวไทยทุกคนได้ร่วมกันปลูกและบำรุงรักษาป่า คืนความชุ่มชื้นให้กับต้นน้ำ และขจัดความแห้งแล้งให้หมดไป โดยได้จัดกิจกรรมร่วมกับกองทัพภาคต่างๆ ดังนี้

- กองทัพภาคที่ ๑ ปลูก ๒๐๐ ไร่ ที่บ้านชะบั้งแดง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

- กองทัพภาคที่ ๒ ปลูก ๑๕๐ ไร่ ที่ป่าปากช่อง-หมูสี อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และป่าพันคอน-ประโคน จังหวัดอุดรธานี

- กองทัพอากาศที่ ๓ ปลุก ๒๐๐ ไร่ ที่บ้านแม่หืด อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
- กองทัพอากาศที่ ๔ ปลุก ๒๓๐ ไร่ ที่อุทยานเขาหลวง อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทั้งนี้ กองทัพบกเป็นผู้ดูแลปฏิบัติและบำรุงรักษาต่อเนื่อง ๔ ปี มูลนิธิฯ บริจาคเงินบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง

๖. โครงการวัดและประชาร่วมใจ ปลุกต้นไม้ถวายราชสักการะในพระสังฆราชูปถัมภ์ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้มีการปลุกต้นไม้ในบริเวณวัดทั่วประเทศให้เป็นที่ยอมรับ เป็นที่รักพึงกายและใจของประชาชนและชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง โดยเริ่มต้นในปี ๒๕๓๔ มูลนิธิฯ ร่วมกับมหาเถรสมาคม กองทัพบก กรมป่าไม้ กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร จัดกิจกรรมปลูมฤกษ์ถวายผ้าป่าต้นไม้ยืนต้นแก่วัดต่างๆ ทั่วประเทศที่ท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๔ โดยสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธี ได้ประทานต้นไม้ให้พระสงฆ์ที่มาร่วมพิธีทั้งหมด ๒,๐๐๐ รูป ต่อมาในช่วงปี ๒๕๓๕-๒๕๓๗ หอดผ้าป่าต้นไม้ให้วัดอีก ๒๔๗ วัด

- ปี ๒๕๓๘-๒๕๓๙ จัดโครงการพิเศษถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี คือ ผ้าป่าต้นไม้โพธิ์พุทธคยา-กาญจนานิกเชก ผ้าป่า ๑ องค์ประกอบด้วย ต้นโพธิ์พุทธคยา ๑ ต้น แผ่นหินอ่อนตรากาญจนานิกเชก และต้นไม้สำคัญในพระพุทธศาสนา ๕๐ ต้น โดยสามารถสรุปได้ว่า วัดประจำจังหวัดและวัดประจำอำเภอทั่วประเทศที่ได้รับองค์ผ้าป่าพุทธคยากาญจนานิกเชกไปแล้ว จำนวน ๑,๑๙๒ วัด และวัดในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้รับผ้าป่าต้นไม้โพธิ์พุทธคยากาญจนานิกเชกจำนวน ๔๑ วัด รวมทั้งสิ้นทั่วประเทศ ๑,๒๓๓ วัด ซึ่งถือว่าการปลุกต้นไม้โพธิ์พุทธคยารั้งยิ่งใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

- เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีพระชนมายุครบ ๘๔ พรรษา ในปี ๒๕๔๐ มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์ได้ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กรมการศาสนา กรมป่าไม้ และกรุงเทพมหานคร ได้มอบกล้าไม้ที่เป็นโอศถของสงฆ์ โดยเน้นมะขามป้อมและสมอไทยให้แก่วัดต่างๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่างๆ รวมทั้งสิ้น ๓๓ วัด มอบกล้าไม้ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ต้น

- ปี ๒๕๔๒ ได้สนับสนุนงบประมาณให้กับสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ในการจัดสร้างธรรมอุทยานเฉลิมพระเกียรติ ถวายราชสักการะจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท และจัดกิจกรรมถวายเป็นพระราชกุศล ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖ รอบ โดยมอบกล้าไม้สักให้กับวัดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวม ๙๙ วัด นำไปปลุกจำนวน ๙๙๙ ต้น

๑. โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ มูลนิธิฯ ได้รับเกียรติและได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานต่างๆ ให้ปลูกและดูแลรักษาป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ เป็นต้นมา รวมพื้นที่ป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ ๒๕,๒๐๐ ไร่ ดังนี้

- ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) พื้นที่ป่าต้นน้ำแม่ น้ำน่าน ณ บ้านน้ำคับ-น้ำจวง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก รหัส FPT 15/2 จำนวน ๑๐,๐๐๐ ไร่ เริ่มปลูกในปี ๒๕๓๘ ได้ส่งมอบให้กับกรมป่าไม้เรียบร้อยแล้ว

- บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) พื้นที่จังหวัดพิษณุโลก รหัส FPT 15/2 จำนวน ๒,๕๐๐ ไร่ เริ่มปลูกในปี ๒๕๓๙ จะส่งมอบให้กับกรมป่าไม้ในปี ๒๕๔๓ นี้

- มูลนิธิบ้านอาสา พื้นที่จังหวัดพิษณุโลก รหัส FPT 15/2 จำนวน ๕๐๐ ไร่ จะส่งมอบให้กับกรมป่าไม้ในปี ๒๕๔๓

- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พื้นที่จังหวัดเลย รหัส FPT 3/2 จำนวน ๖,๐๐๐ ไร่ ส่งมอบให้กับกรมป่าไม้ไปแล้ว ๒,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๔๑ และส่งมอบอีก ๒,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๔๒

- หสน. ดิลลิกี แอนด์ กิบบินส์ ทนายความ พื้นที่จังหวัดเลย รหัส FPT 3/2 จำนวน ๒๐๐ ไร่ ส่งมอบให้กับกรมป่าไม้ ในปี ๒๕๔๒

มูลนิธิฯ ได้ดูแลรักษาป่าที่ปลูกอย่างต่อเนื่องหลังจากปลูกแล้ว เป็นเวลา ๓ ปีบ้าง ๔ ปีบ้าง เพื่อให้ต้นไม้ที่ปลูกมีความแข็งแรงสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และเป็นป่าที่สมบูรณ์เพื่อส่งมอบให้กรมป่าไม้ให้ดำเนินการดูแลต่อไป

๒. โครงการทดลองปลูกป่าในพื้นที่ดินเค็ม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เป็นการฟื้นฟูปรับปรุงโครงสร้างของดินเค็มโดยวิธีธรรมชาติ เพื่อให้สามารถปลูกไม้ยืนต้นได้ซึ่งมูลนิธิฯ ได้ทดลองมาแล้วเป็นเวลา ๖ ปีตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ ผลปรากฏต่อเนื่องเป็นที่น่าพอใจและคาดว่าจะสามารถขยายผลให้ประชาชนในภาคอีสานที่ประสบปัญหาดินเค็มเช่นเดียวกันให้สามารถปลูกต้นไม้ทำการเกษตรกรรมให้ได้ผลเพิ่มขึ้นได้ โดยที่ผู้สนใจสามารถศึกษาจากโครงการนำร่องที่มูลนิธิฯ ได้ดำเนินการเป็นต้นแบบอย่างครบวงจร คือรวมทั้งการหาน้ำจืดด้วย ขณะนี้ขยายผลพื้นที่ทดลองรวมกว่า ๕๐๐ ไร่ และมีหน่วยงานหลายสาขาเข้าไปเป็นสถานที่ศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนทำวิจัยด้านการพัฒนาดิน การจัดคัดพันธุ์ไม้ทนเค็ม และการจัดทำต้นแบบของทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริไว้ด้วย

ผลงานที่ปรากฏเป็นรูปธรรมในโครงการนี้ได้เผยแพร่ไปต่างประเทศในการประชุมนานาชาติ ได้แก่ การจัดทำเครื่องดักไอน้ำด้วยวัสดุราคาถูกหาได้ในท้องถิ่น ประกอบด้วยไม้ไผ่และพลาสติกใส ใช้พลังแสงอาทิตย์ดึงน้ำจากดิน ได้สร้างความชุ่มชื้นให้ต้นไม้จนเจริญเติบโต

และมีลำดับแข็งแรง มูลนิธิฯ จะนำผลการทดลองนี้เผยแพร่ไปสู่พื้นที่ดินเค็มในภาคอีสานต่อไป

๕. โครงการประสานจิตถิ่นชีวิตให้ชุมชน เป็นความพยายามของมูลนิธิฯ อีกกิจกรรมหนึ่ง คือ ในปี ๒๕๔๐ ได้มีการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่น ทั้ง ๔ ภาค โดยมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้ความร่วมมือ อันได้แก่ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ (ศูนย์พันธุวิศวกรรมฯ) กรมการพัฒนาชุมชน กรมสามัญศึกษา สถาบันราชภัฏ กรมป่าไม้ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้นำตัวแทนจากหมู่บ้าน ตำบลเขียวขจีใต้ทั่วประเทศ และผู้บริหารโรงเรียนผู้แทนจากโรงเรียน ที่มีที่ตั้งใกล้หมู่บ้านตำบลเขียวขจี

ในการจัดสัมมนารั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นและประสบการณ์ของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรท้องถิ่น เพื่อนำมาใช้ในการเป็นแนวทางการจัดทำคู่มือสื่อการเรียนการสอนทางด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพต่อไป

๑๐. โครงการป่ารักษน้ำ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๑ มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์ ได้ร่วมกับกรมป่าไม้และกระทรวงมหาดไทย จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อถวายเป็นบำเพ็ญกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อพระองค์จะถวายเป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชน ได้มีการปลูกต้นไม้ร่วมกันขึ้นพร้อมกันทั่วประเทศ ๗๒ จังหวัด (ยกเว้น กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ) โดยพื้นที่ที่ปลูกจังหวัดไม่ต่ำกว่า ๗๒๐ ไร่ หลังจากปลูกแล้ว มูลนิธิฯ มีบทบาทในการประสานความร่วมมือกับองค์กรประชาชนในท้องถิ่นในการดูแลรักษา

๑๑. โครงการปวงประชาร้อยใจ ปลูกต้นไม้ถวายในหลวง โครงการนี้มีเป้าหมายที่จะเชิญชวนคนเมืองและปริมณฑลให้ปลูกต้นไม้ถวายในหลวง ในวโรกาสอันเป็นมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ในปี ๒๕๔๒ โดยจะเน้นพื้นที่ที่มีเจ้าของ เมื่อปลูกเสร็จแล้วจะได้ดูแลและบำรุงรักษาต่อเนื่องได้ ตั้งเป้าหมายไว้ ๒ ปีต่อเนื่อง คือปี ๒๕๔๒-๒๕๔๓ โดยตั้งเป้าหมายว่าจะเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ชุมชนอีก ๗๓ แห่ง ปัจจุบัน ได้ดำเนินการไปแล้วประมาณ ๑๕ แห่ง

๑๒. โครงการแพทย์อาสา รักษาคน-รักษาป่า เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับชุมชนที่มีส่วนร่วมในการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารของประเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง อันได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นพื้นที่ต้นแม่น้ำน่าน และจังหวัดเลยซึ่งเป็นพื้นที่ของต้นแม่น้ำป่าสักและแม่น้ำเลย มูลนิธิฯ จึงได้จัดบริการแพทย์อาสาจากกรุงเทพมหานครเดินทางไปตรวจร่างกายและให้การรักษาสภาพของประชาชนในชนบท ของชุมชนนั้นๆ

๑๓. โครงการ “ราชพฤกษ์พัฒนาชุมชน” เป็นโครงการนำร่องที่มูลนิธิฯ ได้พัฒนา

ขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ๓ หมู่บ้าน อันได้แก่ บ้านโนนพัฒนา บ้านเลยดาวตาด และ บ้านห้วยผักกูด ให้มีอาหารโปรตีนบริโภคได้เพียงพอ และเพื่อเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายด้วยการ เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ เลี้ยงไก่ และปลูกผักสวนครัว ให้เป็นครอบครัวที่มีลักษณะเศรษฐกิจพอ เพียงตามแนวพระราชดำริ ทั้งนี้ มูลนิธิฯ ได้นำข้อมูลความรู้จากการศึกษาดูงานตามคำ แนะนำของ พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ ผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งท่านให้มูลนิธิฯ ไปดูงาน โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงป่าดงนาทาม บ้านโนนสวรรค์ ตำบลโพธิ์กลาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มาแนะนำส่งเสริมให้สมาชิกในโครงการพยายามจัดหาอาหารในพื้นที่ตาม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เช่น การขุดหาปลวกหรือเพาะปลวกให้เป็น อาหารของปลา กบ และไก่ การทำปุ๋ยหมักจากฟางข้าวเพื่อให้การทำเกษตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ด้วยความร่วมมือของกรมการพัฒนาชุมชน ได้คัดเลือก สมาชิกเข้าโครงการในเบื้องต้น ๕๐ ครัวเรือน จาก ๓ หมู่บ้าน โดยดำเนินการมาตั้งแต่เดือน มีนาคม ๒๕๕๒ โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องเพิ่มต้นไม้ยืนต้นอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า ๕ ต้น ต่อ ๑ ครัวเรือน เพื่อเป็นอาหารและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในระยะยาว ปัจจุบัน ประชาชนมีอาหารโปรตีน บริโภคเพียงพอ และบางรายมีมากพอที่จะจำหน่ายเป็นรายได้เสริมอีกด้วย

ตราบไคที่ผืนป่าของประเทศไทยอันเป็นที่รักยิ่งของเรายังไม่กลับคืนสู่สภาพเดิม มูล- นิธิสถาบันราชพฤกษ์ยังคงมุ่งมั่นต่ออุดมการณ์ในการสร้างความเขียวขจี เพื่อความอุดม สมบูรณ์ของผืนแผ่นดินต่อไป

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่องให้

มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์

เป็นหน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐

รายชื่อ

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๗-๒๕๓๙

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๓

๑. นายเกษม พลวัน (ครู)	สาขาการพัฒนาสังคม
๒. นายกำพล พันธุ์ทอง	สาขาการพัฒนาชนบทและชุมชน

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๔

๑. พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๒. นายเสน่ห์ ผลประสิทธิ์	สาขาการพัฒนาการเกษตร
๓. นายเฉลิม แก้วศรีงาม	สาขาการพัฒนาชนบทและชุมชน
๔. หลวงพ่อ สำเนียง อยู่สถาพร	สาขาการพัฒนาสังคม
๕. นายอริก สวัสดิมงคล	สาขาการพัฒนาจิตใจและจริยธรรม
๖. ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. พุฒิพงศ์ วรภูมิ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. ศาสตราจารย์ ประเวศ วะสี	สาขาการพัฒนาสาธารณสุข (ด้านการแพทย์)
๘. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำเข็ก (กองทัพภาคที่ ๓)	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๙. ชมรมอาสาสมัครประชาสงเคราะห์	สาขาการพัฒนาสังคม

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๕

๑. นายพีรศักดิ์ ศรีนิเวศน์	สาขาการพัฒนาการเกษตร
๒. สำนักงานคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและ ผลประโยชน์ของประชาชน (สคช) กรมอัยการ	สาขาการพัฒนาสังคม
๓. นางเรณู โชติติลล	สาขาการพัฒนาสังคม
๔. นายเพ็ญ หริพิทักษ์	สาขาศิลปะ (ด้านจิตรกรรม)
๕. ท่านผู้หญิง แฉว สนิทวงศ์เสนี	สาขาศิลปะ (ด้านนาฏศิลป์)
๖. นางสาวธีรวรรณ เตชะพงศ์วรชัย	สาขาการพัฒนาอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม (ด้านอัญมณี)
๗. พันเอก เรวัติ บุญทับ	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๘. นางวัลลภา ตั้งจิตนุสรณ์	สาขากวีภาพ (ด้านกวีภาพ)

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๐

๑. หม่อมหลวง ปิ่น มาลากุล	สาขาการพัฒนาศึกษา
๒. พันตำรวจเอก เสรี เตมียเวช	สาขาการพัฒนารเมืองและการปกครอง (ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน)
๓. นายวัชร มกรพงศ์	สาขาการพัฒนารเมืองและการปกครอง
๔. นายอนันต์ ชาลวาลา	สาขาการพัฒนารอุตสาหกรรมและพาณิชยการ (ด้านอัญมณี)
๕. นายสิทธิชัย โกโคยอุดม	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๖. นางบุญเอื้อ สุภาพรเหมินทร์	สาขาการพัฒนารชนบทและชุมชน
๗. นายประเชษฐ กาญจนมัย	สาขาการพัฒนารเกษตร
๘. นายสง่า สรรพศรี	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๙. นายระพี สาคริก	สาขาการพัฒนารเกษตร (ด้านกล้วยไม้)

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๑

๑. นายสุต แสงวีเชียร	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านกายวิภาคศาสตร์)
๒. นายประวิทย์ หาญณรงค์	สาขาการพัฒนารสังคม
๓. นายมนตรี ตราโมท	สาขาศิลปะ (ด้านดนตรี)
๔. พลตำรวจโท ประทีป สันติประภพ	สาขาการพัฒนารเมืองและการปกครอง
๕. นายวีรศักดิ์ วรรณนอมร	สาขาการพัฒนารชนบทและชุมชน
๖. นางสาวภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก	สาขาการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย
๗. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	สาขาการพัฒนารอุตสาหกรรมและพาณิชยการ

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๒

๑. ศาสตราจารย์ ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์	สาขาการพัฒนารสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. นายผาย สร้อยสระกลาง	สาขาการพัฒนารสังคม (ด้านการพัฒนารชุมชน)
๓. นายพันธุ์พิษณุ สาครพันธ์	สาขาการพัฒนารสังคม (ด้านสาธารณสุข)
๔. ศาสตราจารย์ พันตรีหญิง คุณหญิง ฝอบ ไปษะกฤษณะ	สาขาการพัฒนารสังคม (ด้านการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย)
๕. ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ อยุธยา	สาขาการพัฒนารสังคม (ด้านวรรณศิลป์)

๖. นายไทรภพ ลิมปพัทธ์	สาขาสื่อสารมวลชน (ด้านโทรทัศน์)
๗. นายก้อง อายูยีน	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. โครงการอบรมวิชาชีพสำหรับประชาชน สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๓

๑. ศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. นายพูน เกษจำรัส	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปะภาพถ่าย)
๓. จำสับเอก ทวี บุณยเขตต์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๔. นายวิบูลย์ เข็มเฉลิม	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. หน่วยงานแพทย์ทางวิทยุ มูลนิธิ พอ.สว. สำนักงานแพทย์มูลนิธิ พอ.สว.	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๖. ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรี ภาคเหนือ จังหวัดลำปาง	สาขาการพัฒนาภาคเหนือ (ด้านการพัฒนาชุมชน)
๗. มูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ. ในประเทศไทย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๔

๑. หม่อมกอบแก้ว อาภากร ณ อยุธยา	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านบริการสังคม)
๒. ศาสตราจารย์ เสม พริ้งพวงแก้ว	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๓. นายทวี หอมขง	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๔. นางรัชณี ธงไชย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษาและพัฒนาจิตใจ)
๕. นายวิโรฒ ศรีสุโร	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๖. โครงการศิลปินแห่งชาติ	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๗. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษาและพัฒนาจิตใจ)

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๕

๑. นายธนิต อยู่โพธิ์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๒. นายบุญถิ่น อัตถากร	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านบริหารการศึกษา)
๓. พลเอก พิจิตร กุลละวณิช	สาขาการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ
๔. คุณหญิง สมศรี กันธมาลา	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๕. นายประพันธ์ ภานุภาค	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)
๖. นายคำรณ บุญเขต	สาขาการเมืองและการปกครอง
๗. นายพรเทพ พรประภา	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. นายอยู่ สุนทรชัย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชนและชนบท)
๙. กรมประมง	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ (ประเภทองค์กรของรัฐ)
๑๐. มูลนิธิช่วยเหลือเด็กเชียงใหม่	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๑๑. หอการค้าจังหวัดตรัง	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ (ประเภทองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร)

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๖

๑. ศาสตราจารย์ ปกรณ์ อังศุสิงห์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านบริหารงานสังคมสงเคราะห์)
๒. ศาสตราจารย์ คุณหญิง สุดสาคร ตูจินดา	สาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์)
๓. นายกุตะ ปันยารชุน	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)
๔. นายปราโมทย์ ไ้มักลัด	สาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (ด้านชลประทาน)
๕. นายเอกพันธ์ บรรลือฤทธิ์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์อาสาสมัคร)
๖. นักเรียนนายเรืออากาศ จักกฤษณ์ ธรรมวิชัย	สาขาการเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการศึกษา)
๗. โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๗

๑. ศาสตราจารย์ ธีร งามประวัติ	สาขาการพัฒนาศักดิ์ (ด้านการบริหารการศึกษา)
๒. นายสมัย เมษะมาน	สาขาการเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านศิลปการต่อสู้ของไทย)
๓. นายนิคม จันทรวีร	สาขาการพัฒนาศักดิ์ (ด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม)
๔. นางขนิษฐา เทวินทรภักดี	สาขาการพัฒนาศักดิ์ (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๕. นางพยอม สบายเมือง	สาขาการพัฒนาศักดิ์ (ด้านการปกครอง)
๖. กองพลทหารราบที่ ๙ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี	สาขาการพัฒนาศักดิ์ (ด้านความมั่นคงของชาติ)
๗. มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่ง ประเทศไทย	สาขาการพัฒนาศักดิ์ (ด้านบริการสังคม)

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๘

๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณ คุณดวงเดือน พิศาลบุตร	สาขาการพัฒนาศักดิ์ (ด้านการศึกษานอกโรงเรียน)
๒. ศาสตราจารย์ บุญสม มาร์ติน	สาขาการพัฒนาศักดิ์ (ด้านพลศึกษา)
๓. ศาสตราจารย์ ประภาศน์ อวยชัย	สาขาการพัฒนาศักดิ์ (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๔. นายเปล่ง ศรีตาน้อย	สาขาการพัฒนาศักดิ์ (ด้านพัฒนาชุมชน)
๕. นายธนิษฐ์ เจียรนนท์	สาขาการพัฒนาศักดิ์
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จีรพล สินธุนาวา	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
๗. นายศัลยแพทย์ เลขาภกุล	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านการแพทย์)
๘. ท่านผู้หญิงนวลผ่อง เสนาณรงค์	สาขาการเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย)
๙. เรือตรี สมรักษ์ คำสิงห์	สาขาการเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๑๐. สมาคมมวยสากลสมัครเล่นแห่ง ประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์	สาขาการพัฒนาศักดิ์ (ด้านการกีฬาประเภทบุคคลทั่วไป)

๑๑. โครงการ “นวมทอง” ของโรงเรียน ผดุงศิษย์พิทย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการกีฬาประเภทเยาวชน)
๑๒. โครงการผลิตและขยายพันธุ์พืช กรมส่งเสริมการเกษตร	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
๑๓. งานประยุกต์ผลการวิจัยทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อ การพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
๑๔. โครงการจัดส่งเยาวชนไทยไปแข่งขัน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์โอลิมปิก ระหว่างประเทศ สถาบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๕

๑. นางเตือนใจ ดีเทศน์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการพัฒนาชนบทและชุมชน)
๒. นายประเวศ ลิมปรังษี	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
๓. ศาสตราจารย์ สิปปนนท์ เกตุทัต	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๔. ศาสตราจารย์ อารี วัลยเสวี	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)
๕. นายโสภณ สุภาพงษ์	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน)
๖. ศาสตราจารย์ เทียนฉาย กีระนันทน์	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์)
๗. ศาสตราจารย์ อุดุล วิเชียรเจริญ	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. รองศาสตราจารย์ สุจิตรา ประสานสุข	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์)

๙. โครงการปลูกสวนสมุนไพรสิริรุกษชาติ
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม (ด้านสมุนไพรไทย)

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๓๗๘/๒๕๕๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

เพื่อให้การดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติเป็นไปอย่างต่อเนื่อง อันจะเป็น
ผลดีต่อความมั่นคงของชาติและเพื่อเสริมสร้างเกียรติภูมิและภาพลักษณ์ของคนไทย รัฐบาล
ไทย และประเทศไทยต่อสังคมโลก

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจ
หน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย รัตตกุล)	ประธานกรรมการ
๑.๒	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)	รองประธานกรรมการ
๑.๓	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์)	รองประธานกรรมการ
๑.๔	เลขาธิการพระราชวัง	กรรมการ
๑.๕	ราชเลขาธิการ	กรรมการ
๑.๖	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๗	เลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๘	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๙	ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๐	เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือผู้แทน	กรรมการ

๑.๑๑	เลขานุการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๒	ปลัดกระทรวงกลาโหม หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๓	ปลัดกระทรวงการคลัง หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๔	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๕	ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๖	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๗	ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๘	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๙	อธิบดีกรมศิลปากร หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๐	เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงาน เยาวชนแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๑	เลขานุการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๒	ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๓	ผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชน แห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๔	กรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๕	กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๖	นายขวัญแก้ว วัชโรทัย	กรรมการ
๑.๒๗	พลเอก จรัส กุลละวณิชย์	กรรมการ
๑.๒๘	คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร	กรรมการ
๑.๒๙	นางฐะปะนีย์ นาครทรรพ	กรรมการ
๑.๓๐	คุณหญิงเต็มสิริ บุญยสิงห์	กรรมการ
๑.๓๑	นายทองต่อ กล้วยไม้ ฌ อยุรยา	กรรมการ
๑.๓๒	นายเชียรชัย ศรีวิจิตร	กรรมการ
๑.๓๓	พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์	กรรมการ
๑.๓๔	นายแมนรัตน์ ศรีกรานนท์	กรรมการ

๑.๓๕	นายเย็นใจ เลหาวิช	กรรมการ
๑.๓๖	นางลดาวัลลี วงศ์ศรีวงศ์	กรรมการ
๑.๓๗	พลเอก วันชัย เรืองตระกูล	กรรมการ
๑.๓๘	นายวิจิตร อวระกุล	กรรมการ
๑.๓๙	นายสมพร เทพสิทธา	กรรมการ
๑.๔๐	ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ อยุธยา	กรรมการ
๑.๔๑	หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล	กรรมการ
๑.๔๒	คุณหญิงสุชาดา ศรีเพ็ญ	กรรมการ
๑.๔๓	ร้อยโท สุวิทย์ ยอดมณี	กรรมการ
๑.๔๔	นายเอนก สิทธิประศาสน์	กรรมการ
๑.๔๕	ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	กรรมการและเลขานุการ
๑.๔๖	ผู้อำนวยการส่วนวิชาการ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๔๗	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๔๘	หัวหน้าฝ่ายเลขานุการและประสานงาน ส่วนวิชาการ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ พิจารณากำหนดนโยบายและแผนงานที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติและการเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่สถาบันหลักของประเทศ

๒.๒ ให้คำปรึกษา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนงานที่วางไว้

๒.๓ ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ และการให้ความรู้ แก่ประชาชนในเรื่องเอกลักษณ์ของชาติ ตลอดจนเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันหลักของประเทศแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ

๒.๔ ดำเนินการประสานงานและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน

๒.๕ เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติได้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและได้ผลสมตามความมุ่งหมาย ให้ประธานกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

สำหรับการเบิกเบี้ยประชุม ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนที่ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๓ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยให้ตั้งเบิกจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐

ชวน หลีกภัย
(นายชวน หลีกภัย)
นายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง
สุคนธา สังข์ยุทธ์
(นางสุคนธา สังข์ยุทธ์)
หัวหน้าฝ่ายเลขานุการและประสานงาน

คำสั่งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

ที่ ๑/๒๕๕๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่สถาบันชาติ ตลอดจนเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน อาศัยอำนาจตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๗๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ นายเอนก สิทธิประศาสน์	ประธานคณะกรรมการ
๑.๒ นายอรุณ ปรีดีติติก	รองประธานคณะกรรมการ
๑.๓ นายเรวัต น้าเฉลิม	รองประธานคณะกรรมการ
๑.๔ เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๕ นายเจริญทัศน์ จินตนาเสรี	อนุกรรมการ
๑.๖ พลตรี สมหวัง ไตรเดช	อนุกรรมการ
๑.๗ นางประกอบ ลาภเกษร	อนุกรรมการ
๑.๘ นางสุستی วิทยาสารณยุต	อนุกรรมการ
๑.๙ นายอนุวัฒน์ ธรรมธัช	อนุกรรมการ
๑.๑๐ นางรัชกร เหมะจันทร	อนุกรรมการ
๑.๑๑ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ

๑.๑๒	ผู้อำนวยการสำนักบริหารราชการส่วน ท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๓	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่ กรมการพัฒนาชุมชน หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๔	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการปกครอง ท้องถิ่น กรมการปกครอง หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๕	นายวีระ สุกุลทัต	อนุกรรมการ
๑.๑๖	นายดิลก ทิวทอง	อนุกรรมการ
๑.๑๗	นางสาวสมลักษณ์ วงศ์งามขำ	อนุกรรมการ
๑.๑๘	นายสุรินทร์ โกสิยางกูร	อนุกรรมการ
๑.๑๙	นายสมชาย ชูประดิษฐ์	อนุกรรมการ
๑.๒๐	ร้อยตำรวจเอกภานุ พินเนียม	อนุกรรมการ
๑.๒๑	นางจินตนา จุลกะเสวี	อนุกรรมการ
๑.๒๒	นายมนัส มณีเปรม	อนุกรรมการ
๑.๒๓	นางสาววันเพ็ญ เซ็นตระกูล	อนุกรรมการ
๑.๒๔	นางสิริพร ทองคำวงศ์	อนุกรรมการ
๑.๒๕	นายเกียรติศักดิ์ ภู่อ่าง	อนุกรรมการ
๑.๒๖	นางฉวีวรรณ จันทรัตน์	อนุกรรมการ
๑.๒๗	นางสาวสุรีพร พุทธสุวรรณ	อนุกรรมการ
๑.๒๘	นางนัยนา พรหมมลมาศ	อนุกรรมการ
๑.๒๙	นายนิวัชร จันทรสังข์	อนุกรรมการ
๑.๓๐	นางสุคนธา สังข์อยู่ทรัพย์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๓๑	นายณพพร บุญแก้ว	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๒	นายวรวิทย์ หอมเนียม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๓	นางสาวรัชณี ฟองศักดิ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ พิจารณาคัดเลือกผลงานดีเด่นระดับชาติ ประเภทบุคคล หน่วยงาน และงานพัฒนา ทั้งภาครัฐและเอกชน แล้วนำมาประกาศเกียรติคุณยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อเป็นการส่งเสริมและให้กำลังใจ ตลอดจนจนเป็นการกระตุ้นให้บุคคลและหน่วยงานทั่วไปถือเป็นแบบอย่างในการสร้างสรรค์ผลงานที่ดีเด่นให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากขึ้น

๒.๒ จัดทำเทปโทรทัศน์ผลงานดีเด่นของบุคคลและหน่วยงาน เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งเผยแพร่ไปยังหน่วยราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป

๒.๓ ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐

พิชัย รัตตกุล

(นายพิชัย รัตตกุล)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

สำเนาถูกต้อง

สุคนธา สังข์อยู่ฤทธิ์

(นางสุคนธา สังข์อยู่ฤทธิ์)

หัวหน้าฝ่ายเลขานุการและประสานงาน

ประกาศเกียรติคุณ
บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ เล่มที่ ๑๐

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี